

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(20 – 26 квітня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	13
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	44
Центральні.....	44
Регіональні.....	74
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	89

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(20-26.04.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник *А. Березельський*

Відповідальна за випуск *Н. Іванова*

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

20.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/vidnovlennia-hromad-potrebuie-hnuchkykh-finansovykh-instrumentiv-ta-sproshchennia-bankivskykh-protsedur-maryna-denysiuk>

Відновлення громад потребує гнучких фінансових інструментів та спрощення банківських процедур – Марина Денисюк

Заступниця міністра розвитку громад та територій України Марина Денисюк взяла участь у розширеній зустрічі з представниками Єврокомісії, міжнародних фінансових інституцій (МФО) та українських банків. Захід став продовженням системного діалогу щодо залучення фінансування у межах механізму Ukraine Investment Framework (UIF), розпочатого під час воркшопу у грудні минулого року.

Головна мета зустрічі – узгодження механізмів, які дозволять громадам швидше залучати кошти на відбудову критичної інфраструктури, зокрема через реформу управління публічними інвестиціями. На зустрічі сторони обговорили її статус, місце децентралізації у ній та проблеми громад із залученням фінансуванням.

Для ефективного запуску проєктів з відновлення у громадах у 2026 році необхідно вирішити низку системних бар'єрів. Зокрема, через повномасштабну війну власні доходи громад скоротилися, тож можливість залучати кредитне фінансування на проєкти з відновлення у них наразі обмежене. Також доволі ризиковим є залучення кредитних коштів у іноземній валюті.

«Для громад, що перебувають у прифронтовій зоні або забезпечують життєдіяльність внутрішньо переміщених осіб, пріоритетом має стати саме грантова підтримка. Ми розуміємо, що відновлення соціально значущих об'єктів – шкіл, лікарень чи тепломереж – має високу суспільну цінність, але немає значних прибутків. Саме тому поєднання кредитних коштів із сильною грантовою складовою є єдиним життєздатним механізмом для таких проєктів.

Паралельно ми працюємо над оптимізацією всіх бюрократичних етапів: шлях від ухвалення рішення про фінансування до виходу будівельної техніки на майданчик має бути максимально коротким. Громади потребують стійкості та відновлення вже сьогодні, тому ми закликаємо партнерів до гнучкості та оперативності», – зазначила Марина Денисюк.

Окрему увагу приділили реформі управління публічними інвестиціями та важливості своєчасного включення проєктів до Середньострокового плану пріоритетних інвестицій (СПІ). Марина Денисюк підкреслила, що ці процедури мають бути адаптовані та спрощені, особливо для малих громад,

які часто не мають достатнього адміністративного ресурсу для проходження складних бюрократичних циклів.

***

23.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/dostupni-poizdki-zaliznytseiu-dlia-53-mln-pasazhyriv-zabezpechylo-derzhzamovlennia-u-pershomu-kvartali-2026-roku>

Доступні поїздки залізницею для 5,3 млн пасажирів забезпечило держзамовлення у першому кварталі 2026 року

У першому кварталі 2026 року понад 5,3 млн залізничних квитків було придбано за доступними тарифами завдяки механізму державного замовлення. Його розробили Міністерство розвитку громад та територій України спільно з Міністерством фінансів України. Механізм передбачає компенсацію Укрзалізниці різниці між ціною квитка для пасажирів та фактичною собівартістю перевезень.

Особливе значення державна підтримка має для сполучення з прифронтовими регіонами.

«Для нас принципово важливо забезпечити стабільне та доступне залізничне сполучення з прифронтовими регіонами. У першому кварталі цього року майже половина всіх пасажирів – близько 2,6 мільйона людей – подорожували саме у прифронтові області та у зворотному напрямку», – зазначив віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Найпопулярнішими напрямками у першому кварталі 2026 року стали Київ – Львів, Київ – Дніпро, Київ – Харків, Київ – Вінниця та Київ – Одеса.

Зважаючи на те, що фактична собівартість однієї поїздки в середньому більш ніж утричі перевищує вартість квитка, важлива державна підтримка перевезень. Завдяки механізму держзамовлення тарифи для пасажирів залишаються максимально доступними. Це критично важливо в умовах воєнного стану, коли залізницею активно користуються військовослужбовці, їхні родини, внутрішньо переміщені особи та інші громадяни, які потребують підтримки держави.

Експериментальний механізм державного замовлення є важливим перехідним кроком до моделі PSO (Public Service Obligation), яка широко застосовується в країнах Європейського Союзу.

У 2026 році держава спрямувала близько 16 млрд грн на підтримку внутрішніх пасажирських перевезень далекого сполучення. Це дозволить зберегти ключові маршрути та забезпечити транспортну єдність країни.

24.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-ta-cheska-ahentsiia-rozvytku-synkhronizuvaly-planu-z-vidnovlennia-infrastruktury>

Мінрозвитку та Чеська агенція розвитку синхронізували плани з відновлення інфраструктури

Заступниця міністра розвитку громад та територій України Марина Денисюк провела робочу зустріч із директором Чеської агенції розвитку (Czech Development Agency) Міхалом Мінчевим.

Ключовий фокус зустрічі – статус впровадження та результати чеських проєктів, в тому числі Агенції, із забезпечення українських громад доступом до чистої води, впровадження систем розподіленої генерації енергії та розвиток сучасної мережі закладів охорони здоров'я.

Сторони обговорили результати спільного проєкту Чехії та Тайваню, у межах якого українські громади отримають 38 мобільних установок для очищення води, які будуть встановлені до травня 2026 року. Це забезпечить доступ до питної води майже 400 тисячам людей у Дніпропетровській області – громадам Кривого Року, Нікополю та Синельникове.

Усі установки доукомплектовані генераторами для безперервної роботи під час відключень. Також обговорили можливість створення автономних точок доступу до питної води у прифронтових регіонах.

Окрему увагу приділили Комплексним планам стійкості регіонів, зокрема безперебійного надання послуг з водопостачання та теплопостачання. Сторони розглянули можливості розширення поставок генераторів у регіони, що є критично важливим для стабільного проходження опалювальних періодів.

«Стійкість українських громад починається з базових речей: гарантованого доступу до питної води та тепла. Завдяки підтримці чеських партнерів ми вже маємо реальні результати – десятки мобільних та контейнерних станцій очищення води вже працюють у регіонах», – зазначила Марина Денисюк.

Чеська делегація також підтвердила готовність підтримувати проєкти оновлення українських лікарень. Наразі триває робота над модернізацією об'єктів у різних областях України в межах гарантій Ukraine Investment Framework (UIF) та співпраці з чеським національним банком розвитку (NRB).

У портфоліо проєктів налічується 13 об'єктів, у тому числі у Харківській, Дніпропетровській та Київській областях. Пріоритет надається лікарням у прифронтових регіонах та громадах, які прийняли найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб. Обговорення стосувалося не лише постачання сучасного обладнання, а й архітектурних рішень, що дозволять медичним закладам бути більш адаптивними до кризових ситуацій.

21.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/lyudmyla-shemelynets-doluchylas-do-26-yi-konferentsiyi-alyansu-z-protydyi-torhivli-lyudmy>

Людмила Шемелинець долучилась до 26-ї Конференції Альянсу з протидії торгівлі людьми

Упродовж 20-21 квітня у Відні відбулася 26-та Конференція високого рівня Альянсу ОБСЄ з протидії торгівлі людьми «Зростання примусової злочинності: усунення прогалин в безпеці». До заходу також долучилась Перша заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Людмила Шемелинець.

Головною темою цьогорічної конференції стало зростання примусової злочинності як одного з найдинамічніших і водночас найменш досліджених аспектів торгівлі людьми.

Конференція стала важливим майданчиком для обговорення проблеми втягнення людей у злочинну діяльність під примусом. Учасники зосередилися на масштабах цього явища, нових тенденціях, зокрема ролі цифрових технологій і фінансових слідів, а також на складних механізмах, які використовують злочинні угруповання для пошуку та експлуатації постраждалих.

Під час панелі «Криміналізоване виживання: викриття прихованого виміру торгівлі людьми» Людмила Шемелинець привернула увагу до впливу повномасштабного вторгнення РФ на зростання вразливості населення. За її словами, вимушена міграція, роз'єднання сімей і випадки депортації – суттєво підвищують ризики експлуатації, особливо серед дітей, яких також залучають до протиправної діяльності.

«У всьому регіоні ОБСЄ ми спостерігаємо подібні схеми. Люди, які перебувають у надзвичайно вразливому становищі – діти, переміщені особи, мігранти – змушуються до незаконної діяльності. Не за власним вибором, а через примус, загрозу їхньому життю. І все ж, надто часто, до них ставляться як до правопорушників. Поки постраждалих сприймають як злочинців, організована злочинність продовжує діяти безкарно», – наголосила Людмила Шемелинець.

Вона підкреслила необхідність зміни підходів до реагування на зазначені виклики, зокрема посилення заходів із захисту постраждалих, запобігання таким злочинам та забезпечення належної координації.

Також на полях конференції Людмила Шемелинець зустрілась зі Спеціальною представницею і координаторкою ОБСЄ з питань протидії торгівлі людьми Карі Джонстоун. Сторони обговорили вплив війни на зростання вразливості населення та появу нових форм експлуатації.

Окрему увагу приділили удосконаленню державної політики у цій сфері, зокрема розробці нової програми протидії торгівлі людьми до 2030 року,

посиленню координації між відповідальними органами, а також запровадженню інституту Національного доповідача.

«Дякуємо ОБСЄ за сталу підтримку Мінсоцполітики в розбудові системи протидії торгівлі людьми та сподіваємося на подальшу плідну співпрацю», – резюмувала Людмила Шемелинець.

***

22.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/hotuyuchys-do-povernennya-ukrayintsiv-mayemo-zoseredytysya-na-pidtrymtsi-hromad-denys-ulyutin>

Готуючись до повернення українців, маємо зосередитися на підтримці громад, – Денис Улютін

Коли йдеться про повернення українців, які були змушені залишити країну через війну, важливо робити акцент не на індивідуальній допомозі, а на підтримці громад. Про це заявив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін під час дискусійної панелі, що проходила в межах проекту LB.ua «Нова країна».

«Після завершення активних бойових дій в Україну планують повернутися близько 2 млн людей. Наші громади мають бути спроможні прийняти таку кількість нових мешканців, які потребуватимуть доступ до відповідних соціальних послуг та інфраструктури. Саме тому важливо зосередитися не на індивідуальній допомозі тим, хто повертається, а на підтримці громад. Це підхід, від якого виграють усі українці», – зазначив Денис Улютін.

Міністр наголосив, що рішення про повернення українці ухвалюватимуть, порівнюючи умови життя за кордоном із можливостями, які вони отримають в Україні. Йдеться не про один фактор, а про сукупність умов – від безпеки до доступу до роботи, освіти, медицини та житла.

У цьому контексті важливим є розвиток Центрів єдності за кордоном, у яких можна буде отримати консультації щодо можливостей як у країнах перебування, так і в Україні. Міністр нагадав, що днями в Берліні відкрився перший в Європі Центр єдності, до роботи якого вже долучилися міжнародні та українські партнери, що надають широкий спектр послуг.

Зокрема, Пенсійний фонд України надає консультації з питань пенсій, житлових субсидій, пільг та соціальної допомоги, УВКБ ООН – консультування для тих, хто повертається в Україну, Український консультаційний центр ICMRD – практичну допомогу з перебування в Німеччині, передконсульську підготовку у співпраці з українським консульством.

За словами Дениса Улютіна, вже найближчим часом Україна спільно з урядами країн-партнерів планує відкрити Центри єдності у Чехії та Швеції.

***

24.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/na-misyats-prodovzhenno-terminy-podachi-dokumentiv-dlya-dopomohy-na-prozhyvannya-dlya-vpo:-podaty-zayavku-na-vyplatu-mozhna-do-1-chervnya>

На місяць продовжено терміни подачі документів для допомоги на проживання для ВПО: подати заявку на виплати можна до 1 червня

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України направило зміни до Постанови, яка регулює порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам. Вони передбачають розширення категорій отримувачів, щоб не залежно від доходу родини, діти ВПО отримали допомогу на проживання та нові можливості для непрацевдатних людей.

Щоб всі люди встигли подати свої документи, Мінсоцполітики продовжило термін подачі заявок до 1 червня 2026 року. Відповідну ініціативу підтримав Кабінет Міністрів України.

Нарахування виплати для дітей ВПО, незалежно від доходу батьків, здійснюватиметься з 1 лютого 2026 року, за умови подачі заяви до 1 червня 2026 року.

Ще одна важлива зміна торкнеться непрацевдатних осіб з числа ВПО. У зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму, внутрішньо переміщені особи, яким припинили виплату на проживання через перевищення граничного доходу, відтепер можуть подати документи на перегляд виплат. Нарахування виплат з 1 січня 2026 року відбудеться за умови подачі заявки до 1 червня 2026 року.

Якщо документи для перерахунку буде подано пізніше 1 червня 2026 року, виплати будуть нараховуватись з місяця подачі заяви про допомогу.

Нагадаємо, збільшено тривалість допомоги для ВПО. Максимальну кількість шестимісячних періодів виплат подовжено з чотирьох до п'яти. Це дозволить найбільш вразливим категоріям переселенців отримувати державну підтримку на півроку довше.

***

24.04.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/natsionalnyy-forum-zhytlyestiykosti-obyednav-ponad-250-tsentriv-z-usiyeyi-krayiny>

Національний Форум життєстійкості об'єднав понад 250 Центрів з усієї країни

У Києві відбувся Форум життєстійкості, під час якого обговорили розвиток системи надання психосоціальної підтримки у громадах.

Подія об'єднала представників уряду, регіональної влади, фахівців соціальної сфери та міжнародних партнерів.

Форум організовано Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України спільно з Координаційним центром з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України за підтримки ЮНІСЕФ в Україні та Бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я в Україні. Захід відбувся в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я – ініціативи першої леді Олени Зеленської.

Прем'єр-міністерка України Юлія Свириденко акцентувала на ролі соціальних послуг у відновленні України та підтримці громадян в умовах війни:

«Для держави люди – головна цінність. В умовах повномасштабної війни система підтримки людей має бути оновлена, щоб відповідати викликам і потребам часу. Для цього ми прагнемо створити єдину систему підтримки. Саме тому сьогодні ми говоримо про нову послугу з формування життєстійкості. Життєстійкість уже переходить з особистого досвіду у державну політику і в конкретні рішення, які кожна громада може конструювати під свій соціальний ландшафт», – зауважила Прем'єр-міністерка.

Упродовж дня більш ніж 450 учасників працювали в паралельних тематичних сесіях, які охоплювали широке коло питань: від нормативно-правової бази та цифровізації до комунікації послуг у громадах.

Зі свого боку, Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін представив бачення розвитку послуги.

«Ми підходимо до етапу, який визначить подальший розвиток системи. Вона вже сформована, але нерівномірна, тому наше завдання – зробити послугу загальнонаціональною з однаковою якістю для кожної людини через впровадження державного стандарту, який задає єдині правила» – сказав він.

На форумі підбили підсумки експериментального проекту з надання комплексної послуги з формування життєстійкості, який тривав два роки.

За цей час до проекту долучилися 305 громад. З'явилися 326 надавачів послуги, яких раніше як сегменту не існувало, і понад 86 % із них – це громадські та благодійні організації.

Система вже має значний обсяг і охоплення. Понад 570 тисяч людей отримали підтримку. Тільки за останні пів року проведено більше ніж 500 тисяч заходів і надано понад 760 тисяч годин послуг.

«Особлива цінність послуги життєстійкості – у можливості віднайти персональні опори кожної людини. Поміж іншої палітри мережі сервісів Всеукраїнської програми ментального здоров'я "Ти як?" Центри життєстійкості мають бути хабом для тих 80 % українців, які попри всі складнощі можуть із ними впоратися за умови своєчасної підтримки. Бо це простір, у якому живе довіра», – зазначила Оксана Збітнева, голова Координаційного центру з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України, керівниця Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»

Своєю чергою голова Представництва ЮНІСЕФ в Україні Анн-Клер Дюфей сказала: «Війна надалі впливає на дітей і сім'ї в Україні, тому трансформовані послуги для психічного здоров'я та психосоціальної підтримки залишаються надзвичайно важливими. ЮНІСЕФ пишається тим, що ми поруч з урядом України, фахівцями, громадськими організаціями, агенціями ООН та партнерами на шляху масштабування цих послуг по всій країні, а також значним досягнутим прогресом і амбітними цілями».

Керівник програм у сфері охорони здоров'я Бюро ВООЗ в Україні Дін Кейрнс зазначив: «Дуже радий бачити, як змінилися Центри життєстійкості за ці роки. Вони не лише впровадили успішні програми, які показали гарні результати. Це є надихаючим прикладом справжньої життєстійкості».

***

20.04.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-miscyachasovogo-perebuvannya-v-pro-u-seli-vojnivka-kirovogradskoyi-oblasti

Моніторинговий візит до місця тимчасового перебування ВПО у селі Войнівка Кіровоградської області

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Кіровоградській області спільно з регіональною координаторкою взаємодії з громадськістю Мариною Давиденко здійснили розширений моніторинговий візит до місця тимчасового перебування внутрішньо переміщених осіб (МТП), розташованого на базі комунального підприємства «Східна Нова» Лисичанської міської ради.

Основною метою візиту було оцінювання умов проживання внутрішньо переміщених осіб, дотримання їхніх прав і свобод, а також виявлення актуальних потреб мешканців закладу. Під час моніторингу представники Офісу Омбудсмана оглянули житлові приміщення, місця загального користування, санітарно-гігієнічні кімнати, а також ознайомилися з організацією побуту мешканців.

МТП розраховане на 108 осіб, станом на сьогодні у закладі проживає 92 внутрішньо переміщені особи, серед яких є сім'ї з дітьми, люди похилого віку та особи, які потребують додаткової соціальної підтримки. Заклад складається з трьох корпусів, два з яких наразі функціонують як житлові. Це двоповерхові будівлі, які перебувають у належному стані, мають сучасний ремонт, забезпечені меблями, побутовою технікою та необхідними умовами для комфортного проживання. Також у корпусах впроваджено автономну модульну систему опалення, що дозволяє підтримувати стабільний температурний режим у холодний період.

Окрему увагу під час візиту було приділено третьому корпусу, який наразі не використовується для проживання. Будівля потребує проведення капітального ремонту та модернізації інженерних мереж. За інформацією

адміністрації закладу, керівництво активно працює над залученням донорських організацій та партнерів для проведення відновлювальних робіт. Реалізація цих заходів дозволить суттєво збільшити кількість місць для розміщення внутрішньо переміщених осіб та покращити загальну інфраструктуру МТП.

Окрім моніторингової складової, у межах візиту спільно з представниками Благодійного фонду «Право на захист» було проведено правопросвітницький захід для мешканців МТП. Учасникам зустрічі було надано роз'яснення щодо основних прав внутрішньо переміщених осіб, порядку їх реалізації, механізмів захисту порушених прав, а також можливостей отримання безоплатної правової допомоги. Особливу увагу було приділено питанням соціального забезпечення, доступу до адміністративних послуг, оформлення необхідних документів та захисту житлових прав.

Мешканці мали можливість поставити запитання та отримати індивідуальні консультації від фахівців. Такий формат взаємодії сприяє підвищенню рівня обізнаності внутрішньо переміщених осіб та їхній правовій спроможності.

За результатами візиту Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Кіровоградській області продовжить здійснювати моніторинг ситуації, а також сприятиме у межах своїх повноважень реагуванню на виявлені потреби та проблемні питання.

Системна робота у цьому напрямку залишається важливою складовою забезпечення дотримання прав внутрішньо переміщених осіб, покращення умов їхнього проживання та підтримки в процесі інтеграції у нові громади.

За результатами візиту будуть підготовлені відповідні рекомендації з метою покращення умов проживання та забезпечення дотримання прав внутрішньо переміщених осіб.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» в рамках проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

***

22.04.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
https://ombudsman.gov.ua/news_details/vidviduvannya-mtp-v-oleksandrijskij-miskij-gromadi

Відвідування МТП в Олександрійській міській громаді

Представництво Уповноваженого ВРУ з прав людини в Кіровоградській області спільно з регіональною координаторкою взаємодії з громадськістю Марина Давиденко провели розширений повторний моніторинговий візит до

місць тимчасового перебування внутрішньо переміщених осіб (МТП) у місті Олександрія. Моніторинг охопив такі об'єкти:

- заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №35 Олександрійської міської ради;
- гуртожиток КЗ «Олександрійський медичний фаховий коледж»;
- заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №21 Олександрійської міської ради.

Візити були повторними та мали на меті оцінку умов проживання ВПО, виявлення актуальних потреб мешканців, аналіз виконання раніше наданих рекомендацій, а також визначення подальших кроків підтримки у взаємодії з органами влади, партнерами та міжнародними організаціями.

За результатами перевірки встановлено, що частина рекомендацій була виконана, однак низка питань потребує додаткової уваги. Зокрема, актуальною залишається проблема створення належних умов для маломобільних груп населення.

Водночас зафіксовано позитивні зміни: у закладах дошкільної освіти повністю відремонтовано кухонні приміщення, які оснащені сучасною технікою. Приготування їжі здійснюється працівниками закладів для мешканців МТП. Разом з тим внутрішньо переміщені особи наразі не мають можливості самостійно користуватися кухонною технікою для приготування їжі.

Окремо виявлено потребу в проведенні капітального ремонту покрівлі в одному з об'єктів через протікання стелі, що потребує невідкладного реагування.

У межах візиту також відбувся правопросвітницький захід для мешканців МТП за участі представників Благодійного фонду Право на захист, під час якого учасники отримали консультації щодо захисту своїх прав та доступу до соціальних гарантій.

Представництво Уповноваженого і надалі здійснюватиме моніторинг дотримання прав внутрішньо переміщених осіб та сприятиме покращенню умов їхнього проживання.

За результатами візиту будуть підготовлені відповідні рекомендації з метою покращення умов проживання та забезпечення дотримання прав внутрішньо переміщених осіб.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез»» в рамках проекту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Місцеве самоврядування

21.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/plich-o-plich-yak-popasnyanska-hromada-vybudovuye-merezhu-humanitarnykh-khabiv-ta>

«Пліч-о-пліч»: як Попаснянська громада вибудовує мережу гуманітарних хабів та міжнародних партнерств

Продовжуємо цикл публікацій про співробітництво громад Луганської області з приймаючими громадами та міжнародними партнерами в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Від початку повномасштабного вторгнення Попаснянська міська військова адміністрація активно розвиває партнерства з іншими територіальними громадами, щоб забезпечити всебічну підтримку своїх мешканців. Ключовим інструментом цієї взаємодії стала мережа гуманітарних хабів. Перший такий хаб відкрито 15 березня 2022 року в Бахмуті на Донеччині. Сьогодні вони працюють у Черкасах, Харкові та Самарі.

ЧЕРКАСИ: ПРАВОВА ДОПОМОГА, МЕДИЦИНА ТА СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ

У черкаському хабі відбулася зустріч внутрішньо переміщених осіб із Луганщини з очільницею Черкаського обласного осередку ГО «Захист Держави» Іриною Терновою та юристкою організації Наталією Захарченко. Захід сприяв підвищенню правової обізнаності ВПО та розширенню доступу до безоплатної юридичної допомоги.

У хабі для ВПО та мешканців приймаючої громади лікарі КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» та КНП «Луганський обласний медичний центр соціально небезпечних інфекційних хвороб» надають консультації та послуги. Це дозволяє своєчасно отримувати медичну допомогу та мати рівний доступ до медичних послуг.

ХАРКІВ ТА САМАР: БАЗОВІ ПОТРЕБИ ТА СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ

У Харкові в межах співпраці з Товариством Червоного Хреста України надається допомога ВПО у вигляді продуктових наборів та засобів гігієни. Це дозволяє підтримати базові потреби переселенців, зменшує рівень соціальної вразливості та забезпечує більш стабільні умови життя.

Велика увага приділяється соціальній згуртованості. У межах проєкту «Родинні зустрічі» в харківському хабі відбувся турнір з настільного тенісу, який об'єднав мешканців Луганщини різного віку та сфер діяльності. Участь у змаганнях взяли представники ДСНС, військовослужбовці, працівники підприємств критичної інфраструктури Харкова, пенсіонери та молодь. Захід допоміг зняти емоційну напругу та посилив відчуття підтримки й єдності.

У Самарі завдяки співпраці з Товариством Червоного Хреста України в гуманітарному хабі встановлено станцію для очищення води. За партнерською домовленістю з Самарівською міською радою питну воду отримують також

місцеві мешканці. У період блекаутів під час опалювального сезону 2025–2026 років Попаснянська МВА надала, встановила та запустила генератор для опалення гімназії №7, у приміщенні якої розташований шелтер для ВПО. Це дозволило створити безпечні та комфортні умови для дітей і родин.

Колектив хабу та ВПО долучилися до міської акції «Самар квітучий», під час якої на території гімназії висаджено фруктові дерева. Проводяться зустрічі мешканців Попаснянської громади за участі начальника Попаснянської МВА Миколи Ханатова та міського голови Сергія Резніка. Такі заходи створюють відкритий діалог і дозволяють оперативно реагувати на потреби людей.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО: ВІД СЕНТ-ЕТЬЄНА ДО ДИТЯЧОГО ВІДПОЧИНКУ У ФРАНЦІЇ

Попаснянська МВА має 25 громад-партнерів у різних областях України в межах меморандумів про співпрацю. Це відкриває можливості для реалізації спільних проєктів, обміну досвідом та взаємної підтримки.

Окремий важливий напрям – міжнародне партнерство з муніципалітетом міста Сент-Етьєн (Французька Республіка). У 2025 році укладено угоду про співпрацю, яка передбачає розвиток інституційної взаємодії в контексті міжнародного та європейського співробітництва.

Також підписано трирічну угоду про міжнародне територіальне співробітництво, що охоплює соціально-економічний розвиток, екологічні ініціативи, медицину, освіту, культуру та туризм.

Практичним результатом стало підписання меморандуму про організацію літнього дозвілля дітей у 2025 році. Діти Попаснянської громади отримали можливість оздоровитися та відпочити в центрі Le Chalet des Alpes у регіоні Рона-Альпи.

Окрім інституційної співпраці, важливу роль відіграє особиста ініціатива. Староста сіл Іспас та Майдан Вижницької міської ради Чернівецької області Олексій Гордійчук із перших днів повномасштабного вторгнення надав притулок родині з Попасної.

Ця підтримка має довготривалий характер – родина проживає в нього з 2022 року до сьогодні.

Системна розбудова партнерств дозволяє Попаснянській МВА не лише оперативно реагувати на виклики воєнного часу, а й створювати умови для довгострокової підтримки, адаптації та інтеграції мешканців громади в приймаючі спільноти.

22.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/plich-o-plich-yak-kolomyychyska-hromada-cherez-partnerstva-rozshyruye-dostup-do>

«Пліч-о-пліч»: як Коломийчеська громада через партнерства розширює доступ до послуг для ВПО

Продовжуємо цикл публікацій про співробітництво громад Луганської області з приймаючими громадами та міжнародними партнерами в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». Цього разу розглянемо досвід Коломийчеської сільської військової адміністрації, яка завдяки системній роботі з партнерами змогла суттєво розширити перелік послуг для своїх внутрішньо переміщених мешканців. Станом на сьогодні Коломийчеською СВА підписано та діє 16 меморандумів про співпрацю з військовими адміністраціями Луганської об

Продовжуємо цикл публікацій про співробітництво громад Луганської області з приймаючими громадами та міжнародними партнерами в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Цього разу розглянемо досвід Коломийчеської сільської військової адміністрації, яка завдяки системній роботі з партнерами змогла суттєво розширити перелік послуг для своїх внутрішньо переміщених мешканців.

Станом на сьогодні Коломийчеською СВА підписано та діє 16 меморандумів про співпрацю з військовими адміністраціями Луганської області, громадами-партнерами в Україні та за кордоном, а також громадськими організаціями та благодійними фондами. Ця мережа дозволяє забезпечувати потреби переселенців у різних сферах – від медицини до правової допомоги.

МЕДИЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ЧЕРЕЗ ПАРТНЕРСТВА

Завдяки співпраці зі Сватівською, Нижньодуванською, Троїцькою, Білокуракинською та Айдарською військовими адміністраціями мешканці Коломийчеської громади отримують гуманітарну допомогу, психологічні та адміністративні послуги. Ветерани війни та члени їхніх родин мають доступ до фахівця із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб.

Важливим медичним напрямом є співпраця з КНП «Рубіжанська центральна міська лікарня». Фахівці закладу надають медичні послуги ВПО Коломийчеської громади у приміщенні лікарні, яка працює в Харкові. Щотижня на базі харківського офісу Коломийчеської адміністрації веде прийом громадян лікарка сімейної медицини Сватівського ЦПМСД.

Відповідальна особа з питань реалізації ветеранської політики Коломийчеської громади надає консультативну допомогу ветеранам війни та військовослужбовцям, які лікуються в Рубіжанській ЦМЛ. Фахівці Луганського обласного Центру соціально-психологічної допомоги проводять

заходи з психосоціальної підтримки жителів громади, допомагаючи внутрішньо переміщеним особам та постраждалим внаслідок бойових дій.

Коломийчеська СВА активно працює з громадськими організаціями. Працівники харківського БФ «Єдність та сила» надають внутрішньо переміщеним особам гуманітарну допомогу, а також організують заходи для дітей.

Окремий напрям – безоплатна правова допомога. Юристи БО «Благодійний Фонд «Право на Захист» та відокремленого підрозділу ГО «Захист держави» в Харківській області консультують ВПО громади з різних правових питань.

Завдяки співпраці з Берестинською міською радою, Роганською та Борівською селищними військовими адміністраціями Харківської області здійснюється активна підтримка переселенців, зокрема надання тимчасового житла для проживання.

ПАРТНЕРСТВО В МЕЖАХ «ПЛІЧ-О-ПЛІЧ» ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

2 грудня 2025 року в рамках національного проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» Коломийчеська СВА підписала меморандум про співробітництво з Купчинецькою сільською територіальною громадою Тернопільської області.

Громади виявилися подібними – невеликі за розмірами та кількістю населення, обидві сільськогосподарського спрямування. Купчинецька громада спеціалізується на тваринництві та має потенціал для розвитку, що може стати корисним досвідом для Коломийчеської громади після деокупації.

Між громадами вже розгорнута активна соціально-культурна співпраця.

22 грудня 2025 року Коломийчеська СВА уклала угоду про співробітництво з примарією міста Ришкани (Республіка Молдова). Під час особистого спілкування досягнуто домовленостей щодо поїздки керівників фермерських господарств громади до Ришкан для обміну досвідом.

За підтримки Департаменту міжнародної технічної допомоги Луганської ОДА вирішується питання літнього відпочинку дітей Луганщини, зокрема Коломийчеської громади, у Молдові.

Подальший розвиток партнерських відносин дозволяє Коломийчеській військовій адміністрації оперативно реагувати на виклики воєнного часу, створювати додаткові умови для підтримки внутрішньо переміщених осіб та планувати відновлення громади після деокупації.

23.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/plich-o-plich-nyzhnoduvanska-hromada-obyednuye-blahodiyunkiv-ta-partneriv-dlya>

«Пліч-о-пліч»: Нижньодуванська громада об'єднує благодійників та партнерів для підтримки ВПО

Продовжуємо цикл публікацій про співробітництво громад Луганської області з приймаючими громадами та благодійними організаціями в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». Цього разу – про досвід Нижньодуванської селищної військової адміністрації, яка з початку повномасштабного вторгнення послідовно розбудовує систему партнерств, що дозволяє оперативно реагувати на виклики воєнного часу.

Ключовими напрямками роботи стали гуманітарна допомога, фінансова підтримка вразливих категорій населення, а також міжмуніципальна співпраця в межах національного проєкту. Завдяки цьому Нижньодуванська громада не лише забезпечує базові потреби своїх мешканців, а й формує стійку модель взаємодії, засновану на довірі та взаємопідтримці.

СПІВПРАЦЯ ГРОМАД ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ

22 жовтня 2025 року Нижньодуванська СВА підписала меморандум про співпрацю в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». Партнерами стали Студениківська сільська територіальна громада Київської області, Гришковецька селищна територіальна громада Житомирської області та Сучевенська сільська територіальна громада Чернівецької області.

Практична взаємодія між громадами вже активно реалізується. Зі Студениківською громадою підтримується постійний зв'язок: проводяться спільні культурні заходи, відбувається обмін досвідом і традиціями.

Наразі тривають консультації щодо поглиблення співпраці, зокрема в частині реалізації спільного проєкту з будівництва житла. Цей напрям є стратегічно важливим для інтеграції внутрішньо переміщених осіб з Луганщини та передбачає створення належних умов для проживання у приймаючих громадах.

Важливим елементом партнерства залишається взаємодопомога у кризових ситуаціях. У період енергетичних обмежень КП «Нижньодуванський благоустрій» передало Студениківській сільській раді генератор потужністю 10 кВт для забезпечення безперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури.

Крім того, у межах міжмуніципальної співпраці відбулася робоча поїздка до Сучевенської громади Чернівецької області. Делегація провела зустрічі з керівництвом громади, ознайомила з діяльністю освітніх закладів і підприємств та обговорила перспективи розвитку території.

Такий обмін досвідом сприяє впровадженню ефективних управлінських рішень у роботі громади.

ГУМАНІТАРНА ПІДТРИМКА ТА СОЦІАЛЬНІ СЕРВІСИ

Із 2024 року громада співпрацює з благодійним фондом Global Empowerment Mission (GEM) Ukraine. Завдяки цьому мешканці Луганської області регулярно отримують продуктові набори.

У березні 2026 року в межах соціального проєкту з надання грошової допомоги, який реалізує GEM Ukraine, було прийнято 680 пакетів документів для оформлення матеріальної підтримки. Це дало можливість значній кількості родин одержати необхідну фінансову допомогу.

Паралельно розвивається співпраця з іншими благодійними організаціями. Благодійний фонд молодіжної ініціативи «Надія» допомагає забезпечувати родини ВПО продовольчими товарами та долучається до підготовки святкових смаколиків для дітей.

Суттєву допомогу надав Луганський осередок ГО «Захист Держави». У лютому 2026 року громада отримала меблі, ліжка, ковдри та постільну білизну для підтримки пільгових категорій населення, а також забезпечення роботи гуманітарного штабу й пункту незламності.

Окремим напрямом є освітньо-соціальні ініціативи. За підтримки ЮНІСЕФ та ГО «Жінки і діти України – наше майбутнє» у гуманітарному штабі в Києві проводяться інтерактивні тренінги з гігієни та здоров'я для дітей, батьків і мешканців громади. Це сприяє підвищенню обізнаності та формуванню безпечних щоденних практик.

«Ми будуємо не просто партнерства, а справжню родину громад, – зазначає начальник Нижньодуванської СВА Сергій Корощенко. – Коли одна громада допомагає іншій у критичний момент, а люди відчувають підтримку – це і є принцип «пліч-о-пліч» у дії».

Системна розбудова партнерств дає змогу Нижньодуванській громаді не лише забезпечувати базові потреби мешканців, а й формувати стійку модель взаємодії. Саме така співпраця забезпечує згуртованість і стійкість громад навіть у найскладніших умовах.

***

22.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/stratehiya-transformatsiyi-ekonomika-luhanshchynu-mizh-relokatsiyeyu-ta-novuytu>

Стратегія трансформації: економіка Луганщини між релокацією та новими можливостями

Наступний матеріал з аналізу «Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки» – про економіку.

Суб'єкти господарювання, які релокувалися з області, сьогодні працюють у різних регіонах України. Агропромислові підприємства відновили роботу та перепрофілювали діяльність із виробництва на переробку. Лише за 9 місяців 2025 року створено 323 нових суб'єкти господарювання.

Обласна Стратегія сфокусована на підтримці релокованого бізнесу, розвитку переробних виробництв, створенні індустріальних парків, трансфері знань та інновацій. Економіка має стати не просто відновленою, а модернізованою – з орієнтацією на «зелену» трансформацію, цифровізацію та євроінтеграцію.

ПІДПРИЄМСТВА, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ І НЕ ВТРАЧАЮТЬ ЗВ'ЯЗКУ

Одним із ключових досягнень стало збереження значної частини економічного потенціалу. Станом на 1 січня 2026 року кількість релокованого бізнесу з Луганщини досягла 4 724 суб'єктів господарювання. Бізнес не просто виїхав – він продовжує працювати, створювати робочі місця, платити податки, тільки тепер – в інших регіонах України.

За даними Головного управління статистики у Луганській області, у 2024 році загальна кількість діючих суб'єктів господарювання склала 2 613 одиниць, серед яких 207 підприємств (юридичні особи) та 2 406 фізичних осіб-підприємців. Протягом 9 місяців 2025 року створено 323 нових суб'єкти господарювання – 15 юридичних осіб та 308 ФОП.

Особливо показовою є ситуація в агропромисловому комплексі. Відновлено роботу 147 сільськогосподарських підприємств Луганської області, які перепрофілювали свою діяльність із виробництва сільськогосподарської продукції на її перероблення. Бізнес не просто виживає, а й трансформується, шукає нові ніші та можливості.

В області налагоджено системну комунікацію між владою та бізнесом. У межах проекту «Діалог з бізнесом» проведено 65 зустрічей, в яких взяли участь 2 606 суб'єктів підприємництва. Визначено 39 проблемних питань, з яких 27 – місцевого рівня – вже отримали позитивні рішення. Працює Офіс розвитку інноваційних оборонних проєктів, укладено меморандуми про співпрацю з бізнес-асоціаціями та університетами.

ПРОМИСЛОВІСТЬ, АПК, ТОРГІВЛЯ: ЦІНА ВІЙНИ

До 2014 року Луганська область була одним із найпотужніших промислових регіонів України, виробляючи 6,2 % усієї реалізованої продукції країни (5-е місце після Донецької, Дніпропетровської, Запорізької областей та м. Києва).

На підконтрольній території у 2014 році здійснювали виробничу діяльність 485 промислових підприємств (9 великих, 104 середні, 372 малі), зосереджених у Сіверськодонецьку, Рубіжному, Лисичанську, Попасній, Кременій. До 2021 року їх кількість зросла до 493 (3 великих, 62 середні, 428 малих), але це все одно було кратно менше за довоєнні показники.

Повномасштабне вторгнення завдало нового удару. Станом на 1 липня 2025 року зафіксовано пошкодження або руйнування 146 промислових об'єктів, 41 сільськогосподарського об'єкту, 826 об'єктів торгівлі та послуг.

Дванадцять ключових підприємств приватного сектору, які зазнали руйнувань, до війни забезпечували 8 400 робочих місць, понад 1,2 млрд грн податків та зборів до бюджетів усіх рівнів. Частина з них була місто- та бюджетоутворюючими: ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат»,

ПрАТ «Сєвєродонецьке об'єднання АЗОТ», ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» та інші.

За даними Четвертої швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA4) станом на 31 грудня 2024 року, потреби у відновленні виробничих секторів області складають 5 326 млн доларів США. З них сільське господарство – 3 990 млн доларів, торгівля і промисловість – 1 070 млн доларів.

За весь період з 2014 до 2018 року Донецька та Луганська області разом втратили близько 1,2 трлн грн, або 51 млрд доларів США – це близько 10 % ВВП, яке Україна виробила за цей час.

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ, ПІДТРИМКА ТА ІННОВАЦІЇ

Стратегія пропонує не просто відновлювати зруйноване, а створювати сучасну, диверсифіковану економіку, орієнтовану на інновації, «зелену» трансформацію та євроінтеграцію.

Комплексний підхід передбачає підтримку релокованого бізнесу, зокрема фінансову та грантову допомогу, сприяння доступу до пільгового фінансування, налагодженню співпраці релокованих підприємств із приймаючими громадами, місцевим бізнесом, кластерами та бізнес-асоціаціями.

Розроблено механізм часткової компенсації витрат суб'єктам мікро- та малого підприємництва на придбання основних засобів.

Окремий напрям – підтримка переміщених агровиробників. Йдеться про створення реєстру переміщених агровиробників із фіксацією проблемних питань та потреб, централізованої бази програм підтримки, онлайн-платформи консультацій, а також організацію партнерств з органами влади, аграрними університетами, дорадчими службами та галузевими асоціаціями.

Важливим напрямом є трансфер знань, підтримка інноваційних досліджень та комерціалізація наукових розробок. Планується створення центрів трансферу технологій, інноваційних хабів, лабораторій прикладних досліджень на базі релокованих ЗВО, наукових установ, бізнес-хабів і Агенції регіонального розвитку, а також фінансування R&D-проектів, орієнтованих на потреби економіки та відновлення Луганщини.

Передбачено також створення інфраструктури підтримки релокованих підприємств – центрів підтримки, бізнес-хабів, інкубаторів, акселераторів на базі регіональних та місцевих інституцій розвитку, які надаватимуть консультаційну, правову, інформаційну та навчальну допомогу.

Окрема увага приділяється підтримці виробничої кооперації, асоціацій підприємців та кластерів. Залучення підприємств до галузевих та міжгалузевих кластерів (промислових, аграрних, креативних, ІТ, логістичних), а також сприяння налагодженню коопераційних зв'язків між релокованими та місцевими підприємствами.

Перспективним напрямом є створення індустріальних парків. Ще у 2020 році Попаснянською міською радою прийнято рішення про створення

індустріального парку «Східний регіон». Затверджено Концепцію, внесено до Реєстру індустріальних парків України, підписано 4 меморандуми, визначено керуючу компанію. Після деокупації цей проєкт може стати локомотивом економічного відродження.

Головне завдання – не просто відновити втрачене, а створити нову, модернізовану, інноваційну економіку, здатну конкурувати на національному та міжнародному рівнях.

***

23.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/hromady-reabilitatsiya-vpo-klyuchovi-aktsenty-ta-oriyentyry-sotsialnoyi-polityky>

Громади, реабілітація, ВПО: ключові акценти та орієнтири соціальної політики Луганщини

22 квітня у Дніпрі відбулася нарада керівників установ соціальної сфери Луганської області, яка підсумувала результати роботи за 2025 рік і визначила практичні напрями розвитку на 2026-й.

Захід пройшов у змішаному форматі під головуванням директорки Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Оксани Волошиної.

Обговорення було зосереджене на фактичному стані системи соціального захисту, її спроможності забезпечувати базові потреби населення та необхідності переходу до більш якісної моделі надання послуг.

РОЗВИТОК СИСТЕМИ: СТРУКТУРА ТА РЕАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

У 2025 році в області працювали 23 комунальні установи соціальної сфери. Серед них 7 обласних закладів, 3 територіальні центри соціального обслуговування, 9 центрів надання соціальних послуг, 2 центри соціальних служб та 2 реабілітаційні заклади громад. У 2026 році мережа розширилася до 24 надавачів соціальних послуг.

Обласні заклади забезпечували стаціонарний догляд, який, зокрема, отримали 94 особи, що проживали у психоневрологічному інтернаті.

На рівні громад надається до восьми базових соціальних послуг, включаючи інформування, консультування, натуральну допомогу, соціальну адаптацію, догляд вдома, стаціонарний догляд, надання притулку та представництво інтересів.

Така структура дозволяє забезпечити комплексність підтримки та формує основу для подальшого розвитку системи.

РЕАБІЛІТАЦІЯ, ВПО ТА РОЛЬ ГРОМАД

Реабілітаційний напрям залишається одним із ключових. Протягом року понад 500 дітей з інвалідністю отримали комплексну допомогу у відповідних закладах.

Водночас триває оновлення інфраструктури. Реорганізація обласного центру «Відродження», яка включала зміну приміщення, керівництва та матеріально-технічної бази, дозволила розширити можливості стаціонарної реабілітації.

Окремий напрям роботи пов'язаний із внутрішньо переміщеними особами. Три надавачі соціальних послуг впровадили послугу притулку, зокрема в межах державних рішень для підтримки маломобільних ВПО. Наразі завершується підготовка приміщення, розрахованого на 30 місць.

Важливу роль у розвитку системи відіграють громади. Сім територіальних громад області, серед яких Лисичанська, Білокуракинська, Гірська, Марківська, Нижньодуванська, Кременська та Біловодська, беруть участь у пілотному проєкті з надання послуги життєстійкості.

Це свідчить про впровадження нових підходів, орієнтованих не лише на підтримку, а й на відновлення соціальної спроможності людей.

ПРІОРИТЕТИ 2026 РОКУ: ЯКІСТЬ, ДОСТУПНІСТЬ, КООРДИНАЦІЯ

За підсумками наради визначено ключові напрями роботи на 2026 рік. Основний акцент зроблено на підвищенні якості соціальних послуг та розширенні їх переліку відповідно до потреб населення.

Йдеться також про подальший розвиток реабілітації, зміцнення ролі територіальних громад та впровадження нових соціальних сервісів. Окремо наголошено на необхідності посилення взаємодії між установами соціальної сфери та координації їх діяльності.

Підсумки обговорення засвідчили, що система соціального захисту Луганщини зберігає функціональність і поступово переходить до більш структурованої моделі роботи. Наступним етапом має стати підвищення ефективності послуг і їх реального впливу на якість життя мешканців області.

***

24.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/mistsevi-prohramy-pidtrymky-pratsevlashtuvannya-vpo-predstavyly-rubizhanska-ta>

Місцеві програми підтримки працевлаштування ВПО представили Рубіжанська та Чмирівська громади

Як зазначив під час «Діалогу з бізнесом» перший заступник голови облдержадміністрації Олексій Смирнов, на сьогодні всі 26 військових адміністрацій населених пунктів Луганщини мають затверджені місцеві програми підтримки ВПО.

Загальний обсяг відповідних фінансових ресурсів у 2026 році становить майже 8,4 млн грн.

«Такі програми є важливим кроком для економічної адаптації та соціальної інтеграції. Вони дозволяють поєднати підтримку бізнесу з розвитком місцевих громад, створюючи нові можливості для

працевлаштування та відновлення економічної активності», – наголосив Олексій Смирнов.

Так, основними завданнями Програми сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб Рубіжанської громади на 2025-2026 роки є допомога у зайнятості та інтеграції переселенців до місцевого ринку праці, оплата вартості транспортних послуг на переїзд до місця працевлаштування та забезпечення перевезення майна, оплата вартості оренди житла за новим місцем проживання протягом перших трьох місяців оренди житла (за потреби), сприяння працевлаштуванню за новим місцем проживання.

Ознайомитись з презентацією можна за посиланням: <https://surl.lu/iwjhbr>.

Ключовими напрямками Програми підтримки працевлаштування внутрішньо переміщених осіб Чмирівської громади на 2026 рік є:

- виплата 5 000 грн після підтвердження факту працевлаштування та роботи не менше трьох місяців;
- компенсація витрат на адаптацію або релокацію, яка включає фінансову допомогу 10 000 грн для покриття витрат на переїзд: оренду житла, транспортні витрати;
- виплата 7 500 грн особам, які пройшли професійну підготовку або перепідготовку для отримання нової кваліфікації.

Презентація за посиланням: <https://surl.li/nfhemy>.

***

20.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-pershomu-kvartali-2026-roku-donechchyna-otrymala-suttievu-pidtrymku-vid-mizhnarodnoi-spilnoty>

У першому кварталі 2026 року Донеччина отримала суттєву підтримку від міжнародної спільноти

Попри щоденні виклики тривалої війни за Незалежність України Донецька область не залишається наодинці зі своїми труднощами. За координації Регіонального офісу міжнародного співробітництва Донеччина продовжує отримувати вагомий підтримку з боку міжнародної спільноти.

Впродовж I кварталу поточного року допомога донорських організацій була спрямована на забезпечення базових потреб населення, підтримки стабільності роботи об'єктів критичної і соціальної інфраструктури та зміцнення стійкості громад в умовах затяжних бойових дій тощо.

Завдяки скоординованій взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування та міжнародних організацій вдалося підтримати заклади охорони здоров'я, об'єкти критичної інфраструктури, переселенців, населення вразливих категорій та прифронтові громади.

Наразі на завершальній стадії робота щодо надання допомоги міжнародними інституціями на проходження опалювального періоду 2025-2026 років.

Станом на початок квітня охоплено допомогою 36,7 тисячі домогосподарств, які мають категорію вразливості (30,4 тисячі – фінансова допомога, 6,3 тисячі – натуральна допомога). ЮНІСЕФ, УВКБ ООН, МКЧХ, Данська рада з питань біженців, Філія «Компанія Людина в біді», Естонська рада з питань біженців, БО «БФ «Янголи спасіння» – основні міжнародні партнери та інші учасники Shelter Cluster Ukraine, які були залучені до даного виду допомоги.

Заклади охорони здоров'я первинної ланки Краматорської, Слов'янської та Дружківської громад отримали від Бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я п'ять універсальних систем зберігання енергії (ESS) потужністю 5 кВт (гібридний інвертор, акумуляторна батарея та система управління для забезпечення автономного живлення).

Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф отримав чотири сучасних автомобіля швидкої допомоги від міжнародної гуманітарної організації «PROJECT HOPE» за фінансової підтримки Уряду США. Також закладам охорони здоров'я Слов'янської та Святогірської громад передано різноманітні медичні набори, предмети медичного призначення, витратні матеріали та лікарські засоби на загальну суму 1,7 млн грн., лікарня Краматорської громади отримала 179 шовних та хірургічних наборів.

Підтримка роботи критичної інфраструктури залишається пріоритетним напрямком у роботі з міжнародними організаціями. Допомога надається обласним та місцевим комунальним підприємствам і установам та безпосередньо територіальним громадам. Так, впродовж I кварталу 2026 року міжнародні інституції надали підтримку найбільшим постачальникам води та тепла на території Донецької області, а саме КП «Компанія «Вода Донбасу» і ОКП «Донецьктеплокомуненерго», у вигляді техніки, обладнання, реагентів, генераторів тощо на загальну суму майже 25 млн грн.

Доставка гуманітарних конвоїв Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УКГС ООН) залишається критично важливою для забезпечення своєчасної допомоги населенню прифронтових громад Донецької області. В умовах обмеженого доступу до базових послуг та постійних безпекових ризиків такі конвої дозволяють оперативно доставляти життєвонеобхідні ресурси – продовольство, воду, засоби гігієни тощо.

Впродовж I кварталу 2026 року доставлено три гуманітарних конвої до Святогоріська, Райгородка та Новодонецького, у складі яких були непродовольчі товари, гігієнічні набори, медичні набори та інше. Допомогою охоплено 2,6 тисячі людей.

Надання допомоги переселенцям, які обслуговуються у гуманітарних хабах/центрах Донецької області, є вкрай необхідним для забезпечення їх базових потреб та належних умов життя. Саме такі локації, у 19 більш безпечних областях України, стають першими пунктами для підтримки ВПО,

де люди отримують гуманітарну допомогу, інформаційний супровід і доступ до соціальних послуг.

У цьому напрямку активну підтримку надано Міжнародною організацією з міграції (МОМ). Волонтерами МОМ передано понад 12 тисяч різних видів наборів (гігієнічних, зимових, кухонних, сімейних), 2,7 тисячі сонячних ламп, 2,6 тисячі термосів, 37 наборів дитячого одягу для понад п'яти тисяч переселенців у 9 хабах на території Дніпропетровської області.

Також вразливі категорії ВПО, зареєстровані у Центрі підтримки ВПО Краматорського району «Ми Разом» та Покровському гуманітарному хабі «Ми-Донеччина», від БО «БФ «АДРА Україна» мають змогу отримати сертифікати на придбання продуктів і товарів першої необхідності в мережі АТБ. У I кварталі поточного року вже видано 1200 таких сертифікатів. Такий формат допомоги дозволяє людям самостійно обирати найнеобхідніше для своїх родин. Це не лише сприяє оперативному забезпеченню базових потреб, а й підтримує економічну активність постраждалих від війни.

Пункти незламності – важливий елемент системи цивільного захисту населення, яке залишається на території області, і належне їх функціонування забезпечує мешканцям громад доступ до базових життєвонеобхідних послуг, зокрема, обігріву, електроживлення, зв'язку, води та першої допомоги.

Данська рада у справах біженців передала допомогу для пунктів незламності восьми громад області у вигляді 1500 одиниць засобів гігієни та господарських товарів, 12 зарядних станцій, 51 одиниць засобів обігріву, 1200 павербанків.

Новодонецька, Андріївська, Олександрівська, Краматорська та Миколаївська громади отримали від Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) 45 зарядних станцій для забезпечення безперебійної роботи пунктів незламності під час аварійних та планових відключень електропостачання.

Крім того, Дружківська громада отримала чотири генератори, які сприятимуть підвищенню рівня енергетичної автономності об'єктів критичної інфраструктури та забезпечать можливість оперативного реагування на надзвичайні ситуації, спричинені ворожими обстрілами.

Естонська рада у справах біженців передала 15 генераторів та 23 зарядні станції для пунктів незламності Олександрівської, Добропільської, Слов'янської, Краматорської, Миколаївської, Дружківської та Новодонецької громад. Ще дві зарядні станції були передані гуманітарним хабам Покровської громади та Краматорського району, дві зарядні станції – для роботи Комісії з розгляду питань щодо компенсації пошкодженого та знищеного майна Мирноградської громади.

У рамках співпраці з філією компанії «Людина в біді» за фінансової підтримки Європейського Союзу Дружківська громада отримала 400 зимових наборів, у складі яких електроковдри, харчові термоси, ліхтарики, термоковдри, портативні газові плити тощо.

У рамках проєкту міжнародної технічної допомоги Фонд «Партнерство за сильну Україну», Фаза 2 (ФПСУ-2), за фінансування Уряду Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Новодонецькою, Краматорською та Черкаською громадами отримано 26 генераторів, 14 зарядних станцій, понад 100 комплектів інструментів.

Отримане обладнання сприятиме оперативному реагуванню на можливі перебої з електропостачанням, підтримці роботи комунальних підприємств, виконанню аварійно-відновлювальних робіт, забезпеченню стабільної роботи пунктів незламності та підвищенню рівня безпеки й життєзабезпечення жителів громади.

Пошук нових донорів є одним із пріоритетів у налагодженні співпраці з міжнародними партнерами. Так протягом трьох років облдержадміністрацією налагоджено співпрацю з американською неприбутковою організацією Ukraine Aid International, Inc (UAI), яка займається пошуком і постачанням гуманітарної допомоги для цивільного населення України. Для постачання більш стабільної допомоги і сприяння прямій підтримці та співпраці, UAI також започатковано налагодження побратимських зв'язків між українськими та американськими містами. На сьогодні завдяки такій ініціативі шість громад Донецької області мають побратимські відносини з містами США.

У I кварталі 2026 року спільно з німецькою благодійною організацією Help For Resilience Ukraine Aid e.V. передано гуманітарну допомогу у вигляді транспортних засобів різної специфікації, а саме: автомобіль швидкої медичної допомоги, мікроавтобуси та медичне обладнання для Дружківської, Сіверської та Олександрівської громад. Крім того, дві пожежні автоцистерни та автомобіль швидкої медичної допомоги отримали Краматорська та Олександрівська громади. Ця техніка є вкрай важливою для прифронтових громад, адже завдяки їй буде здійснюватися оперативне реагування на надзвичайні ситуації та забезпечуватись своєчасна медична допомога.

***

20.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/posylennia-pidtrymky-donechchyny-oleksandr-shevchenko-obhovoryv-z-mizhnarodnoiu-orhanizatsiieiu-z-mihratsii-priorytetni-potreby-rehionu-ta-dopomohu-vpo>

На Донеччині обговорили з Міжнародною організацією з міграції пріоритетні потреби регіону та допомогу ВПО

Заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Олександр Шевченко провів робочу зустріч з делегацією Міжнародної організації з міграції (МОМ) на чолі з Головою Представництва МОМ в Україні Робертом Тернером.

Під час зустрічі сторони обговорили поточну та перспективну співпрацю між МОМ та Донецькою облдержадміністрацією, визначили

пріоритетні потреби регіону, а також окреслили інші питання взаємодії, що становлять спільний інтерес.

За словами Олександра Шевченка, вже 12 років Донецька область перебуває у стані найважчих випробувань, спричинених неспровокованою збройною агресією.

«Регіон перебуває у вкрай складному стані. Маємо значну кількість потреб, які залишаються критичними. Йдеться, зокрема, про сферу житлово-комунального господарства, підтримку внутрішньо переміщених осіб, функціонування пунктів незламності та гуманітарних хабів», – зазначив він.

Олександр Шевченко також виокремив пріоритетні напрямки підтримки Донеччини, серед яких підтримка внутрішньо переміщених осіб та забезпечення стабільної роботи пунктів незламності.

Окремо він наголосив на потребі у забезпеченні їх необхідними ресурсами, зокрема питною водою, паливом, термопотами, аптечками, електрочайниками та іншим обладнанням, що дозволяє гарантувати їх безперебійну роботу та надання допомоги населенню.

Також було підкреслено, що для покращення якості надання послуг переселенцям гуманітарні хаби та центри підтримки ВПО потребують додаткового оснащення.

Йдеться про забезпечення меблями, сучасною оргтехнікою, включаючи ноутбуки, принтери та багатофункціональні пристрої, електроприладами, зокрема обігрівачами, генераторами, зарядними станціями, джерелами безперебійного живлення та роутерами, а також побутовою технікою, серед якої настільні лампи, холодильники, мікрохвильові печі, електрочайники та швейні машинки.

Важливим напрямком є створення належних умов для освіти та розвитку дітей: облаштування дитячих куточків, забезпечення інтерактивними дошками, проєкторами, фліпчартами та канцелярським приладдям. Окрім цього, актуальними залишаються потреби у додатковому оснащенні, зокрема інформаційними стендами, вішалками для одягу та кулерами для води.

Олександр Шевченко звернув увагу й на проблемне питання у сфері підтримки переселенців – зменшення обсягів гуманітарної допомоги для забезпечення мешканців області, які перемістилися до більш безпечних регіонів та зареєстровані у гуманітарних хабах і центрах підтримки.

Він підкреслив, що з початку подій 2014 року Міжнародна організація з міграції незмінно підтримує Донеччину. За цей час реалізовано низку важливих ініціатив, спрямованих на допомогу мешканцям області – як тим, хто залишився в регіоні, так і тим, хто був змушений виїхати до більш безпечних областей України.

***

20.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-zustrivsia-z-delehatsiieiu-posolstva-frantsuzkoi-respubliki-v-ukraini-ta-predstavnytstva-upravlinnia-verkhovnoho-komisara-oon-u-spravakh-bizhentsiv-v-ukraini>

Вадим Філашкін зустрівся з делегацією Посольства Французької Республіки в Україні та Представництва Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні

Разом з начальником ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях Олександром Надточієм, начальниками Краматорської та Слов'янської МВА Олександром Гончаренком та Вадимом Ляхом зустрілись на Донеччині зі спільною делегацією Посольства Французької Республіки в Україні та Представництва Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) в Україні.

Делегацію очолили Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні Гаель Весьєр та Представниця УВКБ ООН в Україні пані Бернадетт Кастель-Голлінгсворт.

Обговорили гуманітарно-безпекову ситуацію в області, евакуацію населення та ключові потреби Донеччини в умовах повномасштабної війни.

«Міжнародні партнери підтримують Донеччину з початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України – надають всебічну допомогу та залишаються надійними союзниками у цей складний для регіону час.

***

25.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-poltavi-obhovoryly-rozvytok-molodizhnoi-polityky-ta-pidtrymku-pereselentsiv-z-donechchynu>

У Полтаві обговорили розвиток молодіжної політики та підтримку переселенців з Донеччини

У Полтаві відбулася робоча зустріч начальника управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької облдержадміністрації Лілії Золкіної та фахівців управління за участю представників управління культури і туризму облдержадміністрації, а також гуманітарних хабів, що працюють у місті.

Захід організовано на базі Центру підтримки внутрішньо переміщених осіб Краматорського району «МиРазом».

На зустрічі учасники обговорили ключові питання реалізації молодіжної політики в умовах воєнного стану, зокрема зосередилися на стратегічних

напрямах утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Окрему увагу приділили підготовці населення до національного спротиву як важливій складовій системи національної безпеки. Учасники наголосили на необхідності формування відповідних знань і навичок серед молоді, а також підвищення рівня її громадянської свідомості та готовності до викликів сьогодення.

Під час зустрічі також розглянули практичні кейси щодо релокації молодіжних центрів з прифронтових територій. Обговорено перспективи відкриття нових молодіжних просторів, які мають стати осередками активності для внутрішньо переміщеної молоді, сприяти її соціальній адаптації та інтеграції в приймаючі громади.

За підсумками заходу сторони домовилися про подальшу координацію зусиль та обмін досвідом задля підвищення ефективності роботи з молоддю в умовах воєнного стану.

***

25.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/khaby-donechchynu-u-poltavi-rozshyriuiut-robotu-z-vpo-ta-doluchaiut-ikh-do-natsionalno-patriotychnykh-initsiatyv>

Хаби Донеччини у Полтаві розширюють роботу з ВПО та долучають їх до національно-патріотичних ініціатив

У місті Полтава продовжують активно функціонувати гуманітарні хаби Донецької області, які стають важливими осередками підтримки внутрішньо переміщених осіб та їх інтеграції у нові громади.

У межах робочого візиту начальника управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької облдержадміністрації Лілії Золкіної було відвідано чотири хаби, що представляють Світлодарську, Бахмутську та Маріупольську територіальні громади, а також Волноваський район.

Основною метою візиту стало посилення роботи з внутрішньо переміщеними особами, їх залучення до заходів з національного спротиву та національно-патріотичного виховання, а також створення умов для активної участі ВПО у суспільному житті.

Під час зустрічей у хабах обговорювалися актуальні потреби переселенців, зокрема у сфері соціальної адаптації, психологічної підтримки та можливостей для самореалізації. Окрему увагу приділено розвитку громадської активності серед ВПО та формуванню середовища взаємопідтримки.

Під час відвідування хабу Волноваського району Лілія Золкіна також ознайомила з організацією дозвілля дітей. Зокрема, вона поспостерігала, як діти з Донеччини разом із дітьми з інших населених пунктів беруть участь у

квест-грі «Гаррі Поттер». Такі інтерактивні заходи сприяють соціалізації дітей, розвитку командної роботи та створенню дружньої атмосфери взаємопідтримки.

Хаби Донеччини у Полтаві не лише забезпечують базову гуманітарну допомогу, а й стають платформами для проведення освітніх, культурних і патріотичних заходів, спрямованих на зміцнення національної свідомості та єдності.

За результатами візиту визначено подальші кроки щодо розширення форматів роботи з ВПО, зокрема шляхом проведення тренінгів, просвітницьких заходів та інтерактивних зустрічей.

***

22.04.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/bryfinh-u-ternopoli-iak-tsentr-zainiatosti-spryiaie-adaptatsii-pereselentsiv>

Брифінг у Тернополі: як центр зайнятості сприяє адаптації переселенців

Вже понад 4 роки триває повномасштабна війна, через що багато українців втратили домівки та роботу й були змушені переїхати. Тернопільщина стала одним із регіонів, що прийняв внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Про це детальніше під час брифінгу розповіли Директор Тернопільського обласного центру зайнятості Микола Городецький та заступниця директора Тернопільського обласного центру зайнятості Ірина Стецюк.

Одне з ключових завдань служби зайнятості – допомогти переселенцям знайти роботу, здобути нову професію або розпочати власну справу.

Для цього діють програми підтримки роботодавців:

- компенсації за працевлаштування ВПО – до 103,8 тис. грн;
- під час воєнного стану – від 25,8 до 51,6 тис. грн залежно від умов.

Цими програмами вже скористалися сотні роботодавців області.

Якщо навички не відповідають вимогам ринку – можна пройти навчання:

- сертифікати до 33,2 тис. грн для здобуття нової професії;
- навчання за десятками спеціальностей і сотнями програм.

Уже сотні переселенців опанували нові професії або підвищили кваліфікацію.

Також можна отримати ваучер на навчання (до 33,2 тис. грн) і здобути нову освіту чи підвищити рівень знань.

Для тих, хто хоче розпочати бізнес, діє програма «Власна справа»:

- до 100–200 тис. грн – без створення робочих місць;
- до 250–350 тис. грн – із створенням робочих місць;
- до 1 млн грн – для масштабніших проєктів.

ВПО вже отримали майже 9 млн грн грантів і створили десятки робочих місць.

Загалом послугами служби зайнятості скористалися понад 6 тис. переселенців, з яких понад 2 тис. уже працевлаштовані.

Кожному допомагає кар'єрний радник: підбирає вакансії, допомагає з резюме, готує до співбесіди та супроводжує до працевлаштування.

За відсутності роботи можна долучитися до тимчасової зайнятості – громадських або суспільно корисних робіт.

Служба зайнятості працює у форматі «єдиного вікна» та співпрацює з десятками організацій, щоб забезпечити комплексну підтримку переселенців.

***

22.04.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/v-oda-vidbulasia-robocha-zustrich-z-predstavnytsiamy-blahodiinoho-fondu-pravo-na-zakhyst>

В ОДА відбулася робоча зустріч з представницями благодійного фонду «Право на захист»

Сьогодні заступниця голови обласної державної адміністрації Людмила Сірко провела робочу зустріч із представницями благодійного фонду «Право на захист» – Валерією Самарською та Дарією Рашковською.

Під час розмови основну увагу зосередили на питаннях соціального захисту, наданні фінансової допомоги постраждалим внаслідок ворожих обстрілів, підтримці внутрішньо переміщених людей та забезпеченні їх соціальним житлом.

До обговорення долучилися керівники та фахівці департаментів соціальної політики, розвитку громад і територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури облдержадміністрації.

«Такі зустрічі є надзвичайно важливими для Івано-Франківщини, адже дозволяють не лише окреслити актуальні виклики, а й спільно знаходити ефективні рішення для підтримки людей у непростий час, – зазначила Людмила Сірко. – Партнерство з громадськими організаціями – це реальний інструмент допомоги жителям краю. Через відкритий діалог, взаємну довіру та спільну відповідальність ми можемо реагувати на виклики сьогодення».

Заступниця голови ОДА наголосила на необхідності посилення гуманітарної спроможності області у співпраці з благодійними організаціями та поінформувала про реалізацію спільних програм, спрямованих на залучення фінансових ресурсів для підтримки ВПО. Зокрема, йдеться про працевлаштування переселенців, проведення ремонтних робіт для облаштування соціального житла, розвиток геріатричних і реабілітаційних центрів, облаштування захисних укриттів та надання гуманітарної допомоги.

Представниці фонду окреслили напрями реалізації благодійних проєктів на Прикарпатті, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених людей.

Вони також зазначили, що фонд у співпраці з УВКБ ООН надає багатоцільову грошову допомогу ВПО та людям, які постраждали від обстрілів.

Окрему увагу під час зустрічі приділили питанням забезпечення соціальним житлом переселенців. Обговорили механізми реконструкції, ремонту та облаштування житлових приміщень у сільській місцевості відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2026 року № 301, а також порядок формування фондів соціального житла.

Йшлося також про посилення співпраці з територіальними громадами, напрацювання спільних алгоритмів адаптації ВПО, надання юридичної допомоги та проведення соціологічних опитувань.

***

24.04.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/vidbulosia-zasidannia-rady-z-pytan-vpo-pry-ivano-frankivskii-oda>

Відбулося засідання Ради з питань ВПО при Івано-Франківській ОДА

23 квітня у приміщенні Центру захисту прав людини в Івано-Франківській області відбулося засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб (ВПО) при обласній державній адміністрації.

Участь у заході взяли заступниця голови ОДА Людмила Сірко, заступниця директора департаменту соціальної політики Галина Пасічник, представники Головного управління Пенсійного фонду України в області, правозахисних організацій та члени Ради ВПО.

Людмила Сірко наголосила на важливості активної комунікації з територіальними громадами та подякувала учасникам за їхню роботу:

«Підтримка внутрішньо переміщених людей – це не лише про допомогу сьогодні, а й про створення умов для їхнього повноцінного життя в громадах. Важливо, щоб кожна громада була залучена до цього процесу, адже саме на місцях найкраще видно потреби людей і шляхи їх вирішення».

Серед ключових напрямів – працевлаштування ВПО, забезпечення житлом та вдосконалення законодавчої бази.

Фінансування програм підтримки зростає: якщо торік область отримала 14 млн грн, то цього року – вже 31,5 млн грн.

Серед позитивних результатів:

- планується введення в експлуатацію першого об'єкта соціального житла на 49 квартир;
- подано 856 заявок для отримання ваучера на житло в розмірі 2 млн грн;
- триває робота над залученням інвестицій та впровадженням міжнародного досвіду, зокрема моделей соціального житла із механізмом соціальної оренди.

Під час засідання обрали секретаря Ради, а також заслухали спеціальну доповідь Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав

людини в області Віталія Вербового – «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи».

За результатами доповіді встановлено, що громади області застосовують різні підходи до підтримки переселенців, і частина з них уже сформувала ефективні практики.

Актуальна статистика:

- в Україні – понад 4,6 млн ВПО;
- в Івано-Франківській області – понад 109 тис. осіб (9,1 % населення);
- від початку повномасштабного вторгнення область прийняла понад 150 тис. переселенців.

В області створено 39 рад ВПО різних рівнів.

Основні напрями: грошова допомога, забезпечення житлом, психологічна підтримка.

Обласна програма підтримки ВПО на 2025–2027 роки включає 40 заходів, більшість із яких уже реалізуються.

У межах обласної програми:

- у 2025 році спрямовано 5 млн грн на облаштування додаткових місць проживання для ВПО;
- у 2026 році передбачено 1 млн грн для надання матеріальної допомоги на лікування вразливих категорій населення.

Станом на лютий 2026 року в громадах області діє вже 52 програми підтримки ВПО. Триває оцінка їх фінансового забезпечення та ефективності.

Окрему увагу приділили інтеграції переселенців, які проживають у місцях тимчасового перебування. Основна мета – перехід до самостійного життя: забезпечення житлом, працевлаштування та доступ дітей до освіти.

Також під час засідання розглянули:

- пропозиції щодо змін до законодавства для посилення захисту прав ВПО;
- питання впровадження соціальних послуг для дітей з інвалідністю;
- нарахування доплат жителям гірських територій.

Окрему увагу приділили зверненням ВПО щодо:

- відмов у виплаті 20 % «гірських» надбавок;
- проходження ідентифікації для отримання пенсій;
- зарахування трудового стажу.

На всі порушені питання представники Пенсійного фонду надали необхідні роз'яснення.

Учасники засідання наголосили: ефективна підтримка внутрішньо переміщених осіб потребує системного підходу, належного фінансування, прозорого моніторингу та активної участі самих ВПО у процесах ухвалення рішень.

21.04.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/163738>

Підтримка бізнесу під час війни: на Львівщині діють компенсаційні програми для роботодавців

З початку 2026 року завдяки компенсаційним програмам служби зайнятості на Львівщині працевлаштували 545 осіб, а роботодавцям уже відшкодували понад 10 млн грн.

В час воєнних дій Львівська обласна служба зайнятості реалізовує декілька компенсаційних програм та відшкодовує працедавцям витрати за забезпечення роботою вимушено переміщених осіб, молоді, людей передпенсійного віку, учасників бойових дій чи людей з інвалідністю.

За словами директора Львівського ОЦЗ Василя Барилюка, завдяки такій фінансовій підтримці суб'єкти господарювання мають змогу не тільки укомплектувати вакансії потрібним персоналом, а й зекономити власні кошти. Для прикладу, торік через компенсаційні інструменти працедавцям, які прийняли на роботу 2696 працівників, відшкодували кошти на загальну суму 61,7 млн грн. У першому кварталі поточного року через дію компенсаційних програм забезпечили роботою 545 осіб, а працедавцям повернули 10,1 млн грн.

Так, за працевлаштування людей з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку та осіб, яким до настання права на пенсію за віком залишилося не більше 5 років, роботодавець може отримати компенсацію до 8647 грн (надається за умови працевлаштування строком не менше ніж на один рік, загальна тривалість виплати упродовж року – 6 місяців).

Компенсація за працевлаштування учасників бойових дій з 2026 року становить не більше ніж півтора розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на дату виплати, а це – до 12970,5 грн (надається за працевлаштування строком не менше як рік, загальна тривалість виплати упродовж року – 6 місяців).

Відшкодування роботодавцю витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених людей внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні за місяць роботи сягає 8647 грн (виплата компенсації здійснюється щомісячно упродовж 3 місяців, а за ВПО з інвалідністю – 6 місяців).

Програма з надання роботодавцям компенсацій на оплату праці за працевлаштування зареєстрованих безробітних з-поміж внутрішньо переміщених осіб за направленням служби зайнятості передбачає виплату до 17294 грн. (надається за працевлаштування на умовах строкових трудових договорів, загальна тривалість виплати упродовж року – 6 місяців).

За програмою компенсації витрат на оплату праці у разі працевлаштування зареєстрованих безробітних віком до 25 років, людей до 35 років на перше робоче місце, а також звільнених зі строкової військової

служби, роботодавцю відшкодовується 4323,5 грн (надається за працевлаштування строком не менше ніж на один рік, загальна тривалість виплати упродовж року – 6 місяців).

Повертають також витрати за облаштування робочих місць для працевлаштованих людей з інвалідністю I та II групи. Граничний розмір цієї компенсації за створення безбар'єрних умов праці для людей з інвалідністю I групи становить до 129705 грн, II групи – до 86470 грн.

***

21.04.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/163749>

Львівщина продовжує активну співпрацю з ООН у підтримці ВПО

21 квітня у Львівській обласній державній адміністрації відбулася зустріч голови ЛОДА Максима Козицького з Координатором системи ООН в Україні Матіасом Шмале. Сторони обговорили актуальні виклики регіону, зокрема питання підтримки внутрішньо переміщених осіб, гуманітарного реагування та довгострокового відновлення.

Під час зустрічі очільник області подякував партнерам за підтримку України та наголосив на важливості довіри й системної співпраці.

«Раді вітати вас на Львівщині та дякуємо за постійну підтримку. Для нас важливо залишатися надійним партнером, до якого є довіра. Сьогодні ключові виклики – це робота і житло для внутрішньо переміщених людей», – зазначив Максим Козицький.

Він повідомив, що станом на зараз в області офіційно обліковано понад 200 тисяч ВПО, тоді як фактична кількість є більшою. Значна частина з них – це діти, люди старшого віку та особи з інвалідністю. Основними викликами залишаються працевлаштування та забезпечення житлом.

«Ми змогли прийняти сотні тисяч людей на початку повномасштабного вторгнення, використовуючи всю доступну інфраструктуру. Сьогодні ж ключове – створити умови для гідного життя: роботу та житло», – додав він.

До теми: На Львівщині напрацювали нові рішення для підтримки ветеранів, ВПО та родин у складних життєвих обставинах

Координатор системи ООН в Україні наголосив на необхідності переходу до довгострокових рішень у підтримці ВПО.

«Ситуація на п'ятому році війни вимагає адаптації підходів. Йдеться вже не лише про гуманітарну допомогу, а про сталі рішення – робочі місця та житло. Ми готові підтримувати уряд і регіони та мобілізувати міжнародні ресурси для цього», – зазначив Матіас Шмале.

Радниця голови ОДА, голова Координаційного центру з підтримки цивільного населення при Львівській ОДА Галина Бордун детально зупинилася на питаннях координації допомоги та розвитку соціальних послуг у громадах.

Вона поінформувала, що у 2025 році на Львівщину евакуювалися 2.300 ВПО, вся система допомоги побудована навколо Координаційних центрів, які за рік опрацювали понад 9,7 тисяч звернень, а це більше 20 тис послуг із залученням партнерських організацій – від гуманітарної допомоги до психологічної та юридичної підтримки. Лише за перші три місяці 2026 року центри вже надали понад 2,3 тисячі послуг.

«Дякуємо за створення онлайн-майданчика, де зібрана інформація про надавачів соціальних послуг. Львівщина подала всі локації, щоб внутрішньо переміщені особи могли швидко знаходити можливості для проживання та підтримки. Ми щороку у лютому проводимо стратегічні сесії планування – цьогогоріч до них долучилися близько 200 учасників.

Наша стратегія полягає у розвитку надавачів соціальних послуг із числа організацій громадянського суспільства. Саме вони забезпечують супровід людей і формують якісні сервіси на місцях. Ми визначаємо пріоритети відповідно до національної стратегії, що дозволяє вибудовувати ефективну співпрацю між великими міжнародними партнерами та локальними організаціями.

Окремий акцент – на розвитку підтриманого проживання. Для нас важливо, щоб партнери, які працюють на Львівщині, координували свою діяльність із визначеними пріоритетами громад. На цей рік ми визначили вісім таких пріоритетних громад. Йдеться, зокрема, про створення прийомних сімей, розвиток послуг для людей старшого віку та осіб, які потребують постійної підтримки і супроводу», – наголосила Галина Бордун.

Гості підкреслили, що Львівщина має одну з найрозвиненіших систем соціальної підтримки в Україні.

***

23.04.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/261433>

Полтавська ОВА розширює співпрацю з Агентством ООН у справах біженців в Україні в питаннях житлового забезпечення ВПО

Начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич разом із заступницею Іриною Салогуб та керівниками профільних департаментів провели зустріч з представниками Агентства ООН у справах біженців в Україні та команди офісу у м. Дніпро. Ключовою темою діалогу став соціально-правовий захист переселенців та реалізація нових житлових проєктів.

Віталій Дяківнич подякував міжнародним партнерам за системну допомогу: від екстреного реагування у надзвичайних ситуаціях до забезпечення базових потреб населення та правового супроводу.

«Допомога внутрішньо переміщеним особам – один із пріоритетів нашої роботи. Полтавщина стала прихистком для понад 185 тисяч осіб із

прифронтових та тимчасово окупованих регіонів. Ваша підтримка є критично важливою для забезпечення їм гідних умов життя», – сказав очільник області.

Наразі в області функціонують 64 місця тимчасового проживання, де розміщено 3863 людини. Проте потреба в тимчасовому житлі залишається нагальною. Для вирішення цього питання ОВА спільно з громадами провела масштабну інвентаризацію. Зокрема обстежили об'єкти комунальної власності та відумерлу спадщину. Також сформовано перелік колишніх закладів освіти та інших будівель, які не використовуються. Списки потенційних об'єктів уже передали експертам УВКБ ООН, які розпочали їхній технічний огляд.

Окремим пунктом обговорення став проєкт щодо створення тимчасового житла в одній з громад області. На місці планують облаштувати відділення для підтриманого проживання маломобільних громадян (людей похилого віку та людей з інвалідністю) з-поміж ВПО.

Представниця Агентства ООН у справах біженців в Україні пані Бернадетт Кастель-Голлінгсворт зазначила, що за час перебування на Полтавщині їй вдалося поспілкуватися з людьми, які вимушено покинули свої домівки. Також пані Бернадетт відвідала деякі території, які постраждали після ворожих обстрілів.

«Ретельно вивчаємо кожен об'єкт. Навіть якщо будівля потребує значних вкладень, намагаємося знайти ресурси для її підтримки в межах наших можливостей. Це повертає людям відчуття нормального життя. Прагнемо, щоб проєкти з відновлення житла ставали масштабнішими. Це дозволяє охопити допомогою максимальну кількість громадян. Тому націлені на продовження колаборації й готові брати в роботу нові об'єкти, щоб зробити ще більше для тих, хто цього більше потребує», – наголосила Бернадетт Кастель-Голлінгсворт.

«Впевнений, що наша подальша співпраця надалі розширюватиметься і спільними зусиллями зможемо підтримати ще більше людей, які цього потребують. Це дозволить оперативно реагувати на запити всіх громад області та ефективно розподіляти ресурси», – підсумував Віталій Дяківнич.

***

24.04.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/261568>

На Полтавщині розглянули заявки громад на фінансування житла для ВПО

У Полтавській обласній військовій адміністрації відбулося засідання Тимчасової комісії з розгляду заявок для розподілу у 2026 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. Йдеться про фінансування проєктів зі створення та оновлення фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб і евакуйованих громадян.

Під час засідання розглянули заявки від територіальних громад області. Зокрема, Котелевська громада подала проєкт поточного ремонту житлового будинку. Великорублівська громада ініціювала реконструкцію громадської будівлі під соціальний заклад у селі Милорадове, а також заходи з енергозбереження та оновлення приміщень у селі Ковалеве. Зіньківська громада представила проєкт капітального ремонту покрівлі навчального закладу в селі Артелярщина в якому проживають ВПО.

Загалом подані проєкти передбачають створення умов для проживання понад 130 осіб. Орієнтовна загальна вартість ініціатив становить понад 24 млн грн, з яких понад 21 млн грн – кошти державної субвенції.

«Забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб – один із ключових викликів для громад. Важливо, що громади активно подають проєкти і пропонують конкретні рішення – реконструкцію будівель та створення нових місць для проживання. Наша задача – підтримати ці ініціативи та забезпечити ефективний розподіл ресурсів», – наголосив заступник начальника ОВА Євген Кончаковський.

За підсумками засідання члени комісії опрацювали подані пропозиції та визначили подальші кроки щодо розподілу коштів субвенції між громадами. Реалізація проєктів дозволить покращити житлові умови для внутрішньо переміщених осіб і сприятиме підвищенню соціальної стійкості регіону.

***

24.04.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/na-kirovogradschini-rozpodilili-36-miljoniv-griven-na-zhitlo-dlya-vpo>

На Кіровоградщині розподілили 36 мільйонів гривень на житло для ВПО

Відбулося засідання тимчасової комісії щодо розподілу державної субвенції місцевим бюджетам на формування фондів житла для тимчасового та підтриманого проживання евакуйованих і внутрішньо переміщених осіб.

Нагадаємо, область отримала 36 мільйонів гривень державної підтримки на реалізацію відповідних проєктів.

Під час засідання члени комісії розглянули заявки від 12 громад. Серед них – Суботцівська, Голованівська, Глодоська, Добровеличківська, Новоукраїнська, Помічнянська, Тишківська, Катеринівська, Олександрійська, Благовіщенська, Підвисоцька та Кропивницька.

Субвенція передбачає співфінансування: 90 % витрат покриває держава, ще 10 % мають забезпечити місцеві бюджети. Кошти можна спрямовувати на реконструкцію, ремонт або будівництво житла, модернізацію місць тимчасового проживання, а також переобладнання нежитлових приміщень під житлові.

До того ж, громади мають можливість закупувати будівельні матеріали, модульні будинки та інші конструкції для оперативного розгортання житла.

Важливою умовою є забезпечення доступності: не менше 20 % створених або відремонтованих приміщень повинні бути адаптовані для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

***

24.04.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/kirovogradschina--nadijnij-hab-dlya-biznesu-iz-prifrontovih-regioniv>

Кіровоградщина – надійний хаб для бізнесу із прифронтових регіонів

Про це на своїй Facebook-сторінці повідомляє начальник Кіровоградської ОВА Андрій Райкович.

На сьогодні в області – 103 релокованих суб'єктів господарювання. З них 90 вже повноцінно працюють на новому місці. Лідером із прийому бізнесу залишається Кропивницький – 68 підприємств, на другому місці Олександрія – 23. Також нових резидентів прийняли Світловодськ, Знам'янка, Новомиргород та Бобринець.

Переважно це малий та мікробізнес, який інтегрується у вільні виробничі площі регіону. В області забезпечується прямий діалог з органами місцевої влади, надається консультативна підтримка щодо міжнародних грантів та програм технічної допомоги.

Крім того, Кіровоградщина прийняла 8 закладів освіти, 4 заклади охорони здоров'я, 2 центри туризму, 4 громадські організації.

«Ми системно працюємо над тим, щоб наш регіон став місцем надії для релокованих підприємств. Релокація – це нові можливості для людей. Завдяки переміщенням підприємствам роботу отримали майже 360 осіб, серед яких 156 – ВПО. За січень–березень цього року до бюджетів усіх рівнів надійшло майже 7 млн грн, з яких 2,7 млн грн – безпосередньо до місцевих громад. Ми і далі готові підтримувати усіх, хто, попри війну, прагне продовжувати працювати», – наголошує очільник обласної військової адміністрації.

***

20.04.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/81520/dnipro-prodovzhue-bezkoshtovno-dopomagati-pereselencyam>

Дніпро продовжує безкоштовно допомагати переселенцям

У Дніпрі продовжують підтримувати внутрішньо переміщених осіб. Безкоштовні продуктові набори видають тим, хто мешкає у місцях

тимчасового компактного проживання та зареєстрований у місті після 24 лютого 2022 року. Йдеться про людей похилого віку, осіб з інвалідністю, матерів із дітьми та дітей віком від 3 до 18 років.

«Гарні набори. Щомісяця їх отримую. Як мама двох дітей отримую ще й три пакунки – це дуже допомагає. Є каші, консерви, мед, чай. Дітям подобаються солодощі. Одному завтра шість, іншому – вісім, вони вже тут адаптувалися, ходять до школи», – розповіла переселенка з Луганської області Євгенія.

Такі набори видають у Дніпрі з березня 2024 року. Переселенці, які вперше звернулися по довідку ВПО, проживають у таких місцях, але не належать до відповідних категорій, можуть отримати продуктовий набір одноразово. Також підтримку можуть отримати люди, які перебувають у складних життєвих обставинах і користуються послугами міського центру соціальних служб.

«Я отримую ці набори з самого початку. Там є каша з м'ясом, тушонка, мед, чай – у принципі, всього вистачає. Це хороша підтримка, особливо зараз. Ми приїхали з родиною у 2022 році, нас тут добре прийняли», – ділиться переселенець із Лисичанська Сергій.

У 2026 році в місті вже видали понад 5620 продуктивних наборів. Лише протягом одного дня можуть передати сотні пакунків, залежно від потреби.

«Видача відбувається відповідно до Комплексної програми підтримки внутрішньо переміщених осіб. Набори отримують люди, які проживають у місцях тимчасового компактного проживання та зареєстровані у Дніпрі після 24 лютого 2022 року – це особи похилого віку, матері з дітьми, діти та люди з інвалідністю. Щоб отримати допомогу, потрібно звернутися до управління соціального захисту населення за місцем проживання, написати заяву та надати необхідні документи», – зазначила завідувачка сектору соціального захисту внутрішньо переміщених осіб управління у справах ветеранів та внутрішньо переміщених осіб департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради Юлія Крохмаль.

Загалом у квітні планують видати понад 1940 безкоштовних продуктивних наборів для переселенців.

***

21.04.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/viktor-gradivskij-pidtrymka-veteraniv-i-vpo-u-korostyshivskij-gromadi-obgovoryly-klyuchovi-napryamy-sotsialnoyi-polityku/>

Підтримка ветеранів і ВПО: у Коростишівській громаді обговорили ключові напрями соціальної політики

Заступник начальника Житомирської обласної військової адміністрації Віктор Градівський здійснив робочий візит до Коростишівської громади. У центрі уваги – реалізація пріоритетних завдань у сфері соціальної, сімейної та

ветеранської політики, підтримка внутрішньо переміщених осіб, а також розвиток сучасних соціальних послуг.

До візиту також долучилися директор Департаменту соціального захисту населення ОВА Олена Гришук, начальник Управління з питань ветеранської політики ОВА Денис Соколовський, секретар Коростишівської міської ради Юрій Денисовець.

У межах поїздки відбулася нарада з представниками місцевої влади та профільних служб, під час якої обговорили ключові напрямки роботи. Йшлося про підтримку внутрішньо переміщених осіб, забезпечення виплати підвищених посадових окладів працівникам, які надають соціальні та реабілітаційні послуги із застосуванням додаткового коефіцієнта 2,5, а також про соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Окрему увагу приділили розвитку та впровадженню нових соціальних послуг і формуванню безбар'єрного середовища.

Також делегація ознайомила з діяльністю Комунальної установи «Центр психосоціальної підтримки «Місце сили», де забезпечується комплексна допомога жителям громади, зокрема психологічна підтримка та соціальний супровід. Окремо відвідали Простір турботи про ветеранів – важливу локацію підтримки для захисників і їхніх родин, де створено умови для адаптації, відновлення та отримання необхідних послуг.

Робочий візит став можливістю не лише оцінити ефективність реалізації державної політики на місцях, а й окреслити подальші кроки для посилення підтримки вразливих категорій населення, розвитку соціальної інфраструктури та впровадження принципів безбар'єрності в громаді.

***

24.04.2026

Львівська міська рада

<https://city-adm.lviv.ua/news/society/social-sphere/shche-23-vnutrishno-peremishcheni-liudynu-u-lvovi-otrymaiut-dopomogu-na-zhytlo/>

Ще 23 внутрішньо переміщені люди у Львові отримують допомогу на житло

Комісія, що займається допомогою із житлом окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, які проживали на тимчасово окупованих територіях, розглянула ще 32 заяви. Відтак 23 людям надано допомогу, а 9 заяв відхилили через невідповідність критеріям. Рішення про це затвердили сьогодні на виконавчому комітеті Львівської міської ради.

Як розповіли у міському управлінні соціального захисту, загалом від початку роботи програми комісія розглянула 849 заяв від внутрішньо переміщених осіб. Із них 662 людям надано допомогу для вирішення житлового питання, а 187 – відмовлено через невідповідність визначеним критеріям. Загалом від старту програми – тобто з 1 грудня 2025 року, через

портал «Дія» подано вже 933 заяв від внутрішньо переміщених осіб на отримання такої допомоги.

***

24.04.2026

Дніпропетровська обласна державна адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/nardepy-initsiiuvaly-vyiznu-naradu-shchodo-pidtrymky-pereselentsiv-na-dnipropetrovshchyni-pro-shcho-hovoryly>

Нардени ініціювали виїзну нараду щодо підтримки переселенців на Дніпропетровщині: про що говорили

Всебічна підтримка. Та найперше – забезпечення житлом. Про потреби переселенців, проблемні питання та системні рішення говорили під час зустрічі в ОВА. Її ініціювало міжфракційне депутатське об'єднання «Захист прав ВПО та інших постраждалих від російської агресії». Долучилися команди облдержадміністрації та облради, представники районів і громад, міжнародних організацій. А ще – заступник міністра соцполітики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко.

«Важливо, щоб ця дискусія привела до конкретних рішень, які дозволять реально підтримати наших людей, – підкреслив начальник Дніпропетровської ОВА Олександр Ганжа. – Наша область прийняла понад 470 тис переселенців – чи не найбільше в Україні. Вони починають життя наново, а отже потребують допомоги. Це стало викликом для регіону. Перш за все – у забезпеченні ВПО житлом».

«Всі рішення в парламенті народжуються саме при спілкуванні з людьми, з роботи в полях. Тому ми відвідали транзитні центри на Дніпропетровщині, МТП, ветеранські простори, різні об'єкти, де ми побачили, як допомагають людям і які є питання. Сьогодні проводимо велике виїзне засідання, де їх і розглянемо», – розповів народний депутат України Павло Фролов.

Серед кількох тем найбільше уваги під час засідання приділили забезпеченню переселенців житлом. У регіоні працюють 134 місця тимчасового проживання. На облаштування осель для ВПО цього року з держбюджету область отримає 115,5 млн грн. Втім, необхідні й інструменти, які допоможуть системно вирішувати цю проблему.

«У нас мільйони людей – ВПО. Більшість цих громадян з Луганської та Донецької областей. Проблеми, які є, вони системні. І вирішувати їх треба системно. У першу чергу – це житло, робота та соціальний супровід маломобільних і людей старшого віку. Такі наради дозволяють скоординувати зусилля всіх гілок влади: законодавчої, виконавчої, органів місцевого самоврядування», – зауважив представник уповноваженого ВР України з прав людини в Донецькій і Луганській областях Дмитро Михальов.

24.04.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/mykola-kalashnyk-u-slavutychi-vidkryly-nove-soczialne-zhytlo-dlya-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>

Микола Калашник: У Славутичі відкрили нове соціальне житло для внутрішньо переміщених осіб

У Славутичі відкрили нове соціальне житло для внутрішньо переміщених осіб. Про це голова Київської обласної державної адміністрації Микола Калашник повідомив у Facebook.

Очільник КОДА разом із координатором системи ООН в Україні Маттіасом Шмале, представницею УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт та народною депутаткою України Ольгою Василевська-Смаглюк оглянули нове соціальне житло для внутрішньо переміщених осіб, яке вдалося реалізувати завдяки об'єднанню ресурсів державного, обласного, місцевого бюджетів, міжнародної допомоги.

Йдеться про реконструкцію колишнього інфекційного корпусу лікарні, який понад 20 років не використовувався. Сьогодні це повноцінний житловий простір: 34 облаштовані квартири загальною площею майже 2000 кв.м, зокрема кілька – повністю адаптовані для людей, які пересуваються на кріслах колісних. Тут зможуть проживати понад 100 людей.

Паралельно у місті реалізується ще один важливий проєкт – реконструкція приміщення колишнього дитячого садка, де буде створено 54 квартири для ВПО, із яких 7 – інклюзивні, що загалом забезпечить майже 350 людей помешканням. Такий підхід дозволяє швидше і ефективніше створювати житло: це не будівництво з нуля, а нове життя об'єктів, які роками не використовувалися.

Сьогодні в області обліковано близько 240 тисяч внутрішньо переміщених осіб. І перед командою КОДА стоїть завдання не лише забезпечити тимчасове розміщення, а створити гідні умови для життя, інтеграції та розвитку.

«Дякую нашим міжнародним партнерам за довіру і системну підтримку. Це не лише про ресурси – це про спільне бачення відновлення, про відповідальність і про реальні результати для людей. Саме в такій команді – разом із громадами, міжнародними організаціями та благодійними фондами – ми реалізуємо складні, але життєво необхідні рішення, які дають людям не тимчасовий прихисток, а можливість повернутися до нормального життя. Працюємо далі – щоб кожна родина, яка була змушена залишити свій дім, отримала гідні умови для проживання, можливість працювати, виховувати дітей тут, на Київщині», – сказав Микола Калашник.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

21.04.2026

LB.ua

https://lb.ua/society/2026/04/21/734003_ofitsiyna_kilkist_vpo_ukrayini.html

Офіційна кількість ВПО в Україні – 4 млн, але реальне число може бути вищим

В Україні зараз близько 4,2 млн внутрішньо переміщених осіб – це лише за офіційними даними. Але реальна кількість може бути вищою через те, що реєструються не всі чоловіки.

Уже є конфлікт між громадами, з яких поїхали та громадами, куди поїхали люди. Про це директорка Інституту демографії НАН України Елла Лібанова повідомила на організованій LB та EFI Group дискусії “Українське суспільство 2026: демографія, міграція, ринок праці”.

“Імміграційна політика – це надзвичайно серйозна річ. Яку ми помилку зробили з ВПО? Ми почали їх компактно селити”, – повідомила вона.

Діти ВПО, що навчаються онлайн, не адаптуються до нового життя, і деякі продовжують спілкування з друзями, які залишилися на окупованій території.

“Коли ми вибудовуємо імміграційну політику, ми маємо думати, як квотувати, на яких умовах залучати сюди людей”, – сказала вона.

Лібанова додала, що залучати будівельників після війни доведеться з-за кордону. Це можуть бути як європейські країни, так і такі країни, як Бангладеш.

***

23.04.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-identifikatsiya-pensioneriv-yak-poshuk-mertvikh-dush-na-tot-i-tikh-khto-otrimue-groshi-vid-rf-prizviv-do-zupinki-viplat-tisyacham-vpo>

Ідентифікація пенсіонерів: як пошук «мертвих душ» на ТОТ і тих, хто отримує гроші від РФ призвів до зупинки виплат тисячам ВПО

Пенсіонери, що походять з територій, які нині окуповані, стикаються з зупинками виплат через проблеми з проходженням ідентифікації або відсутність заяви про неотримання пенсії від РФ, оскільки в базах ПФУ вони часто зафіксовані як такі, що досі живуть на ТОТ

Майже три місяці без пенсії без пенсії на орендованій квартирі в чужому місті. Кампанія з ідентифікації пенсіонерів з ТОТ перетворилась на сім кіл пекла для 72-річної пенсіонерки зі Світлодарського (Донеччина). Жінка з

грудня 2022 року зареєстрована як ВПО у Львові, тож начебто й не мала проходити фізичну ідентифікацію. Принаймні на сайті ПФУ вказано, що ідентифікацію мають проходити пенсіонери, які тимчасово перебувають за межами України та проживають на тимчасово окупованих територіях. Однак жінка все ж сходила у найближче відділення Ощадбанку – була переконана, що цього достатньо. Однак у січні пенсія їй не надійшла.

«Нам ця ідентифікація коштувала маминого здоров'я. Ми зрозуміли, що сама вона не впорається, а їхати у відділення пенсійного фонду, де величезні черги, бо ж на працівників скинули всі соцпослуги, немає можливості. Вирішили, пройти онлайн, – розповідає Олена Заруба. – Хотіли зайти через портал Пенсійного фонду – смс не приходять, бо старий телефон. Поміняли телефон – додатки не бачать фінансового номера. А мама колись вказувала два номери – домашній і мобільний. Пішли в відділення Ощадбанку у Львові – там нічого зробити не можуть, бо це був Ощадбанк у Донецькій області. Так звичайно, що в Донецькій – ми ж там колись жили. Вирішили відкрити рахунок у Монобанку, щоб ідентифікуватись. Якимось чином у цей момент мамі зателефонували шахраї – мовляв, дзвонять з міської ради, хочуть допомогти. Мама втішилась. Добре, що всі дані з картки не надала. У результаті ще й мобільний номер заблокували майже на місяць... Ви не уявляєте, що це означає для пенсіонера, для якого це єдиний зв'язок з її колом спілкування».

У результаті жінка таки поїхала з матір'ю у відділення ПФУ і стали в чергу.

«Ми вранці вже були 165 здається, і зрозуміли, що в той день не пройдемо. Але почалась повітряна тривога і багато людей порозходилося. Але ми таки дочекались закінчення тривоги і пройшли ідентифікацію у той же день. У результаті пенсію за січень і лютий мама отримала лише наприкінці березня. Так, увесь цей фінансовий тягар (мама живе окремо) довелось взяти на себе, але скільки є самотніх пенсіонерів, які виїхали на підконтрольну Україні території? – каже Олена Заруба. – Скільки мам за цей час наплакалась, що вона тут нікому не потрібна. Мама ж ветеран енергетики, має великий стаж, хоч і не таку велику пенсію. А її майже на три місяці позбавили засобів до існування. І от тепер, 20 квітня вона мала отримати пенсію – гроші прийшли наприкінці дня, а вона від ранку не випускала телефон з рук. У неї була паніка, що пенсії знов не буде».

Дві третини людей, яким зупинили виплати – ВПО

За оцінкою омбудсмана Дмитра Лубінця, у квітня 169 тис. українців залишаються без пенсійних виплат. При цьому 70 % звернень до Офісу Омбудсмана надходять від ВПО, які живуть на підконтрольній Уряду території.

«Вони офіційно зареєстровані та присутні в базах ВПО, але Пенсійний фонд їх «не бачить», поки людина особисто не подасть паперову заяву, – каже він. – Наведу приклад. Пані Алла, яка з 2023 року перемістилася з ТОТ Луганщини до Вінниччини, жінка з інвалідністю, яка потребує інсуліну, три

місяці виживала без виплат, бо система припинила нарахування. Права вдалося поновити лише після мого особистого втручання. Але це має робити працююча державна система. Моя позиція чітка: відсутність своєчасних рішень профільного Міністерства змушує людей самотійно долати бюрократію. 169 тисяч українців чекають на свої законні гроші, а не на чергову відписку».

Утім, проблема не лише у тому, що не усі зрозуміли, хто і як має проходити ідентифікацію. Скажімо, на сторінці ГУ ПФУ у Донецькій області вказано, що «одержувачі пенсій або інших виплат, які здійснюються через уповноважений банк, можуть пройти ідентифікацію безпосередньо у відділенні банку. Для цього необхідно пред'явити документ, що посвідчує особу. Банк проводить ідентифікацію та передає відповідні відомості до Пенсійного фонду України». Утім, якраз пенсіонери, які проходили ідентифікацію через банк найчастіше стикаються з тим, що ПФУ цих даних не бачить.

Отримання пенсій від РФ не має бути підставою скасування української пенсії

Утім, питання не лише в ідентифікації. Виявляється, що одержувачі виплат, які проживають на тимчасово окупованих територіях України або виїхали з них, мали повідомити Пенсійний фонд України про неотримання виплат від країни агресора. Тобто якщо ви пройшли ідентифікацію, але не подали заяву, що не отримуєте пенсію від Росії, виплату можуть заморозити. Власне, до ПФУ дав час пенсіонерам до 1 квітня повідомити про неотримання виплат від РФ. Далі це є підставою зупинки виплат, навіть якщо була пройдена ідентифікація.

«Ідентифікація сама по собі процедура потрібна. Держава повинна знати, чи не виплачує вона раптом гроші мертвим душам. Після того як були окуповані території Донецької та Луганської області, це питання стало дуже актуальним, бо немає обміну даними. Тобто якщо пенсіонер на тимчасово окупованій території помирає, то Пенсійний фонд України про це не знає і продовжує нараховувати кошти. Є випадки, коли цим користуються шахраї, або просто інші люди, яким доступні банківські картки», – пояснює голова правління Громадського Холдингу «Група впливу» Тетяна Дурнєва.

За її словами – повідомлення про неотримання пенсій від РФ паралельний з ідентифікацією процес. Тобто потрібно і те, і інше.

Як пояснює Тетяна Дурнєва, у законодавстві є норма про те, що не пенсія виплачується у разі, якщо людина отримує пенсію від Пенсійного фонду Російської Федерації.

«Але як про це має знати держава? Саме з цього почалась проблема, бо у перехідні положення закону про загальнобов'язкове державне пенсійне внесено зміни, що коли немає обміну даними між пенсійними фондами, то має бути просто повідомлення людини про неодержання пенсії від РФ. У постанові № 299 прописано, що до 31 грудня 25 року Пенсійний фонд мав би забезпечити одержання інформації від людей щодо отримання чи не отримання пенсії від

Російської Федерації. ПФУ цього зробити не зміг і просто зупинив виплати тим, хто не повідомив про не одержання пенсії від РФ», – пояснює Тетяна Дурнева.

Власне, ця зупинка виплат взимку спричинила скандал, тож ПФУ дав людям, які пройшли ідентифікацію, але не повідомили про неотримання пенсій від РФ час до квітня.

«На нашу думку, як правозахисників, і взагалі покладаючись на здоровий глузд, неповідомлення про неотримання пенсій від РФ не може бути підставою зупинки виплат, – каже експертка. – Пенсія є майном, вона набувається внаслідок трудової діяльності, сплати страхових внесків і тут немає ознак подвійного фінансування з боку України. Навіть якщо людина отримує виплати від Російської Федерації, вона ж не отримує з одного джерела. Вона не свою пенсію з України отримує. Те, що виплачує держава-агресор, – менше буде грошей в бюджеті держави-агресора. Я особисто вважаю, що це правильно, коли РФ буде платити нашим пенсіонерам на окупованій території. Хай виплачує. Але Україна отримувала від цих людей страхові внески. І це її це обов'язок. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування ніхто не скасовував. Ми наполягаємо на тому, що ця норма має бути скасована».

Чому виникли масові проблеми з ідентифікацією

З точки зору ПФУ, ідентифікація пенсіонерів має бути безпроблемною, бо є аж п'ять способів: онлайн за допомогою Дія.Підпис, відеодзвінок, через дипломатичну установу (за кордоном), особистий візит до будь-якого сервісного центру ПФУ на підконтрольній території та візит до банку. Однак на практиці все значно складніше. Багато пенсіонерів мають кнопкові телефони, а тепер ще й для Дія. Підпису потрібен закордонний паспорт чи ідентифікаційна картка з чіпом, тоді як літніх людей здебільшого паспорт-книжечка старого зразка. Щодо конференцій, то часто люди скаржаться, що у призначений час їм просто ніхто не телефонував. А про проблеми з ідентифікацією через банк ми уже зазначали вище.

«Часто людини проходили ідентифікацію і спілкувалися з працівниками Пенсійного Фонду, при тому їх ніхто не запитав про отримання пенсії від РФ і чи просто не поставили відповідну галочку і на підставі цього не виплачували пенсію, – каже Тетяна Дурнева. – Наприклад, останній випадок з яким до нас звертались, взагалі дуже дивний. Людина проходила відеоідентифікацію з окупованої території, їй продовжили виплачувати пенсію. А тепер припинили, повідомивши, що їй дані не були належним чином ідентифіковані. Звичайно, бувають різні причини: десь людський фактор спрацьовує, десь технічні проблеми. Наприклад, коли були масові відключення світла, людині телефонують у призначений для відеоконференції час – а у неї в той момент світла немає. Інтернет на окупованій території – ще той квест. Або люди приїжджають у відділення ПФУ займають чергу, а лунає тривога».

Аби мінімізувати безпідставні зупинки виплат, у Громадського Холдингу «Група впливу» пропонують внести зміни до закону, щоб

розширити термін ідентифікації, а також зупиняти виплати лише після того, як людину попередили про це і пояснили причини – аби вона мала час виплатити проблему. Адже на сьогодні люди про зупинку виплат дізнаються лише тоді, коли гроші не прийшли. Крім того, варто поліпшити обмін даними між різними реєстрами, аби можна було підтвердити що людина жива без фізичної ідентифікації.

Проблема ще й у тому, що люди, які походять з територій, які нині є тимчасово окупованими, у Пенсійному фонді часто фіксуються як такі, які проживають на ТОТ.

«Навіть людина з довідкою в ВПО, яка отримує ту ж саму допомогу на проживання в ВПО, може “світитися” як людина на окупованій території відповідно до реєстрації місця проживання. Багато моїх близьких знайомих пенсіонерами стали вже після виїзду з тимчасово окупованої території. Тобто вони оформляли пенсію вже в Києві. Чому вона має там повідомляти про пенсії від Російської Федерації. Або чому вона має проходити фізичну ідентифікацію, тоді як інші пенсіонери її не проходять», – каже Тетяна Дурнева.

За її словами, є такі пенсіонери, які виїхали з тимчасово окупованих чи прифронтових територій і їх житло непридатне для проживання. Вони отримали по «Відновленню сертифікат і купили квартиру. Тобто держава точно знає, що людина жива, але припиняє виплату пенсії через те, що вона не пройшла ідентифікацію.

«Це абсурд, – каже Тетяна Дурнева. – Зрештою, коли ми говоримо про пенсіонерів, це не обов’язково йдеться про стареньких. Це ж стосується і активних людей, які на підконтрольній території продовжують працювати, реєструють авто, отримують закордонні паспорти. Тобто вони ж взаємодіють з державою. Тому має бути налагоджений обмін даними з різних реєстрів. Тоді кількість отримувачів виплат, які повинні будуть проходити ідентифікацію, буде суттєво меншою і це знизить навантаження на ПФУ».

***

25.04.2026

LB.ua

https://lb.ua/society/2026/04/25/734724_ella_libanova_rik_naselennya.html

Елла Лібанова: «За рік населення України зменшилося на мільйон»

29 мільйонів українців станом на лютий 2026 року проживали на підконтрольній Україні території, і це на мільйон менше, ніж було торік, каже директорка Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України Елла Лібанова. Людей поменшало переважно через природне скорочення, яке почалося з 1993 року й набирає обертів через війну та міграцію. «Населення старіє: є кому вмирати, нема кому народжувати», – констатує Елла Лібанова. Що з цим робити, чи реально повернути людей з-за кордону на п’ятий рік війни, наскільки (не) помічною та (не)реальною стане

трудова міграція – науковиця розмірковувала під час тематичної дискусійної панелі в межах спільного проєкту LB.ua та EFI Group «Нова країна».

За даними Eurostat, станом на лютий 2026 року в країнах Євросоюзу перебували 4,4 млн українців (1,2 млн у Німеччині, трохи менше ніж мільйон у Польщі, далі йде Чехія – 380 тисяч). Ще десь 700 тисяч розсіяні по інших країнах. І потроху емігрантів з України більшає.

«Основна маса виїхала в першому півріччі 2022 року. А повернулося дуже мало – менше від мільйона, – розповідає Елла Лібанова. – Кожен місяць гарячої фази війни означає, що до нас повернеться менше людей, оскільки вони там адаптуються».

За вже підтвердженими Eurostat даними, 70 % українок у Польщі працюють офіційно. І ця «жахлива для нас цифра» означає, що назад в Україну вони не збираються, упевнена науковиця: реально повернеться не більш ніж третина з п'яти мільйонів воєнних мігрантів.

«Але тут є ще одна дуже неприємна річ. Нам загрожує друга хвиля еміграції, коли скасують воєнний стан. Поїхали в основному молоді жінки з дітьми. І якщо родина не розпалася, якщо жінка там влаштувалася, то дуже висока ймовірність, що не жінки сюди повернуться, а чоловіки пойдуть до них.

І знову погана для нас цифра: понад 70 % жінок віком 25+ мають вищу освіту. Це тому, що виїжджали в основному містяни: харків'янки, киянки. Тут рівень освіти вищий. Ми втрачаємо не просто людей. Ми втрачаємо висококваліфікованих, освічених людей. І ви прекрасно розумієте: якщо жінка має вищу освіту, скоріше за все, її чоловік також має вищу освіту. Якщо їй, скажімо, 30 років, то йому, скоріше за все, 30 + 5, не більше. Тому це все дуже неприємно. Але є, що є», – оцінює перспективи Елла Лібанова.

І підсилює тенденцію, за її словами, намір інших країн залишити наших людей у себе: Європа старішає, там так само нікому працювати.

Не бачить директорка Інституту демографії та соціальних досліджень і великого міграційного стрибка після впровадження дозволу чоловікам 18–22 років виїжджати з України (невелике збільшення у четвертому кварталі минулого року, за даними Eurostat), але й логіка такого кроку їй не до кінця зрозуміла.

«Сенс цього рішення я можу пояснити тільки одним – хотіли домогтися справедливості. Типу, у 22 році виїжджали 17-річні, тепер їм 20 – випустимо і цих. Іншої логіки взагалі не можу побачити», – каже Елла Лібанова.

З міграційною політикою вона радить бути дуже обережними, щоб не припуститися помилки європейської і української з розселенням ВПО.

«Я завжди кажу, що еміграція – то проблема бізнесу. Це у вас робочих рук не вистачає. Державі [байдуже] – ну нема людей, ну й нема. А от імміграція – це проблема держави, тому що держава має відповідати за соціальний, суспільний спокій.

Трудова міграція, зазначає також Лібанова, не проста відповідь на складне питання ринку праці.

«Не треба думати, що президент, прем'єр, папа римський зможуть сказати, як це треба робити, – підкреслює демографія. – Я знаю, що сьогодні дуже багато фахівців у міжнародних структурах працюють над тим, яку економіку треба будувати в Україні після війни. Чому це роблять зараз? Тому що ми всі розуміємо: якщо не робитимемо це зараз, після війни залишимося біля розбитого корита».

На рівні держави й окремих громад, на її думку, мають бути чіткі розрахунки щодо браку робочої сили, бо сьогодні вже є конфлікт між громадами, звідки виїжджали і куди в'їжджали люди, каже Елла Лібанова. Спеціальних економічних механізмів потребують прикордонні регіони, які залишатимуться ризиковими й після завершення війни.

Треба міняти підхід до того, що житло має бути виключно у власності, і паралельно розвивати комунальне й орендне житло з належним захистом прав орендарів і орендодавців, додає вона. Змінювати ставлення до освіти і робітничих спеціальностей.

Елла Лібанова, директор Інституту демографії та соціальних досліджень
«У нас не хочуть іти в коледжі. Ми проводили обстеження два роки поспіль після 14-го, але перед 22 роком. Ставили молоді одне питання: якщо буде гарантована зайнятість із зарплатою вищою, ніж після університету, ви підете в коледж? 90 % сказали ні. Тому що ми в голови вкладаємо помилкову тезу.

За кордоном, до речі, те саме. Там не дуже хочуть вчитися на інженера чи будівельника. Усі хочуть креативних, творчих професій», – зазначила Елла Лібанова.

Тож людей робітничих спеціальностей для українського ринку праці доведеться завозити з-за кордону, прогнозує вона. Але державна міграційна політика повинна містити квотування й чіткі умови, на яких це відбуватиметься.

«Я абсолютно чітко розумію: доведеться залучати будівельників. Звідки? А звідки вийде. Можна сподіватися на те, що верхівку зможемо залучити з Європи. Але низові структури доведеться, скоріше за все, з Бангладеш. Я дуже не хочу, щоб це був Іран, Ірак або Сирія. Дуже не хочу», – акцентувала директорка Інституту демографії та соціальних досліджень.

Також важливо, за словами Елли Лібанової, не селити залучених з інших країн робітників компактно – такий підхід до ВПО показав його хибність. Люди так залишаються у своїй бульбашці й не хочуть адаптуватися.

***

23.04.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/pharmacy/1161700.html>

УЧХ і партнери підтримують людей з інвалідністю, постраждалих від війни

Український Червоний Хрест (УЧХ) підписав угоду з Фінським Червоним Хрестом та Міжнародним Комітетом Червоного Хреста про підтримку людей з інвалідністю, постраждалих від війни в Україні.

«Це партнерство спрямоване на те, щоб люди, які отримали поранення, ветерани, внутрішньо переміщені особи та інші вразливі категорії населення мали рівний доступ до послуг, можливостей для самореалізації та повноцінної участі в житті громад», – повідомив УЧХ у Фейсбуці у четвер.

Пілотним регіоном стане Харківська область, як одна з найбільш постраждалих від війни територій, де питання інклюзії є особливо актуальним.

У межах ініціативи передбачено розширення доступу до інклюзивних послуг і безбар'єрної інфраструктури. Програма також спрямована на розвиток економічної спроможності та самозабезпечення людей, підтримку ветеранів і тих, хто отримав поранення внаслідок війни. Окрему увагу приділено створенню мереж взаємодопомоги, посиленню ролі громад, а також навчанню фахівців і впровадженню інклюзивних підходів на місцевому рівні.

Проект також передбачає збір і аналіз даних, щоб формувати ефективні рішення та просувати зміни на місцевому й національному рівнях.

***

24.04.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/press-release/1161947.html>

Експерти обговорили внутрішню мобільність та інтеграцію ВПО як фактор відновлення економіки

23 квітня 2026 року відбулося експертне онлайн-обговорення на тему «Внутрішня мобільність та внутрішньо переміщені особи», присвячене одному з ключових напрямів проекту Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року, організоване Інститутом демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України, Асоціацією «Всеукраїнська асоціація компаній з міжнародного працевлаштування» та громадською організацією «Офіс міграційної політики» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Захід об'єднав представників державних органів, науковців, експертів ринку праці та громадського сектору для обговорення ролі внутрішньої міграції у відновленні економіки та збереженні людського капіталу країни.

Обговорення відбулося в межах серії публічних та експертних дискусій, спрямованих на доопрацювання Стратегії державної міграційної політики України (трудоресурсний аспект), яка передбачає системні рішення щодо повернення громадян, інтеграції внутрішньо переміщених осіб, розвитку внутрішнього ринку праці та залучення додаткових трудових ресурсів.

У центрі дискусії – питання, які напряду впливають на демографічну та економічну стійкість країни: як перетворити внутрішню мобільність на інструмент розвитку, яким чином забезпечити ефективну інтеграцію ВПО у громади та як перейти від моделі тимчасової підтримки до довгострокових рішень, орієнтованих на зайнятість, житло та економічну самостійність. Особливу увагу учасники приділили тому, що внутрішня міграція тісно пов'язана із зовнішньою: без успішної інтеграції ВПО Україна ризикує втратити значну частину цього людського ресурсу через подальший виїзд за кордон.

Учасники обговорення наголосили, що внутрішня мобільність має розглядатися не як побічний наслідок війни, а як повноцінний інструмент державної політики. Йдеться про формування умов, за яких переміщення всередині країни супроводжується доступом до роботи, житла, соціальної інфраструктури та освіти, а громади отримують стимули для прийняття і закріплення нових мешканців.

Ключовий висновок дискусії – ефективна політика щодо ВПО повинна трансформуватися з системи короткострокової соціальної допомоги у комплексну модель розвитку, яка поєднує економічні стимули, територіальну збалансованість та довгострокову інтеграцію людей у громади.

«Необхідно поступово трансформувати систему підтримки ВПО з переважно соціальної допомоги на пошуки тривалих рішень, заходи, орієнтовані на зайнятість, підприємництво та житлову стабільність. Потрібно розробити та масштабувати програми соціального житла (фонди тимчасового житла, муніципальна оренда) як альтернативи місцям компактного поселення (МКП), які є сегрегованими та непристосованими для тривалого проживання. Крім того, важливо забезпечити умови для інтеграції дітей ВПО у систему освіти й культурний простір громад проживання, що є ключовим фактором довгострокової інтеграції сімей», – підкреслив Олексій Позняк, завідувач відділу міграції Інституту демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України.

«В умовах війни і масових вимушених переміщень вплив територіальної мобільності українців на функціонування економіки та ринку праці надзвичайно посилюється. Це ключовий чинник забезпечення безпеки людей, адаптації до викликів війни, розвитку регіонів та повоєнного відновлення. Тому Стратегія передбачає сприяння релокації бізнесу та зайнятих на відповідних підприємствах працівників, розроблення механізмів заохочення працівників пріоритетних галузей до переїзду до точок економічного зростання, де є потреба в робочій силі, сприяння вахтовій трудовій міграції для відбудови зруйнованих регіонів тощо», – наголосила Олена Малиновська,

головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень.

«Забезпечення балансу між добровільністю переміщення та потребами економіки передбачає не адміністративне «керування» мобільністю, а створення стимулів для переміщення в регіони з високим попитом на робочу силу. Йдеться про розвиток житлових програм, підтримку працевлаштування, перекваліфікацію та доступ до соціальних послуг у приймаючих громадах. Важливо також забезпечити прозору інформацію про можливості зайнятості й умови життя, щоб люди ухвалювали рішення на основі реальних перспектив. Такий підхід дозволяє поєднати економічні потреби держави з правом людини на вільний вибір місця проживання», – зауважила Ірина Майданік, провідний науковий співробітник Інституту демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України.

«Для забезпечення гідних умов праці внутрішньо переміщених осіб та внутрішньо мобільних працівників державний нагляд має трансформуватися з суто контрольного органу на інструмент стратегічного управління ризиками, зокрема через впровадження ризикоорієнтованого підходу. Важливим превентивним інструментом є інформаційні відвідування, під час яких інспектори мають діяти як консультанти, роз'яснюючи роботодавцям переваги легалізації праці та інформуючи працівників про їхні трудові права. Головним завданням державного нагляду стає формування культури легальних трудових відносин і створення безпечного середовища для інтеграції працівників у ринок праці», – пояснила Коновалова Олена Анатоліївна, в.о. директора департаменту з питань праці Державної служби України з питань праці.

«Ми відіграємо ключову роль в інтеграції внутрішньо переміщених осіб, забезпечуючи захист їх трудових прав. Питання працевлаштування та адаптації на нових робочих місцях – це пункт номер один. Профспілки займають позицію посередництва між працівником і роботодавцем, забезпечуючи контроль і дотримання законодавства. Водночас ми зосереджуємося на практичній допомозі – консультаціях, супроводі та оцінці умов праці, які пропонуються внутрішньо переміщеним особам», – акцентував Олег Борисов, представник профспілки «Профбуд».

«Якраз ми є дійсно тією організацією, яка відгукується на потреби людей... ми намагаємося заповнити ті лакуни, які існують у політиці щодо наших внутрішньо переміщених осіб. Якщо на початку війни це були цивільні люди, то сьогодні це дуже мішана група – ми маємо, крім цивільних людей, ветеранів, причому інвалідизованих ветеранів. Це дуже різні за своїми настроями, потребами, емоціями групи людей, і узгодити їхні бажання є дуже великою проблемою. Потрібно те, що потрібно практикам – це і макрорівневі дослідження, але і на мікрорівні, щоби ми точно знали, що потребує переселенська громада в різних регіонах», – розповіла Антоніна Березовенко, директор БО «Благодійний фонд «Мув Юкрейн».

«Ми фокусуємося на представниках вразливих груп, і внутрішньо переміщені особи складають в окремих програмах до 50–60 % бенефіціарів. Водночас серед ВПО працездатного віку лише 45 % людей мають роботу, і значна їх частина зайнята в нестабільних видах діяльності або не за фахом. Багато внутрішньо переміщених осіб уже вичерпали свої заощадження і не здатні покривати базові витрати. Саме тому важливим елементом підтримки є створення програм, які допоможуть підвищити зайнятість, сприяти доступу до ринку праці та забезпечити можливості перенавчання відповідно до реальних потреб економіки», – зазначила Оксана Косенко, проєктна менеджерка Helvetas Swiss Intercooperation в Україні.

«Внутрішня мобільність і внутрішньо переміщені особи – це не вузька соціальна тема, а один із ключових елементів відповіді на дефіцит людського капіталу, з яким сьогодні стикається Україна. Внаслідок війни ми отримали глибокі дисбаланси ринку праці: в одних регіонах – надлишок робочої сили, в інших – критичний дефіцит, і без системного підходу ці розриви лише зростатимуть. Саме тому внутрішня мобільність має розглядатися як економічний інструмент – як механізм відновлення економіки, розвитку громад і балансування ринку праці. Але це можливо лише за умови якісної інтеграції внутрішньо переміщених осіб. Якщо людина не інтегрується, вона не стає частиною економіки, і країна втрачає ресурс. Фактично ми говоримо про необхідність переходу від моделі короткострокової допомоги до моделі довгострокової інтеграції через зайнятість, підприємництво і житлову стабільність», – підсумував Василь Воскобойник, Президент Асоціації «Всеукраїнська асоціація компаній з міжнародного працевлаштування», голова громадської організації «Офіс міграційної політики».

Експертні обговорення тривають у межах проєкту «Розробка Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року: трудоворесурсний аспект», що фінансується Міжнародним фондом «Відродження».

***

21.04.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/ukrayinski-bizhenci-mozhut-vtratyty-pidtrymku-z-zhytloom-8884201>

Українські біженці можуть втратити підтримку з житлом

Нині особи з тимчасовим захистом і зі спеціальним дозволом на довгострокове перебування – а на практиці це все біженці з України – мають право на консультації щодо забезпечення житлом. Та можуть втратити його: про ці категорії «забули» в проєкті нового закону про підтримку з житлом, що його підготувало Міністерство місцевого розвитку. А саме біженцям така підтримка часто буває потрібна. Міністерство обіцяє підготувати зміни до свого проєкту, щоб виправити це, пише інтернет-видання Novinky.cz.

Ідеться про консультаційні послуги в так званих контактних пунктах, що створюються в окремих територіальних громадах. За чинним законом, вони призначені для всіх. Тож нині уряд готує проект змін до свого ж законопроекту, щоб змінити деякі його пункти – в першу чергу ті, які фактично позбавляють права на такі консультації осіб із тимчасовим захистом і зі спеціальним дозволом на довгострокове перебування.

Це підтвердила речниця Міністерства місцевого розвитку Вероніка Лукашова: «Частиною змін, що готуються, є й вирішення ситуації осіб із тимчасовим захистом». Над змінами працює і Міністерство праці і соціальних питань. Коаліція має подати ці зміни при розгляді законопроекту в другому читанні.

До того, що пропонується закон «забув» про українських біженців, привернула увагу «Платформа за соціальне житло». Ця організація регулярно відстежує кількість людей, які живуть у незадовільному житлі чи яким загрожують житлові проблеми.

Точної кількості українців із такими труднощами платформа не обліковує, але її працівник Миколаш Оплетал оцінює, що ці труднощі можуть стосуватися і багатьох десятків тисяч біженців. Загалом українських біженців у Чехії нині зареєстровано майже 383 тисячі.

«Серед них це буде більший відсоток, ніж пересічно серед населення, бо ці люди вирвані зі своїх домівок», – каже Оплетал.

Консультації плануються не для всіх

Створення нового закону про підтримку з житлом передбачив іще попередній уряд. Він мав допомогти в першу чергу людям, що перебувають у так званій житловій скруті, тобто не мають житла, живуть у гуртожитках чи в іншим чином незадовільному житлі. Метою закону є, серед іншого, забезпечувати житло в соціальних помешканнях зі зниженою орендою чи запропонувати консультації тим, кому з різних причин загрожують труднощі з житлом.

Але нинішній уряд хоче обмежити саме послуги консультаційних центрів. Відповідно до урядового законопроекту, цими послугами могли б скористатися тільки люди, які не мають задовільного житла або яким ця проблема буде загрожувати протягом найближчих трьох місяців. До того ж консультації мали б допомагати тільки людям, які постійно зареєстровані в даному місці або принаймні можуть довести, що живуть, навчаються чи працюють там не менш ніж два роки.

Міністерка місцевого розвитку Зузана Мразова (ANO) раніше заявляла, що таке обмеження доступу до консультаційних послуг необхідне – щоб допомогу, мовляв, отримували ті, хто її справді потребує, і щоб громади не виконували роль агентств нерухомості.

Але якраз у деяких громадах і лунає критика такого підходу. Наприклад, заступниця приматора (мера) Оломоуцу Катержина Доброземська вважає такий крок безглуздим: «Ми ж знаємо, що запобігання завжди дешевше, ніж вирішення справи зі втратою житла».

При цьому спершу нинішній уряд хотів запровадити через новий закон про підтримку з житлом іще більші обмеження – але врешті відступив від крайніх кроків: адже в разі надмірного демонтажу системи підтримки з житлом Чехії могла б загрожувати втрата до 9,5 мільярдів крон із фінансування Європейського союзу.

***

24.04.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/robota-shkola-dity-poreshennya-ukrayintsiv-u-chekhiyi/33740778.html>

«Порушення трудових прав, булінг, вилучення дітей». Скарги біженців до представниці українського омбудсмена у Чехії

Із жовтня 2025 року в Чехії працює представниця уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Олександра Фадєєва. Вона збирає звернення про проблеми українців – «від трудових порушень, булінгу в школах і до вилучення дітей в батьків».

Проект Радіо Свобода «Ти як?» поспілкувався з Олександрою після її чергової зустрічі з українцями й розповідає про роботу представників українського омбудсмена за кордоном та як діяти в конфліктних ситуацій, але й водночас захистити свої права у Чехії.

– Що входить у ваші обов'язки як представниці українського омбудсмена у Чехії?

– Посада радника не передбачає службових обов'язків. Але, тим не менш, те, що я роблю, – це збір інформації, допомога людям, десь дорадча допомога. Тобто я можу порадити чи пояснити якісь речі, можливо, якісь бюрократичні перепони.

Я можу підтримати людей хоча б у тому, щоб піти з ними кудись. Ми всі – люди, нам усім буває страшно і некомфортно. І ми розуміємо, що люди після переїзду залишилися наодинці – хтось, можливо, чеською не володіє і так далі. Якщо перекладача достатньо, то навіть десь допомогти, порадити перекладача.

Але основне завдання – це зрозуміти, що тут відбувається, і підтримати українську спільноту та діаспору. Тобто завдання, в принципі, таке дорадчо-організаційне, скажімо так.

– З якими питаннями найчастіше до вас звертаються?

– Найбільше питань насправді щодо недобросовісних агентів із працевлаштування. Це робочі контракти, проблеми з ними, не виплати заробітної плати, якісь там незаконні оборудки і так далі. Тобто з цими речами дуже багато приходять. Було багато нарікань на роботу ДП «Документ», зараз вже менше.

Потім дуже багато звернень щодо булінгу в школах, щодо вилучення дітей. У принципі, це основне. Я скажу, що поки що не було звернень із місць позбавлення волі. Чого не було, то не було.

Буквально нещодавно була зустріч із консульською службою, де вони також запровадили виїзні наради. Тобто ми їм сигналізували, люди їм сигналізували – і це дуже класно, що вони реагують. Така тісна співпраця у нас сформувалася, і це відчувається.

– Нещодавно агентство ЄС з основних прав (FRA) опублікувало результати дослідження, яке базувалося на глибинних інтерв'ю з українками у 2024 році в Польщі, Німеччині та Чехії. Згідно з ним, понад 30 % жінок працювали без контрактів і мали довгий робочий день. Ще 25 % зазначили, що їм не доплачували або платили мало. Які скарги на порушення трудових прав отримували ви?

– Є, наприклад, історії, де за людину не сплачували якихось соціальних виплат (внесків – ред.). Тобто людина фактично не просто залишилася без пенсії – за неї взагалі не платили страховку, нічого не заплатили. У людини борг по страховій, але де-факто вона працювала за контрактом і, відповідно до цього контракту, роботодавець мав би сплачувати. Але контракт був укладений агентами, укладений з порушеннями – і відповідно цю справу вже розглядатиме суд.

Але на перших етапах, коли людина щонайменше розгублена чи просто в шоці, тут дуже важливо знайти, куди звертатися, як звертатися. Тому що де-факто це порушення прав – просто людських прав: права на роботу, права на якесь гідне ставлення, тому що фактично там до людей ставилися як до рабів.

Найбільше звернень у мене – саме щодо роботи агентів. Я бачу, що ледь не в кожній групі пишуть: порадьте, що мені з цим робити і так далі. Я бачила українську ініціативу «Сізінес пені отрок» («Іноземець – не раб»), знаю, що вони ведуть цю діяльність і вони захищають людей. Тобто вона (проблема – ред.) ж з'являється не на порожньому місці – це означає, що таких випадків достатньо багато.

– У цьому ж дослідженні FRA згадується, що українки, зокрема в Чехії, стикалися з агресією через українську мову. 60 % розповідали про неприязні погляди, образливі жести, 52 % – про словесні образи. І це вищі показники, ніж у Польщі та Німеччині, хоча фізичних нападів було менше, йдеться у дослідженні. Що саме вам розповідають українці?

– Я таких звернень не отримувала. Але є приклади серед моїх знайомих. І, відверто кажучи, і в мене такі були моменти, коли говорили: «Біжіть додому» і тому подібне. Я зазвичай намагаюся або не реагувати, або одразу телефоную до поліції, або іншим чином намагаюся себе убезпечити. Тому що це ненормально, і з цим маємо працювати.

Але, відверто скажу, люди часто не вбачають в цьому прямого порушення прав людини. І, знову ж таки, якщо якась конкретна людина має, можливо, психологічні проблеми або якимось по-своєму ставиться до певної нації, це не має бути проблемою для нас, як українців, тут, в Чехії.

– Тобто фактично, якщо щось таке трапляється, треба телефонувати до поліції?

– Ви маєте зателефонувати до поліції, навіть якщо вони не відреагують. Це, по-перше, знімає ситуацію з цим нападником. По-друге, фіксується саме звернення. Тобто в плані документування порушень прав людини ви маєте бути по-хорошому бюрократом.

За даними соціологічного дослідження, яке провів чеський інститут STEM, 52 % населення країни підтримує Україну і не вірить російським наративам про війну

Тому ви телефонуєте до поліції, представляєтеся, пояснюєте ситуацію і можете ще перепитати, чи ваше звернення зафіксоване. Бажано знати дату і номер звернення, але це вже більше питання до професіоналів, до юристів питання. Тому що, якщо раптом із вами щось станеться, а ви зверталися, то це вже питання бездіяльності поліції – і відповідальність трошки іншого рівня.

А з іншого боку, я – теж людина, і в мене теж були такі випадки. Коли згадую, що конкретно підходить до мене агресивно налаштована людина, думаю: що я буду робити в цих випадках? Перше бажання – це, звісно, втекти, щось інше зробити, не битися, не вступати в баталії словесні, тому що це не принесе користі ні вам, ні оточенню. Тобто, якщо можливо запобігти – краще все-таки запобігти. А потім, за можливості, зателефонувати до поліції. А хто нас ще має захищати?

– А як щодо ставлення до українських дітей-біженців у закладах освіти?

– Цікаве питання. Насправді я розумію, що це є. Як правило, булінг трапляється не через національність – він трапляється просто через людську природу, це факт. І наше завдання – правильно співпрацювати з дирекцією школи, правильно співпрацювати з місцевими службами, просто звертатися, говорити про це і, за потреби, інформувати поліцію.

Але таких випадків теж достатньо багато. Я думаю, що ті, хто проживає в Чехії, бачили ці резонансні справи. Це просто якийсь жах, насправді. Тому сказати, що це якимось принципове ставлення до українців, я так не можу – це неправда. Але водночас є випадки, коли діти говорять те, що говорять їхні батьки. Це теж існує. Але це радше виняток, як на мене.

– Нещодавно Радіо Свобода розповіло історію про вилучення дітей у батька в Норвегії. Ви згадували, що такі ситуації є й в Чехії. Наскільки вони масові?

– Так, у нас тут були вилучення дітей. І, знову ж таки, проблема в тому, що переважна більшість тих, хто звертався, не ознайомлені з тим, як тут це працює, як тут захищаються права дітей. Тому, так, це складні випадки.

За кордоном вилучень дітей щонайменше на 30 % більше, ніж у Чехії

Насправді вилучення дітей – це, мені здається, таке найжахливіше, що може статися, насправді. Але з цим маємо працювати. І тут, давайте скажемо так, наскільки люди готові бути публічними. Тому що, як правило, ці історії із порушенням прав людини, коли виходять в публічну площину, стають вже достатньо політичною справою. Коли долучаються посольство, консульство і так далі, справа з площини приватної стає громадською справою.

Тут питання, наскільки необхідне це залучення, наскільки, знову ж таки, різниця навіть культурного підходу, поводження з дітьми, це дуже відчувається, насправді. І тут випадків справді багато. За кордоном (в інших іноземних державах за межами Чехії – ред.) таких випадків, можливо, навіть більше. З того, що я знаю від колег, – їх там значно більше. Якщо говорити у відсотковому співвідношенні, то за кордоном (в інших іноземних державах за межами Чехії – ред.) таких вилучень щонайменше на 30 % більше, ніж у Чехії.

– Зараз триває подача документів від українці на довгостроковий дозвіл на перебування в Чехії (п'ять років). Чи були звернення з цього приводу?

– Я особисто не стикалася. Можливо, у колег з Nusle, з «Празького Майдану», можливо, у них є такі випадки, але до мене не зверталися. Тобто мови про те, що там є порушення прав людини – такого не було.

– Чи можемо ми говорити, що проблеми у людей різні, залежно від регіону Чехії?

– Я чула такі історії від колег, але, як на мене, то швидше ні, ніж так. У принципі, людська природа всюди однакова, і я не можу сказати про якийсь конкретний регіон, що там є якісь проблемні історії.

Десь рік тому, це останній раз, коли я бачила, поліція Чехії опублікувала мапу осередків насильства. І не було там якихось специфічних регіонів чи якихось специфічних історій. Тобто навіть із тієї мапи було зрозуміло, що такий середньостатистичний зріст всюди однаковий. Тому якщо комусь хочеться думати, вірити, що переїзд в інше місце щось змінить – я не думаю.

– Як виглядає процес роботи зі зверненням? Що відбувається після того, як людина приходить із проблемою?

– Дуже багато залежить від характеру звернення. Є звернення, які стосуються роботи чеських установ, то, відповідно, я намагаюся допомогти людині: сформулювати текст листа, наприклад, підказати, до кого конкретно звернутися, до якоїсь установи. Тобто тут більше така дорадницька функція.

Якщо це стосується роботи українських установ, наприклад, консульства, ДП «Документ», організацій – тоді ми напряму звертаємося до уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитра Лубінця. І, відповідно, там я вже можу опрацьовувати саме звернення, перенаправляти на конкретну службу. Я не є посадовою особою, тому тут моя функція – зробити так, що усе було правильно оформлено: щоб всі документи були зібрані, щоб із тексту, який ми будемо, наприклад, направляти до чеської чи української організації, було зрозуміло суть, що потрібно розглянути. Тут така більше підготовча робота.

Але іноді люди приходять просто поговорити. Тому що не завжди те, що здається порушенням прав людини, є документальним порушенням (з юридичної точки зору – ред.). А іноді – навпаки: є документальні підтвердження, а люди це не вважають порушенням прав людини.

Я вважаю, що наша найбільша функція – це взагалі присутність, це знання. Тобто мати інформацію, розуміти, що відбувається, бачити якусь

ширшу картину і займатися просвітницькою роботою. Я б сказала, що приблизно 90 % просто не володіють навіть інформацією, що це є порушенням прав людини, і взагалі не до кінця розуміють, що є конкретно права людини і що ми захищаємо.

Команда – це, по суті, люди-добровольці, які зголосилися підтримати цю ініціативу: адвокати, психологи, юристи, а також люди, які раніше не були дотичні до соціальних служб, гуманітарних місій. Вони просто кажуть: якщо людині потрібно, я можу сходити з нею як перекладач, просто підтримати, постояти поряд.

Зараз також формується експертна рада при Офісі омбудсмана України. Було понад 50 заявок з усієї Чехії – люди подавали документи із регіонів. Я сподіваюся, що дуже скоро цей консультативно-дорадчий орган запрацює.

Довідка

Українці є найбільшою групою іноземців у Чехії: майже 600 тисяч. При цьому Чехія прихистила найбільше воєнних біженців на душу населення серед держав ЄС. За даними Міністерства внутрішніх справи Чеської Республіки, майже 400 тисяч громадян України отримали тимчасовий захист у зв'язку з війною Росії проти України.

***

24.04.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/nedvizhimost/novosti/derzhmolodzhytlo-zbilshyt-obslahy-pilhovoi-ipoteky-dlia-vpo-u-pivtora-raza-zvidky-hroshi>

ВПО видадуть у півтора раза більше іпотечних кредитів під 3%: звідки гроші

У 2026 році Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву (Держмолодьжитло) виділить понад 1500 пільгових іпотечних кредитів для внутрішньо переміщених осіб. Це у півтора раза більше, ніж торік, коли кредити отримали 976 людей, розповіла в коментарі LIGA.net заступниця голови правління фонду Ельвіра Левченко.

За її словами, збільшення кількості кредитів стало можливим завдяки збільшенню фінансування програми «Житлові приміщення для ВПО». Реалізація програми відбувається згідно з постановою Кабміну № 451 щодо надання пільгових іпотечних кредитів внутрішньо переміщеним особам коштом грантів.

«Фонд отримав два додаткові гранти. Завдяки чому фінансування програми цього року зросло до 75 млн євро. Тоді як торік це було 25 млн євро, утричі менше», – пояснила Левченко. Це кошти німецького банку KfW, Банку розвитку Ради Європи, а також місцевих програм фінансування житлової програми для переселенців. Сукупний обсяг залученого міжнародного фінансування вже перевищує 125 млн євро.

Держмолодьжитло коштом грантів реалізує проєкти житлової програми для ВПО, де надає кредити і завдяки револьверному фонду формує додатковий капітал і надає кредити цим людям. За умовами програми участь можуть взяти ВПО, які не мають житла на підконтрольній Україні території, раніше не отримували від держави компенсацій або пільгових кредитів на житло, можуть підтвердити платоспроможність та погоджуються на перевірку кредитної історії.

За цією програмою, умови для ВПО кращі, ніж за програмою «ЄОселя», де діє пільгова ставка 7 % річних. Лише у випадках, якщо ВПО належить до таких пільгових категорій, як військовий, або проживає на прифронтових територіях, ставка може бути 3 % річних.

Програма «Житлові приміщення для ВПО» передбачає:

- відсоткову ставку 3 % річних;
- термін кредитування до 30 років;
- житлову площу – до 52,5 м² для сім'ї з 1–2 осіб та додатково 21 м² на кожного наступного члена сім'ї;
- житло повинно мати не більше ніж 50 років або бути реконструйованим не більше ніж 35 років тому і не розташовуватись на ТОТ чи в районі бойових дій;
- кандидатів визначають рандомно – шляхом випадкової комп'ютерної вибірки.

Протягом двох етапів реалізації програми, із 2021 до 2025 року, надано 1053 кредити. Загальна сума фінансування за п'ять останніх років від уряду Німеччини становила 42,5 млн євро, тож грант використано в повному обсязі. «Загалом сьогодні фінансування іноземних партнерів складає 96 % для програм Держмолодьжитло», – наголосила заступник голови правління фонду.

14 квітня Держмолодьжитло провело 25-й етап відбору кандидатів для отримання пільгового іпотечного кредиту в межах програми. «Ми відібрали 225 людей. Видача кредитів відбудеться через 30 днів», – наголосила Ельвіра Левченко.

Серед пріоритетів фонду на найближчу перспективу є сек'юритизація кредитного портфеля як механізм залучення додаткового фінансового ресурсу, зазначила Ельвіра Левченко під час панельної дискусії на Recovery Construction Forum Ukraine 3.0.

***

20.04.2026

RFI Українською

<https://surl.lu/jhxoel>

Як Ірландія стимулюватиме українських біженців повертатися додому

Українцям, які знайшли притулок в Ірландії після початку повномасштабного вторгнення, запропонують «щедрий» фінансовий пакет

для повернення додому. Причина – уряд Ірландії планує протягом року припинити всі контракти на житло на розміщення біженців.

Уряд Ірландії почав обговорювати важливі зміни у своїй політиці щодо українців, інформує RFI Українською з посиланням на The Times. Міністри схиляються або до скасування тимчасового захисту, або до альтернативного варіанту, який дозволив би обмежити допомогу виключно мешканцям найбільш постраждалих регіонів України.

Колм Брофі, державний міністр з питань міграції, заявив, що уряд планує припинити контракти, за якими близько 16 000 українців були забезпечені житлом.

«Саме це ми хочемо насправді припинити. Ми хочемо припинити ситуацію, коли ті 16 000 людей, які приїхали на самому початку і фактично забезпечувалися державою з моменту свого прибуття, більше не перебуватимуть у такому становищі. Тому що жодна інша держава ЄС цього не надає», – сказав Брофі.

Житло для українців в Ірландії

Міністр пояснив, що контракти на житло будуть розірвані, і цей процес завершиться протягом наступних 12 місяців.

Брофі розповів, що чиновники працюють над політикою повернення, яка збігатиметься із завершенням дії тимчасового захисту. За цим механізмом українці отримуватимуть гроші для повернення додому. Нині шукачі притулку можуть подати заявку на отримання до 2 500 євро для однієї особи або до 10 000 євро на сім'ю.

Міністр підкреслив, що фінансова підтримка буде доволі щедрою.

З початку повномасштабного російського вторгнення понад 125 000 українських біженців отримали тимчасовий захист в Ірландії. З липня 2022 року до березня 2026 року майже 28 000 родин, які приймали у себе 64 000 українців, отримали загалом понад 438 мільйонів євро. Спочатку виплати становили 400 євро на місяць, потім їх підвищили до 800 євро. Зараз це 600 євро на місяць, але уряд планує знову зменшити суму до 400 євро.

«Дуже важливо, щоб протягом наступних місяців ми досягли двох речей: зменшення виплат за програмою розміщення до 400 євро, а потім припинення цієї програми; а також припинення надання житла безпосередньо державою», – сказав Брофі.

Міністр додав, що оскільки йдеться про гроші платників податків, він хоче бачити ефективність їх використання.

***

23.04.2026

RFI Українською

<https://clipr.cc/J2cAt>

Майже у кожного третього українця є близькі за кордоном, які виїхали після 2022 року

Соціологічне дослідження проводив Центр Разумкова з 2 по 8 квітня 2026 року. Опитали 1200 респондентів віком від 18 років на підконтрольній території України, де не ведуться бойові дії.

Дослідники порівняли результати опитування з попередніми роками та дійшли висновку, що частка українців, у яких є родичі за кордоном і які досі там проживають, зростає:

- Лютий-березень 2023 – 19,6%
- Вересень 2024 – 24,2%
- Квітень-травень 2025 – 24,2 %
- Квітень 2026 – 28,9 %.

Тобто, з 2023 по 2026 цей показник зріс на 9,3 відсоткових пункти.

43,4 % опитаних українців зазначають, що не мають близьких родичів або членів сім'ї, які виїхали за кордон після повномасштабного вторгнення.

Чи повернуться українці додому після війни?

17,9 % респондентів кажуть, що їхні родичі планують повернутися в Україну після війни. При цьому минулого року таких було 16 %.

Частка тих, хто, на думку опитаних, не планує повернутися, порівняно з квітнем 2025 року, зменшилася з 24,4 % до 24 %.

Найбільша частка респондентів, 43,1 % заявили, що наразі деякі їхні родичі планують повернутися, а деякі – ні.

Минулого року тих, хто не планував покидати Україну після завершення війни було 74 %, цього річ їх стало більше – 77,3 %.

***

21.04.2026

inPoland

<https://inpoland.net.pl/novosti/glawnoe/z-2027-roku-ne-potribno-bude-podavati-zayavki-na-prodovzhennya-viplat-800-plyus-u-polshhi-dopomoga-priznachatimetsya-avtomatichno/>

З 2027 року не потрібно буде подавати заявки на продовження виплат 800 Плюс у Польщі. Допомога призначатиметься автоматично

Уряд готує суттєві зміни для батьків, запропоновані в рамках пакету дерегуляції. згідно із законопроектом Міністерства сім'ї, праці та соціальної політики, допомога 800 Плюс буде поновлюватися автоматично, без необхідності подання заяви.

Наразі виплата 800 Плюс призначається з 1 червня по 31 травня наступного року на підставі заяви. Однак це може змінитися. Згідно з проектом МСПіСП, право на отримання виплат за новий розрахунковий період визначатиметься автоматично, без необхідності подавати щорічну заявку. Пропозиція була представлена на громадське обговорення в понеділок.

Однак, у разі зміни обставин (зміна місця проживання, виїзд з дитиною за кордон), заявник зможе самостійно змінювати дані. Якщо змін не буде,

право на отримання допомоги буде автоматично погоджено на основі раніше поданих даних.

Згідно з положеннями проєкту, за батьками зберігатиметься право подавати заявку на допомогу 800 Плюс, наприклад, у разі народження дитини або повернення батьків з-за кордону з дитиною.

Міністерство у справах сім'ї планує, що зміни набудуть чинності з періоду виплати допомоги на 2027-2028 роки, який розпочнеться 1 червня 2027 року.

Крім того, законопроект уточнює перелік осіб, які мають право на отримання допомоги на дитину. Допомога 800 Плюс також буде доступна особам, які за рішенням суду мають постійну опіку над дитиною. Таке рішення було підтримано дитячим омбудсменом.

Проект змін до Закону про державну допомогу у вихованні дітей має дерегуляторний характер, а його метою є спрощення та впорядкування процесу надання допомоги 800 Плюс. Він також має на меті зменшити бюрократичне навантаження на батьків.

***

21.04.2026

inPoland

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/karta-cukr-u-polshhi-yak-podati-zayavku-ta-skilki-treba-zaplatiti/>

Карта СУКР у Польщі. Як подати заявку та скільки треба заплатити?

З 4 травня 2026 року українці, які мають у Польщі тимчасовий захист, матимуть новий спосіб легалізації – карту СУКР. Процедура подання заявки буде повністю цифровізовано.

Карта СУКР – це дозвіл на тимчасове проживання, що видається на три роки. Ця карта доступна тим українцям, які раніше користувалися тимчасовим захистом у Польщі та мають активний статус PESEL UKR. В документі буде зазначено, що власник раніше перебував під тимчасовим захистом.

Одна з найважливіших змін – повна цифровізація процедури. Заяви на отримання картки СУКР прийматимуться лише онлайн, за допомогою системи MOS (Moduł Obsługi Spraw). Подати заяви у паперовому вигляді буде неможливо. Весь процес – від реєстрації та заповнення форми до підписання – здійснюватиметься в електронному вигляді.

Громадяни України, які подаватимуть заявку на карту СУКР, повинні мати доступ до довіреного профілю або електронного підпису. Це означає, що держава передає відповідальність за перший етап процедури безпосередньо заявнику, без залучення посадовця.

Подавати заяву на карту СУКР можна буде з 4 травня 2026 року по 4 березня 2027 року.

Для подачі заявки заявнику спочатку потрібно буде створити обліковий запис у системі MOS та увійти у систему за допомогою державної системи цифрової ідентифікації. Потім заповнити форму – ввести персональні дані та іншу необхідну інформацію зі своїх документів.

До заяви необхідно додати фотографію та підтвердження оплати. Документ підписується електронним способом та надсилається до воєводського управління за місцем проживання. Розгляд заяви може тривати до кількох місяців.

Отримання картки CUKR передбачає сплату обов'язкових зборів. Загальна вартість становить 440 злотих. Сюди включено гербовий збір за видачу дозволу на тимчасове проживання та плату за фізичну карту побуту. Оплату необхідно здійснити до подання заявки, бо система не прийме заявку без попереднього підтвердження оплати.

Карта CUKR дає низку переваг українцям. Мабуть, головним є те, що замість невизначеного статусу тимчасового захисту особа отримує трирічний дозвіл на проживання. Карта надає повний доступ до польського ринку праці, а отже українці зможуть працювати без додаткових дозволів, а роботодавець не зобов'язаний повідомляти про їх працевлаштування до уженду праці.

Також важливо зазначити, що період перебування за карткою CUKR буде враховуватися до необхідного терміну перебування під час подання заявки на довгострокове проживання в ЄС.

***

23.04.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayintsyam-zaplattyat-do-2500-yevro-zapovnennya-ukrayini_n3054545

Українським біженцям платять до 2500 євро за повернення з ЄС: як отримати допомогу

Українські громадяни, які перебувають у країнах Європейського Союзу під тимчасовим захистом, можуть отримати до 2500 євро фінансової допомоги у разі добровільного повернення додому.

Виплати надаються в межах програми AVRR (Assisted Voluntary Return and Reintegration), що реалізується за підтримки Міжнародної організації з міграції.

Що відомо про програму?

Програма AVRR діє в більшості країн ЄС і передбачає не лише організацію повернення, а й допомогу з реінтеграцією в Україні. Вона доступна для українців зі статусом тимчасового захисту, який, за рекомендацією Єврокомісії, має залишатися чинним щонайменше до 2028 року.

Що передбачає програма?

Учасники можуть розраховувати на:

- організацію або компенсацію вартості проїзду (автобус, літак, іноді багаж);
- одноразову фінансову допомогу для облаштування життя після повернення – на житло, лікування, освіти або інші потреби;
- консультаційну підтримку та супровід.

Які суми виплачують у різних країнах?

Розмір допомоги залежить від країни перебування:

- Німеччина – до 2000 євро;
- Чехія – до 1400 євро;
- Іспанія – від 1000 євро;
- Польща – 500 – 1000 євро;
- Нідерланди – до 1400 євро;
- Австрія – до 1200 євро;
- Бельгія – до 1000 євро;
- Норвегія – 1500 – 1700 євро;
- Ірландія – до 2500 євро;
- Франція – 300 – 650 євро готівкою плюс до 2500 євро на реінтеграцію (у вигляді оплати товарів і послуг в Україні).

Як отримати допомогу?

Щоб скористатися програмою, потрібно:

1. Звернутися до представництва Міжнародної організації з міграції або до Unity HUB у країні перебування.
2. Подати заявку на участь.
3. Підготувати необхідні документи (довідки про вразливість можуть збільшити суму виплат).
4. Повідомити міграційні органи про намір виїзду.
5. Отримати квитки та фінансову допомогу.
6. Підтвердити закриття статусу тимчасового захисту.

Як пише Telegraf, за словами заступника директора Інституту демографії та проблем якості життя НАН України Олександра Гладуна, глобальний досвід свідчить: що довше триває війна, то менше людей повертаються. Він зазначає, що повернення 40 – 50 % громадян можна буде вважати позитивним результатом.

***

23.04.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayinski-bizhentsi-yidut-estoniyi-chomu-prichina_n3055235

Відтік українців із ЄС набирає обертів: яку країну масово залишають українці і чому

Естонія, яка від початку повномасштабної війни залишалася одним із активних партнерів України, фіксує помітне скорочення кількості українських

громадян на своїй території. Частина людей повертається додому, інші – переїжджають до більших країн Європейського Союзу.

Про це розповіла Надзвичайна і Повноважна Посолка Естонії в Україні Аннелі Кольк в інтерв'ю виданню «Главком».

Яка ситуація з українськими біженцями в Естонії?

За її словами, у перші місяці після початку повномасштабного вторгнення Естонія прийняла близько 89 тисяч українців. Водночас станом на сьогодні ця кількість значно зменшилася – до приблизно 25 тисяч осіб.

«На початку повномасштабного вторгнення до нас приїхало приблизно 89 тисяч українців. Зараз їх залишилося близько 25 тисяч – частина повернулася до України або поїхала до інших країн Європи», – зазначила дипломатка.

Чому українці виїжджають?

Основними причинами відтоку є:

- повернення в Україну після стабілізації ситуації в окремих регіонах;
- переїзд до інших країн ЄС із ширшими можливостями для роботи;
- адаптація до нових умов життя в Європі та пошук більшої соціальної підтримки.

На сайті уряду Естонії нагадали, що країна залишається відкритою для українців і не змінює своєї політики підтримки. Попри скорочення кількості біженців, країна продовжує забезпечувати базові можливості для інтеграції:

- доступ до освіти;
- працевлаштування;
- соціальні виплати та підтримку.

Окрему увагу приділяють дітям. Зокрема, в країні діє спеціальна «Школа свободи», де українські учні можуть навчатися за змішаною програмою – з урахуванням українських і естонських стандартів. Це дозволяє дітям не втрачати зв'язок із рідною мовою та культурою, а також полегшує можливе повернення до української системи освіти.

***

21.04.2026

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/za-roky-vijny-ponad-1-6-mln-ukrayinskyh-bizhentsiv-povernulysya-z-yevropy-do-pryfrontovyh-rajoniv-i554254>

За роки війни понад 1,6 млн українських біженців повернулися з Європи до прифронтових районів

«У лютому 2026 року в Євросоюзі статус тимчасового захисту мали майже 4,4 мільйона вихідців з України, причому їхня кількість у країнах ЄС за останній місяць зими зросла на 0,5 %. Три найбільші абсолютні прирости зафіксовані в Німеччині, Чехії та Іспанії», – повідомляє 21 квітня Euronews.

Зазначається, що єдиними державами ЄС, де спостерігалось зменшення кількості українських біженців, стали Естонія, Франція та Люксембург.

Громадяни України становили понад 98 % усіх осіб, які користуються тимчасовим захистом у ЄС. Серед них на частку жінок припало 43,5%, неповнолітніх – близько третини, а чоловіків – приблизно чверть. Решта громадян, які перебувають у ЄС під тимчасовим захистом, представляють Росію (0,3 %), Нігерію (0,1 %) та Азербайджан (0,1 %).

Загалом з моменту початку Росією повномасштабної агресії ЄС надав тимчасовий захист майже 7 мільйонам біженців з України. Найбільш активно вони представлені у 24 країнах.

Незважаючи на ризики, за роки війни понад 1,6 мільйона людей повернулися в прифронтові райони України, а саме до Харківської, Донецької, Херсонської та Сумської областей. За даними організації Save the Children, для багатьох фінансове навантаження, пов'язане з проживанням у приймаючих країнах, і туга за домівкою переважають загрози. Так, три чверті з 172 батьків і вихователів, опитаних у рамках дослідження, назвали ці фактори вирішальними для повернення додому.

Майже кожен другий батько та опікун зазначили, що діти важко адаптувалися на новому місці, відчували стрес або почувалися самотніми у приймаючих громадах. Крім того, близько 55 % вказали на високу вартість житла або труднощі з пошуком роботи у приймаючих громадах.

«Повернення в зону бойових дій – вибір, який ніхто не робить легкою, – вважає Соня Хуш із групи Save the Children в Україні. – Хоча в приймаючих країнах людям відносно безпечно, багато хто з'ясував, що просто не в змозі вижити фінансово, перебуваючи далеко від звичних можливостей заробітку та мереж підтримки, люди також дуже сумують за громадами та зв'язками, які вони залишили позаду».

***

24.04.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/viplati-vpo-po-novomu-hto-zmozhe-otrimuvati-1777030656.html>

Виплати ВПО по-новому: хто зможе отримувати гроші до 30 місяців та як поновити допомогу

В Україні змінили правила надання допомоги для переселенців. Підтримку надаватимуть більш адресно, а ті, хто раніше втратив право на виплати, зможуть їх поновити.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на «Дію».

Що змінилося у виплатах

Одна з головних новацій – продовження строку допомоги. Якщо раніше її виплачували максимум 24 місяці, то тепер цей період збільшили до 30 місяців. Це означає, що переселенці, які перебувають у складних умовах, отримуватимуть підтримку довше.

Водночас держава розширила коло тих, хто може претендувати на допомогу. Йдеться передусім про дітей та непрацевдатних осіб.

Зокрема:

- діти ВПО тепер отримують виплати незалежно від доходу батьків;
- люди, яким раніше відмовили через перевищення доходу, можуть повторно подати заяву і розраховувати на перегляд рішення.

Розмір допомоги залишився без змін:

- 2 000 гривень – для дорослих;
- 3 000 гривень – для дітей та людей з інвалідністю.

Хто може отримати допомогу

Попри розширення програми, базові критерії зберігаються. Виплати призначають, якщо:

- середній дохід на одну людину не перевищує 10 380 гривень;
- родина не здійснювала великих витрат (понад 100 тис. гривень);
- немає значних заощаджень або нових автомобілів;
- не отримують субсидію на оренду житла;
- особа не перебуває на повному державному утриманні та не відбуває покарання.

Чому важливо подати заяву до 1 травня

Окремо в уряді наголошують на строках. Якщо переселенець хоче поновити або переглянути виплати, зробити це потрібно до 1 травня 2026 року.

Це має практичне значення: у разі вчасного звернення гроші нарахують заднім числом:

- для дітей – з 1 лютого;
- для непрацевдатних осіб – з 1 січня.

Якщо пропустити цей термін, виплати за попередні місяці можуть бути втрачені.

Як подати заяву

Оформити допомогу можна кількома способами:

- через застосунок «Дія» (комплексна послуга для ВПО);
- через портал Пенсійного фонду України;
- або офлайн – у відповідних установах.

Таким чином, оновлена програма робить підтримку більш гнучкою та доступною, але водночас вимагає від частини переселенців вчасно подати документи, щоб не втратити гроші.

***

25.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4116464-na-hersonsini-vstanovili-13-modulnih-budinkiv-dla-pereselenciv.html>

На Херсонщині встановили 13 модульних будинків для переселенців

У Високопільській громаді встановили 13 модульних будинків для ВПО, наразі триває їх облаштування.

Про це у Фейсбуці повідомив начальник Херсонської ОВА Олександр Прокудін, передає Укрінформ.

«У Високопільській громаді триває облаштування модульного містечка для людей, які втратили житло через Росію», – написав Прокудін

За його словами, йдеться про один із ключових проєктів, який обласна влада реалізує спільно з УВКБ ООН.

«Благодійники надали модульні будинки і незабаром люди отримають безпечні та комфортні умови для проживання. Пріоритет – переселенці, молоді спеціалісти, медичні працівники та інші вразливі категорії населення», – додав посадовець.

Прокудін зазначив, що наразі вже встановлено 13 модульних будинків, триває облаштування внутрішніх приміщень, зокрема, встановлення меблів, а також виконуються роботи з підключення до інженерних мереж – електропостачання, водопостачання та водовідведення.

***

21.04.2026

Громадський Простір

<https://www.prostir.ua/?news=yak-tsentr-ekonomichno-pravovoho-rozvytku-vybuduvav-systemu-pidtrymky-vymushenyh-pereselentsiv-na-lvivschyni>

Як Центр економічно-правового розвитку вибудував систему підтримки вимушених переселенців на Львівщині

Центр економічно-правового розвитку (далі – ЦЕПР) – це членська організації Мережі правового розвитку з Львівщини, яка надає правову, соціальну та психологічну допомогу всім, хто потребує. Протягом останніх років ключова увага ЦЕПР спрямована на підтримку вимушених переселенців, які завжди можуть розраховувати на системний супровід від команди організації. Про те, як ЦЕПР вибудував свою роботу, яке значенні в ній має такий інструмент як анкета, а також про приклади позитивного впливу на життя людей, читайте у цій статті.

Центри підтримки ВПО – точка входу для допомоги

Своєю експертизою та багаторічним досвідом допомоги жителям Кам'янка-Бузької та Радехівської громад ЦЕПР підсилює роботу центрів підтримки ВПО, що функціонують при Львівській та Шептицькій районних державних адміністраціях. Фахівці центрів перескеровують до ЦЕПР бенефіціарів, які потребують вторинної правової допомоги.

Люди звертаються до організації і самостійно, зокрема, коли потребують допомоги у складанні документів та захисту своїх інтересів клієнтів у державних органах, органах місцевого самоврядування і судах. За останні 7 місяців (серпень 2025 – лютий 2026 року) юристи ГО надали юридичні консультації 436 людям, із них 192 мають статус ВПО.

«На базі центрів підтримки ВПО, центрів зайнятості, у приміщеннях адміністративних установ та у старостинських округах ми також періодично організуємо правопросвітні зустрічі, групові консультації та тренінги. Темі цих заходів ми заздалегідь узгоджуємо з працівниками центрів та їхніми відвідувачами. Найпопулярніші теми: соціальний захист, пенсійне забезпечення, права та обов'язки ВПО. Кожен захід збирає не менше 20 людей», – розповідає голова ГО «Центр економічно-правового розвитку» Андрій Корбецький.

Крім юристів, у команді організації працюють фахівчині з соціального супроводу та психологиня. Заходи психологічної підтримки та розвантаження відбуваються у форматі дорослих і дитячих груп.

ЦЕПР також координує роботу прихистку «Домівка» в Кам'янка-Бузькій громаді, який може одночасно прийняти до 20 людей. Приміщення облаштували у 2023 році за підтримки Мережі правового розвитку та благодійної організації «Українська освітня платформа». На базі цього прихистку теж надають консультації та забезпечують соціальний супровід.

Анкета – основа системного підходу

Для оптимізації роботи команда ЦЕПР розробила вхідну анкету. Черговий юрист чи соціальний працівник пропонує її заповнити кожній людині, яка вперше звертається до організації: чи то під час виїздів у громади, чи то в офісах організації. Офіси працюють у містах Кам'янка-Бузька та Радехів тричі на тиждень.

«Коли ми зрозуміли, що зазвичай у людей ціла низка питань, які потребують вирішення, то створили анкету. Відповідаючи на прості запитання, люди фіксують у ній не лише одну, найбільш актуальну проблему, а й інші, потенційні, потреби: у психологічній підтримці, фінансовій допомозі, сприянні у працевлаштуванні чи пошуку житла. Це дає нам базу, розуміння того, що людям потрібно – не лише зараз, а й у перспективі. Якщо сьогодні ми не можемо задовольнити якусь потребу, ми повертаємося до анкети, коли з'являється можливість», – пояснює Андрій Корбецький.

За допомогою анкетних даних організація веде актуальну базу контактів. Тож якщо, до прикладу, людина вказала в анкеті, що потребує певного виду гуманітарної допомоги (медикаменти, підгузки, одяг тощо), ГО легко повідомить їй, коли відповідна допомога буде доступна для отримання.

Свою роботу ЦЕПР не обмежує Кам'янка-Бузькою та Радехівською громадами, де розташовані представництва ГО. Команда допомагає всім, хто звертається.

«Хоча близько 80 % нашої роботи – це дві громади, фактично ми надаємо допомогу жителям всього Львівського району. Час від часу звертаються жителі з інших громад – хтось телефонував для отримання консультації, хтось приїжджав до нас для проживання у прихистку, хтось отримував гуманітарну допомогу», – уточнює Андрій Корбецький.

Що найбільше турбує переселенців

Порівняно з попередніми роками, у 2026 році змінилися запити від вимушених переселенців. Якщо раніше переважали питання соціальних виплат, то зараз на перший план вийшли фінанси та відшкодування.

«Люди шукають можливості для заробітку, цікавляться високооплачуваною роботою. Дехто звертався щодо започаткування бізнесу, перекваліфікації. Ми співпрацюємо з центром зайнятості, щоб у разі додаткових можливостей одразу інформувати ВПО. Зараз почали масово звертатися з питань відшкодування за зруйноване/пошкоджене майно – подача заяв, підготовка позовів до суду», – зазначає Андрій Корбецький.

Попри те, що багато ВПО проживають у громадах уже кілька років, питання інтеграції залишається актуальним. Люди все ще мають труднощі з працевлаштуванням, оформленням документів для дітей у школах та лікарнях, отриманням субсидій та нарахуванням тарифів за комунальні послуги.

Практика соціального супроводу

Робота юристів ЦЕПР охоплює широкий спектр питань – від виправлення технічних помилок у документах до складних справ про призначення пенсій. Андрій Корбецький наводить приклади, які ілюструють, як працює система соціального супроводу на практиці.

«Нещодавно до нас звернулася жінка 35 років з двома дітьми, яка приїхала з Миколаївщини. Їй відмовили в призначенні державної допомоги ВПО через помилку в довідці про взяття на облік у ЦНАПі – там вказали 2024-й рік замість 2023-го. Ми підготували заяву про виправлення технічної помилки, зібрали документи на підтвердження – довідку з місця попереднього проживання, квитки на евакуацію. Помилку виправили за 12 днів, виплати призначили з моменту прибуття. Крім того, допомогли оформити субсидію на оренду. Зараз ця жінка працює прибиральницею в місцевій школі, сімейний бюджет стабілізувався», – розповідає Андрій Корбецький.

Більш складними є справи щодо призначення пенсій людям, які переїхали на Львівщину з нині окупованих територій. Адже документи на підтвердження стажу роботи отримати неможливо. Такі випадки вимагають терпіння, знання процедур та іноді кількох спроб.

«Вимушений переселенець, чоловік 51-річного віку, який на Донеччині працював шахтарем, не міг отримати пенсію за вислугу років. Пенсійний фонд постійно вимагав додаткові довідки. Ми склали детальну заяву з обґрунтуванням, отримали архівні витяги з реєстру страхувальників через запит, провели кілька зустрічей із представниками ПФУ в районі. Після третього подання з супровідним листом пенсію призначили без суду, з перерахунком за вісім місяців. Він отримав одноразову виплату понад 60 тисяч гривень і тепер регулярно отримує пенсію», – згадує Андрій Корбецький.

Через те, що часто переселенці стикаються з упередженням або формальними відмовами через незнання процедур, юристи ЦЕПР супроводжують процес захисту їхніх прав від початку до кінця.

«Молода мама з немовлям отримала відмову в зарахуванні дитини до дитсадка. Місцева адміністрація посилалася на “відсутність вільних місць для

ВПО». Ми роз'яснили їм пріоритетне право на дошкільну освіту для дітей переселенців, підготували офіційну заяву, організували зустріч із завідувачкою садочка. Через три тижні дитину зарахували, і мама змогла вийти на роботу. Більшість питань ми вирішуємо в позасудовому порядку – це швидше й ефективніше для людей», – зазначає Андрій Корбецький.

Збереження сталості в умовах викликів

За словами Андрія Корбецького, з 2025 році організація переживає не найкращі часи. Складно тримати взятий темп і масштаби роботи, виправдовувати очікування людей, кількість потреб у яких із кожним роком війни тільки зростає, за умови постійного браку ресурсів.

«Зараз все менше і менше грантових програм міжнародних партнерів передбачають залучення організацій із західних областей. Фінансування суттєво зменшилося, але ж люди нікуди не поділися, вимушені переселенці продовжують потребувати допомоги», – описує проблему голова ЦЕПР.

Зберегти сталість роботи в переломний період ЦЕПР допомагає підтримка Мережі правового розвитку та гнучке фінансування міжнародної благодійної платформи GlobalGiving.

«Ця допомога багато для нас значить. Вона покриває роботу юристів і частково – психологині. Ми можемо продовжувати нашу інституційну діяльність і закривати потреби вимушених переселенців, яких прийняла Львівщина», – зауважує Андрій Корбецький.

Попри всі перешкоди, ЦЕПР незмінно дотримується системного підходу, не лише реагуючи на поточні запити, а й вибудовуючи довгострокову взаємодію з людьми. Анкета, база контактів, координація з центрами підтримки ВПО, партнерство з центрами зайнятості та державними установами – все це дозволяє надавати допомогу комплексно.

«Ми не просто даємо консультацію і забуваємо про людину. Ми фіксуємо її потреби, залишаємося на зв'язку і повертаємося до неї, коли з'являється можливість допомогти. Це може бути через місяць, через три, але ми ніколи не залишаємо людей наодинці з проблемами», – підсумовує Андрій Корбецький.

Регіональні

20.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/osvitiani-vinnichchini-nie-fiksuiut-skargh-na-adaptatsiiu-ditiei-vpo-zokriema-z-novodonietskoyi-ghromadi/>

Освітняни Вінниччини не фіксують скарг на адаптацію дітей ВПО, зокрема з Новодонецької громади

У Вінницькій області діє система психологічного супроводу дітей внутрішньо переміщених осіб – від індивідуальних консультацій до групових занять і тренінгів.

Про це Східному Варіанту повідомили в Департаменті гуманітарної політики Вінницької ОВА.

Звернень щодо труднощів інтеграції дітей у нові школи та садки наразі не фіксують.

Нагадаємо, що станом на 1 квітня 2026 року на Вінниччині 1728 дітей із родин внутрішньо переміщених осіб відвідують дитячі садки, ще 6791 дитина навчається у школах області.

Як повідомляв Східний Варіант, у закладах освіти Вінницької області організували системну психологічну допомогу дітям-переселенцям. Фахівці проводять бесіди, консультації, інтерактивні заняття, тренінги, групову корекційно-відновлювальну роботу, лекції, онлайн-поради та ігрові заняття.

***

20.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/vidsutnist-vlasnogo-zhitla-zalishaietsia-gholovnoiu-problemoiu-vpo-na-vinnichchini-zokriema-pieriesielientsiv-z-novodonietskoyi-ghromadi/>

Відсутність власного житла залишається головною проблемою ВПО на Вінниччині, зокрема переселенців з Новодонецької громади

До Вінницької області перемістилася 71 особа з Новодонецької громади Донецької області. Для оцінки інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади в області провели два онлайн-опитування у 2024 та 2025 роках.

Про це Східному Варіанту повідомили в Департаменті соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА.

Участь у дослідженні взяли понад 1000 ВПО віком від 16 до 65 років. Результати показали, що найбільшою проблемою для переселенців залишається відсутність власного житла.

У Вінницькій області продовжують розвивати інфраструктуру підтримки, включно з місцями тимчасового проживання та інформаційною допомогою.

20.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/priazovskii-univiersitiet/>

«Готові надавати підтримку 24/7»: як релокований Приазовський державний університет працює зі студентами з ТОТ

Приазовський державний технічний університет (ПДТУ) є одним із найстаріших закладів вищої освіти на сході України. Після початку повномасштабного вторгнення він евакуювався до Дніпра і працює в приміщеннях Дніпровської політехніки. Як після 2014 року, так і після 2022, одним із напрямків його роботи є комунікація зі студентами з тимчасово окупованих територій.

Східний Варіант поспілкувався з ректоркою університету Оленою Хаджиною, відповідальною секретаркою приймальної комісії ПДТУ Оксаною Щепкою та директоркою освітнього центру «Донбас-Крим-Україна» Оленою Балалаєвою, щоб дізнатися, як заклад сприяє вступу молоді з ТОТ в український ЗВО та як підтримує їх після виїзду.

«ПДТУ з 2014 року сприяє вступу молоді з ТОТ»

Ще з 2014 року, коли росія розпочала війну проти України, а частина Донецької, Луганської областей та Крим були окуповані, в нашій країні запустили роботу освітніх центрів «Донбас-Україна» та «Крим-Україна». Головна мета – надати спрощений механізм вступу для студентів із тимчасово окупованих територій, щоби більше української молоді виїжджало та мало шанс на визнання освіти.

ПДТУ, який з 1930 року працював у Маріуполі, тоді був одним із перших університетів, які підтримали цю ініціативу та надавали супровід для тих, хто виїжджав із ТОТ.

«З 2014 року в нашому університеті працювали центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна». Хочу сказати, що робота дійсно була системна і виважена. Уряд і Міністерство освіти звертали увагу на ті пропозиції, які лунали саме від таких університетів, як наш, який знаходився в прифронтовій зоні. І кожного року були абітурієнти з нашої Донеччини. Цю роботу ми фактично продовжуємо вже тут, у Дніпрі, на місці нашої релокації. Мабуть, якби не було в нас такої практики з 2014 року, нам було б важче це опанувати після початку повномасштабного вторгнення», – розповідає докторка економічних наук, ректорка Приазовського державного технічного університету Олена Хаджинова.

Дорожню карту вступу з ТОТ, яка була прописала раніше, зараз постійно удосконалюють у ПДТУ, щоб зробити процес ще зручнішим та простішим для української молоді. Олена Хаджинова каже: вони фактично за руку проводять кожного такого вступника, приділяючи увагу не лише академічним досягненням, а й соціалізації.

До початку повномасштабного вторгнення заклад мав більше власних ресурсів, щоб допомогти абітурієнтам із ТОТ. Університет мав власні гуртожитки й ціле академічне містечко в центральному районі Маріуполя, що спрощувало надання вступникам з окупації місця для проживання. Зараз із цим значно важче.

Якщо у 2014 році механізм вступу з ТОТ був новим для університетів України й не таким злагодженим, то зараз він уже досить чіткий – кожен відділ закладу знає, як працювати, коли до них звертаються з окупації.

Бої за Маріуполь у 2022 році стали однією з найтрагічніших сторінок початку повномасштабного вторгнення росії. Ворожа армія безжально обстрілювала місто з усіх видів зброї, прицільно скидала бомби на місця укриття мирних людей, вбила, за різними оцінками, від 20 до 100 тисяч мешканців. Точну кількість загиблих через бої дізнатися неможливо, адже окупанти після захоплення міста всіляко приховували сліди власних злочинів.

Академічне містечко ПДТУ сильно постраждало. На п'ятий корпус університету скинули дві авіабомби, повністю вигорів четвертий корпус. Інші будівлі теж були суттєво пошкоджені.

Одразу після виїзду команда закладу розпочала роботи з відновлення, зокрема для того, щоб випускники 2022 року склали іспити та вчасно отримали дипломи. Не припинялася робота підтримки вступників з окупації. Адже того року ще більше українських територій потрапило під контроль ворога, як наслідок – більше охочої молоді виїхати на безпечну територію та вступити до бажаного ЗВО.

«Тоді ми налагодили контакт з іншими закладами освіти, установами, школами, які були готові пройти процедуру визнання освіти, прийняти іспити і видати документи про освіту українського зразка. Заклади середньої освіти Дніпра теж були готові на таку роботу, вони допомагали університетам, які опинилися в скрутному становищі», – розповідає Олена Хаджинова.

Особливості вступу з ТОТ в українські ЗВО цього року

Цього року, як і в попередні, в Україні вже чітко визначені правила вступу молоді з тимчасово окупованих територій. Вони вступають в українські ЗВО за спрощеною процедурою складання іспитів – замість НМТ (Національного мультимедійного тесту) співбесіди з визначених предметів. На спрощений вступ мають право особи, які на момент вступу перебувають на ТОТ, або ті, які переселилися із цієї території після 1 жовтня 2025 року. Про це розповідає відповідальна секретарка приймальної комісії ПДТУ Оксана Щепка.

«Як це відбувається: особа, яка на ТОТ або виїхала звідти після 1 жовтня 2025 року, звертається до приймальної комісії будь-яким зручним способом. Це може бути електронна пошта або месенджери. І заявляє про своє бажання навчатися в нашому університеті. Надсилає документи, які підтверджують її реєстрацію на ТОТ, надсилає документи, якщо є, про освіту. Приймальна освіта розглядає ці документи й ухвалює рішення», – розповідає Оксана Щепка.

Раніше Східний Варіант також докладно писав, як молодь із ТОТ може вступити в українські ЗВО. Вони мають право скористатися квотою-2 – спеціальна пільга для мешканців ТОТ та прифронтових територій при вступі до ЗВО. Такі абітурієнти можуть бути зараховані на бюджетну форму навчання та мають право на стипендію.

Вступники з ТОТ можуть звертатися до освітніх центрів «Крим-Україна» або «Донбас-Україна» того навчального закладу, у який збирається вступати абітурієнт. Центри розпочинають свою роботу 1 червня і закінчують 30 вересня. Квота-2 дає можливість вступити на бюджетне місце та отримувати стипендію.

Подати документи на вступні іспити онлайн можуть лише особи, які перебувають на тимчасово окупованих територіях. Якщо ж людина вже виїхала, документи потрібно подавати особисто. Відсутність українського паспорта чи атестата не є перешкодою – можна використати свідоцтво про народження. Якщо й цього документа немає, допускається подання витягу з реєстру про факт реєстрації народження. Для його отримання необхідно звернутися із запитом до Міністерства юстиції.

Після подачі заяви до освітнього центру «Донбас-Україна» чи «Крим-Україна», абітурієнта направлять до уповноваженої школи, щоб скласти іспити з української мови та історії України. За результатами вступник отримує український атестат, з яким може подаватися вже на спеціальності.

Під час вступу в заклад вищої освіти, абітурієнти з прифронту чи ТОТ складають ще два іспити – математику та предмет на вибір (іноземні мови, біологія, фізика, хімія, географія, українська література). Для вступників із ТОТ та прифронту за квотою-2 заяви можна подавати з 1 липня до 1 серпня. Якщо на контрактну форму навчання, то до 23 вересня. Іспити на бюджетну форму навчання проходять із 8 до 19 липня.

«Якщо особа має доступ до електронних ресурсів, то може самостійно зареєструвати кабінет вступника й зареєструватися на участь у співбесіді. Якщо такої можливості немає, то цього року прийняли нововведення: абітурієнт може написати заяву на ім'я голови приймальної комісії, у якій просить зареєструвати кабінет вступника замість нього й подати заяву також замість нього. Якщо особа не виїхала з ТОТ, то співбесіда проходить у дистанційному форматі», – розповідає Оксана Щепка.

Після зарахування вступнику з ТОТ дається пів року часу, щоб з'явитися особисто в університеті й укласти договір. Якщо в цей час особа не встигла виїхати або оформити потрібні документи, то надається ще пів року.

Програма «Зимовий вступ» виявилася недієвою для абітурієнтів із ТОТ?

У 2025 році в Україні запрацював проєкт «Зимовий вступ» на нульовий курс. Згідно з ним, українці та українки, які мають освітні прогалини через російсько-українську війну, можуть відвідати підготовчі курси на базі українських закладів вищої освіти. Тобто це підготовчі курси з таких

предметів, як українська мова, математика, історія України, англійська мова, фізика для тих, хто планував вступати з ТОТ чи прифронтових територій.

Мешканці ТОТ або прифронту мали право на стипендію та компенсацію за гуртожиток, але за умови проходження курсу офлайн, тобто особисто. Також вони могли отримати грант, який покривав вартість навчання курсу. За результатом проходження підготовчих занять, відвідувачі могли отримати додаткові бали в тому університеті, де вони і проходили курс.

Такі курси організували цього року і в ПДТУ. Ректорка університету Олена Хаджинова каже: на жаль, позитивного кейсу немає. До них не зверталися щодо відвідування цих курсів із ТОТ:

«Ініціатива Президента дуже людяна і зрозуміла. Але до нашого закладу не зверталися з приводу вступу в зимовий період на підготовче відділення. Можливо, це було пов'язано з тим, що абітурієнти ще знаходяться на ТОТ. Щоби безплатно відвідувати ці курси, їм треба було вже виїхати і приходити особисто. Для багатьох, може припустити, це є перешкодою».

Тож попри свою корисну ідею, програма «Зимовий вступ» поки що не орієнтована на абітурієнтів із ТОТ. Можливо, після аналізу її першого року роботи, Уряд України зробить потрібні висновки та спростить умови безплатного навчання для молоді в окупації.

«Безпека молоді з ТОТ – наш пріоритет»

В умовах постійного переслідування росіянами будь-якого прояву прихильності Україні в окупації, Олена Хаджинова каже: безпека вступників із ТОТ – пріоритет для ПДТУ:

«Дійсно, це дуже серйозна проблема – забезпечити інформаційну тишу щодо таких здобувачів освіти. Бували випадки, коли під час дистанційних занять студенти з ТОТ мусили переривати зв'язок і відключатися через небезпеку, що хтось почує українську мову або побачить заняття. Ми розуміємо кожного й кожному й зацікавлені в тому, щоб якомога більше захистити таких студентів».

Під час вступної кампанії дані про вступників із ТОТ повністю зашифровані, каже ректорка ПДТУ. В офіційних документах не оприлюднюють їхні імена та прізвища. Якщо публікують академічні рейтинги, то дані таких студентів також не оприлюднюються.

На жаль, забезпечити повну анонімність неможливо. Адже студенти з ТОТ навчаються в групах, мають одногрупників та комунікують з іншими здобувачами освіти. Тут залишається надія на усвідомленість інших студентів та їхню порядність, щоб не було витоку інформацію.

«Ми максимально зберігаємо конфіденційність. Усі наші цифрові платформи йдуть виключно через корпоративну пошту, яку отримує особисто від нас здобувач освіти, і їх вони використовують для навчання. Запити з некорпоративних пошт ми відхиляємо. Тому тут системна робота йде і з боку університету, і з боку Міністерства, кожного разу ми намагаємося удосконалити захист наших здобувачів», – каже Олена Хаджинова.

Стипендія, місце в гуртожитку та навіть працевлаштування – яка підтримка очікує вступників із ТОТ у ПДТУ

Представники ПДТУ готові тримати контакт із молоддю під час їхнього виїзду з окупації, розповідає директорка освітнього центру «Донбас-Крим-Україна» Олена Балалаєва. Звісно, під час дороги студенти можуть не писати українській стороні задля власної безпеки. Але після їхнього прибуття безпосередньо в Дніпро пані Олена сама зустрічає таких студентів, проводить екскурсію, показує корисні місця та розташування гуманітарних хабів для переселенців.

«У нас були приклади, що навіть фінансово допомагали, тобто збирали кошти й надсилали. Виїжджають не лише студенти, а й наші викладачі. Їх ми також зустрічаємо, допомагаємо й підтримуємо», – каже Олена Балалаєва.

Зараз ПДТУ має важку, без перебільшення, ситуацію з розміщенням студентів. Якщо в Маріуполі заклад мав багатопверхівки для розміщення студентів та викладачів, то зараз можливості обмежені. Та навіть у такій ситуації, каже ректорка, усі виїжджаючі з ТОТ гарантовано забезпечуються кімнатою:

«В одному з гуртожитків поруч із нашим корпусом є кімнати, які закріплені виключно за нашим університетом. За допомогою донорів ми зробили ремонт, отримали меблі, побутову техніку, мінімальні набори для облаштування. Допомогу нам надала й Маріупольська МВА. Якщо в нас не вистачить кімнат, ми можемо звернутися до наших партнерів, тієї ж Дніпровської політехніки, які можуть тимчасово розмістити наших студентів. Але жодна людина не залишиться на вулиці».

Поки що всі варіанти розміщення в гуртожитках є платними, у тому числі для студентів із ТОТ. Станом на зараз актуальна плата за місце в місяць – 1500 гривень.

Ті, хто вступає до університету з ТОТ, мають право на соціальну стипендію в 1800 гривень. Також молодь, яка виїжджає з окупації через КПП «Мокрани – Доманове» можуть отримати допомогу в Ковелі від міжнародних організацій. А особи до 23 років можуть податися на отримання «підйомних» від держави в розмірі 50 тисяч гривень.

Представниці ПДТУ кажуть, що розуміють ситуацію студентів, які виїжджають з окупації. І тому в окремих випадках можуть запропонувати їм навіть працевлаштування в університеті. Це може бути робота з комп'ютерами або документами. Як показує досвід, вони чудово справляються зі своїми обов'язками.

Не менш важливим є соціальна адаптація студентів із ТОТ. Олена Хаджинова зізнається, що такі люди частіше закриті в собі, важче соціалізуються, дехто з них відмовляється від підтримки. У такому випадку кожному та кожній із них слід дати час. А працівники університету готові допомогти, коли молодь вирішить звернутися.

23.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/pieriesielentsi-z-lughanshchini-miedichna-dopomogha/>

«Навіть без укладання декларацій»: куди переселенці з Луганщини можуть звернутися за медичною допомогою

Доступ до якісної медицини – важлива складова будь-якого суспільства. Початок повномасштабного вторгнення росії привів до катастрофічних наслідків до медичної системи Луганщини: зруйновані лікарні, убиті лікарі, масова евакуація медичного персоналу та пацієнтів, дефіцит життєво необхідних ліків і обладнання. Водночас мешканці, які евакуювалися в інші області, потребують якісних медичних послуг та доступу до вузькопрофільних лікарів.

Східний Варіант розповідає, як переселенці з Луганщини можуть отримати медичну допомогу в евакуації та куди слід звертатися.

Пошкоджено або знищено 235 медичних закладів

До початку війни Луганська область мала розвинену медичну інфраструктуру. Допомогу населенню надавали 7595 лікарів і 19259 молодших спеціалістів із медичною освітою. Про це повідомляють у Луганській області військовій адміністрації (ОВА).

У 2013 році мережа комунальних медичних закладів налічувала 275 лікувально-профілактичних закладів: 97 лікарняних, 23 диспансери, 60 амбулаторно-поліклінічних закладів, 10 станцій швидкої допомоги, 27 фельдшерсько-акушерських пунктів, 10 санаторіїв. Третинний рівень – високоспеціалізована допомога – був зосереджений у Луганську: обласна лікарня для дорослих, обласна дитяча лікарня, онкологічний та кардіологічний диспансери, центр профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІД. Усе це залишилося на тимчасово окупованій території.

«Система охорони здоров'я Луганщини зазнала потрійного удару: 2014 рік забрав обласний центр із найкращими лікарнями, 2022 рік знищив те, що вдалося відбудувати, а постійні обстріли продовжили руйнувати залишки. 235 будівель медичних закладів пошкоджено або знищено. Тисячі лікарів виїхали. Система, яка надавала високоспеціалізовану допомогу, фактично перестала існувати», – розповідають у Луганській ОВА.

«Переселенці з Луганської області можуть звернутися до будь-якого сімейного лікаря»

Після евакуації в інші області України переселенці можуть звернутися до будь-якого сімейного лікаря. Про це Східному Варіанту повідомили в Департаменті охорони здоров'я Луганської ОВА. Отримати медичну допомогу можна навіть без укладання декларації із сімейним лікарем, у тому числі отримати направлення до лікарів-спеціалістів, вакцинацію та інші медичні послуги.

«ВПО з Луганщини найчастіше звертаються з питань верифікації документів, отримання фінансової допомоги на проведення операцій, підтвердження довідок з інвалідності, отримання медичних препаратів та виробів, які не входять до програми «Доступні ліки». Програма медичних гарантій забезпечують доступ переселенців до безоплатних медичних послуг», – розповідають в адміністрації.

Доступ внутрішньо переміщених осіб до вузькопрофільних спеціалістів і спеціалізованого лікування здійснюється за направленням сімейного лікаря, до якого звернувся пацієнт. ВПО можуть отримати безкоштовну медичну допомогу в будь-якому закладі охорони здоров'я на території України за власним вибором, якщо він має договір із НСЗУ за відповідним напрямом і спроможний надати необхідні послуги.

Забезпечення переселенців лікарськими засобами, зокрема за програмою «Доступні ліки», відбувається через звернення до сімейного лікаря (терапевта або педіатра) для отримання електронного рецепта – навіть без укладеної декларації. Отримати такі препарати можна в аптеках із позначкою «Тут є Доступні ліки». Крім того, безкоштовні ліки надаються і під час стаціонарного лікування.

Як отримати психологічну допомогу?

Переселенці з Луганської області можуть отримати психологічну допомогу в медичних закладах, гуманітарних хабах, шелтерах, місцях компактного проживання ВПО. У кожній територіальній громаді області створені мобільні мультидисциплінарні команди, до яких входять сімейний лікар, що пройшов відповідне навчання, соціальний працівник, психолог сфери освіти, юристи, фахівці пенсійного фонду, громадських організацій, що надають відповідні послуги.

«Областю створена багаторівнева мережа надання психологічної та психіатричної медичної допомоги, до якої входять 9 Центрів медико-санітарної допомоги, які уклали договір із НСЗУ за пакетом «Первинна медична допомога», де однією з вимог є надання першої психологічної допомоги. Продовжують працювати 5 центрів та кабінетів ментального здоров'я. Також евакуйована Сватівська обласна лікарня з надання психологічної допомоги в місто Шепетівка Хмельницької області», – розповіли в Департаменті охорони здоров'я Луганської ОВА.

Також Луганський обласний центр соціально-психологічної допомоги, який зараз працює в Ірпені Київської області, уклали з Міністерством у справах ветеранів договори щодо безплатної психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх родин.

***

24.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skilki-vpo-z-chierkaskoyi-ghromadi-doniechchini-prozhivaiut-na-khmielnichchini-ta-iaak-zminiuietsia-yikhnia-kilkist/>

Скільки ВПО з Черкаської громади Донеччини проживають на Хмельниччині та як змінюється їхня кількість

Динаміка переміщення у 2023–2026 роках має хвилеподібний характер і залежить від безпекової ситуації.

Про це Східному Варіанту повідомили в Хмельницькій ОВА.

Як повідомили в ОВА, визначити точну кількість внутрішньо переміщених осіб саме з Черкаської територіальної громади Донеччини, які проживають у Хмельницькій області, наразі неможливо через відсутність технічної можливості формувати вибірку за окремими громадами у Єдиній інформаційній базі ВПО.

Водночас доступні узагальнені дані по Краматорському району, до складу якого входить Черкаська громада. Від початку повномасштабного вторгнення на облік у Хмельницькій області взяли 783 переселенців із цього району. Станом на 1 квітня 2026 року фактично проживають 358 осіб.

У 2023 році кількість прибулих зростала, у 2024–2025 роках спостерігалася часткова стабілізація та повторні переміщення, а у 2026 році зберігається тенденція до періодичних нових хвиль через евакуацію.

***

25.04.2026

Суспільне Чернівці

<https://suspilne.media/chernivtsi/1297343-zvedenna-bagatokvartirnih-budinkiv-dla-pereselenciv-u-cernivcah-dosi-ne-vidnovili-aka-pricina/>

Зведення багатоквартирних будинків для переселенців у Чернівцях призупинили: яка причина

У Чернівцях зупинені роботи на будівництві двох багатоповерхівок та модульної котельні на вулиці Лепкого для переселенців. З попереднім підрядником договір розірвали, а новий договір підряду на продовження будівництва не уклали.

Про це повідомили у міському департаменті інфраструктури та благоустрою у відповідь на запит Суспільного.

Після розірвання договору з попереднім підрядником, у грудні 2025 року оголошували новий тендер.

Багатоповерхівки та котельню будують за фінансової підтримки Європейського Союзу, який виділив на цей проєкт 10 510 500 євро.

Частина робіт оплачують з міського бюджету. Зокрема, облаштування:

- зовнішніх комунікацій водопостачання та водовідведення для будинків. Ці роботи на завершальному етапі, повідомили у відповіді на запит,
- протирадіаційного укриття,
- благоустрою прибудинкових територій.

Однак з огляду на стан будівельної готовності на об'єктах, облаштувати укриття в підвалах будинків та зробити благоустрій технологічно неможливо в 2026 році, йдеться у відповіді на запит.

Крім цього, частково виконали роботи під'їзною шляху до будинків.

Чи є терміни завершення робіт?

За інформацією департаменту, календарний графік виконання робіт є невід'ємною частиною договору підряду. А оскільки новий договір не уклали, інформації про терміни завершення робіт немає.

«Нормативний термін виконання обсягу робіт, якщо роботи виконувати паралельно на трьох об'єктах з будівництва житлових будинків №9 (три блоксекції) та №10 (шість блоксекцій) і котельні, складає 10 місяців», – йдеться у відповіді на запит.

Скільки людей загалом перебуває у черзі на соціальне житло у громаді?

1206 сімей (2803 людини) потребують помешкання з фонду житла для тимчасового проживання вимушених переселенців. Вони перебувають на обліку. Ці дані станом на 1 квітня 2026 року.

У збудованих багатоповерхівках планували поселити 615 людей.

***

26.04.2026

Суспільне Одеса

<https://susplne.media/odesa/1298649-ak-pracue-medprostir-a-mariupol-v-odesi-ta-aki-poslugi-tam-dostupni/>

Як працює медпростір «Я-Маріуполь» в Одесі та які послуги там доступні

Медичний простір «Я-Маріуполь» в Одесі об'єднав п'ять релокованих медзакладів і став частиною системної підтримки переселенців. Центр створили з нуля після евакуації – без обладнання та матеріальної бази, але зі збереженою командою лікарів. Нині тут надають комплексну амбулаторну допомогу як внутрішньо переміщеним особам, так і місцевим жителям у межах державної системи охорони здоров'я.

Чому виникла потреба релокації медзакладів

Після початку повномасштабного вторгнення значна частина жителів Маріуполя разом із лікарями виїхала на підконтрольну Україні територію. Виникла потреба не лише забезпечити переселенців медичною допомогою, а й зберегти фахівців, які працювали у місті.

Саме тому Маріупольська міська рада ухвалила рішення про релокацію медичних закладів. Основний акцент зробили на амбулаторній допомозі, адже перевезення стаціонарів є значно складнішим і потребує більше ресурсів.

«Потреба полягала в тому, щоб забезпечити наших людей, які переїхали на підконтрольну Україні територію, якісними медичними послугами. Також важливо було зберегти кадровий потенціал, тому ухвалили рішення про релокацію медичних закладів», – розповіла Суспільному Вікторія Репнікова.

Як обирали формат і наповнення центру

Під час формування структури медичного простору орієнтувалися на можливість надавати комплексну допомогу. До центру включили первинну та спеціалізовану ланки, а також реабілітаційні послуги.

В Одесі вдалося створити найбільший серед релокованих центр, де об'єднали одразу п'ять медичних закладів. Це дало змогу ефективно поєднати фінансові, кадрові та матеріальні ресурси.

«Концепція полягала в тому, щоб надавати комплексну амбулаторну допомогу – первинну, спеціалізовану та реабілітаційну. В Одесі це найбільший центр, тому нам було легше об'єднати зусилля», – зазначила Вікторія Репнікова.

Створювали центр з нуля

Медики виїжджали з Маріуполя без обладнання, тож матеріальну базу довелося формувати фактично з нуля. Закупівлі здійснювали за кошти, які медичні підприємства накопичили до 2022 року. Водночас значну підтримку надали партнери та соціально відповідальний бізнес, який профінансував ремонт приміщення.

Будівлю обирали з урахуванням медичних вимог – інклюзивності, доступності та можливості організувати кабінети й потоки пацієнтів. У результаті приміщення повністю адаптували під сучасний медичний центр.

«Ми не змогли вивезти з Маріуполя жодного обладнання. Усе довелося закуповувати за кошти підприємств, а ремонт допоміг зробити соціально відповідальний бізнес», – сказала Репнікова.

Які послуги доступні пацієнтам

У медпросторі надають широкий спектр амбулаторних послуг. Серед них – первинна медична допомога, консультації вузьких спеціалістів, акушерсько-гінекологічні та стоматологічні послуги. Окремий акцент зробили на реабілітації, яка стала одним із ключових напрямів роботи центру.

Пацієнтам доступні лікувальна фізкультура, фізіотерапія, ерготерапія, а також індивідуальні програми відновлення. Крім того, працює блок ментального здоров'я, де допомогу надають психологи, психотерапевти та психіатри.

«У нас дуже потужний напрям реабілітації: великий зал, сучасне обладнання, кабінети ерготерапії та блок ментального здоров'я. Це один із наших основних фокусів», – повідомила Вікторія Репнікова.

Як працює система безоплатної допомоги

Частину послуг у центрі надають безоплатно – за направленням від сімейного лікаря та в межах контракту з Національною службою здоров'я України. Водночас обсяг таких послуг обмежений фінансуванням, тому діють певні квоти.

Це означає, що не всі процедури можуть бути доступні безоплатно одночасно для всіх пацієнтів. Водночас базові послуги в межах контракту покриває держава.

«Ми можемо надавати безоплатну допомогу в межах контракту з НСЗУ, але він обмежений, тому є певні ліміти», – пояснила Репнікова.

Попит і досвід пацієнтів

Від моменту відкриття центр прийняв понад півтори тисячі пацієнтів. Щомісяця допомогу тут отримують більш як сто людей, і попит продовжує зростати. Через це на окремі послуги, зокрема реабілітацію, сформувалася черга.

Пацієнти відзначають не лише якість медичних послуг, а й рівень сервісу та ставлення персоналу. За їхніми словами, атмосфера у центрі доброзичлива та комфортна.

«Тут мені навіть більше сподобалося, ніж у Мюнхені, адже медики більш людяні й доброзичливі», – поділилася пацієнтка Надія.

Хто працює в центрі

Основу колективу складають лікарі, які виїхали з Маріуполя. До них долучилися фахівці з інших регіонів України, а також медики, які повернулися з-за кордону. Частина спеціалістів пройшла міжнародне навчання, зокрема у сфері реабілітації.

Такий підхід дозволив не лише зберегти кадровий потенціал, а й підсилити його новими знаннями та практиками.

«Наші фахівці пройшли різноманітне навчання та сертифіковані за різними напрямками реабілітаційної допомоги», – зазначила Вікторія Репнікова.

Маріупольська міська рада вже розробила план відновлення медичної системи після деокупації міста. Релоковані заклади розглядають як основу для її швидкого запуску. Водночас медичні центри продовжать працювати і в інших містах України.

Таким чином, релокація дозволила не лише зберегти медичну систему Маріуполя, а й уже зараз забезпечити доступ до послуг для тисяч людей.

«У нас є план, як розгортатиметься медична система після повернення Маріуполя», – сказала Вікторія Репнікова.

20.04.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/126513-programa-dostupni-liky-na-luganschini-urjad-dodav-novi-preparati-ta-distantsijni-retsepti>

Програма “Доступні ліки” на Луганщині: уряд додав нові препарати та дистанційні рецепти

Уряд і надалі адаптує медичну підтримку до викликів воєнного часу. Так, для переселенців з Луганщини діють спрощені правила отримання життєво необхідних ліків.

Про це повідомила Луганська ОВА.

Державна програма “Доступні ліки” у 2026 році отримала оновлення. До переліку увійшло 748 позицій: 621 лікарський засіб, 59 видів інсулінів, 32 комбіновані препарати та 36 медичних виробів. Із 31 березня стартував відпуск 37 нових торгових назв за електронним рецептом.

Серед довгоочікуваних змін – додавання препаратів для лікування мігрені (суматриптан), хвороби Паркінсона (комбінація леводопи та карбідопи) та ліків проти раку молочної залози (летрозол та екземестан). Тепер онкохворі пацієнти теж можуть розраховувати на державну підтримку в межах цієї програми. Розширено й перелік засобів від серцево-судинних захворювань: “Телпрес плюс”, “Верошпірон”, “Торадів” та “Ацекор Кардіо”. Додали також краплі для очей із латанопростом (проти глаукоми), препарати для пацієнтів з епілепсією, психічними розладами (есциталопрам та кветіапін) та сучасні антибіотики. Загалом 279 позицій є повністю безкоштовними завдяки рекордному бюджету програми – 8,7 мільярда гривень.

Для Луганської області правила зробили гнучкішими. Лікарі первинної ланки мають право виписувати електронні рецепти дистанційно. Навіть якщо пацієнт втратив зв'язок зі своїм сімейним лікарем через переїзд, достатньо звернутися до будь-якого медзакладу в безпечному регіоні – фахівець перевірить історію хвороби в електронній системі та продовжить лікування. Рецепт надходить у вигляді SMS або інформаційної довідки, з якою можна прийти в будь-яку з 17 363 аптек, що мають договір із НСЗУ.

“Результати такої роботи вже очевидні. У першому кварталі 2026 року лікарі виписали для внутрішньо переміщених осіб з Луганської області 8 180 рецептів за програмою “Доступні ліки”. Показово, що більшість, а саме 79,7%, припадає саме на електронні рецепти. Це свідчить про успішну цифровізацію процесу навіть у найскладніших умовах. Для порівняння, за весь 2025 рік було виписано 26 808 рецептів, тож динаміка зростання є очевидною”, – йдеться в повідомленні.

21.04.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/126534-diti-z-luganschini-vidpochivajut-za-kordonom-a-vpo-otrimujut-dopomogu-jak-pratsjujut-xabi-xarkova-ta-samara>

Діти з Луганщини відпочивають за кордоном, а ВПО отримують допомогу: як працюють хаби Харкова та Самара

У хабах на Харківщині та Дніпропетровщині переселенці з Попаснянської громади отримують не лише медичну допомогу, а й можливість знімати стрес через спорт. Паралельно триває робота з міжнародними партнерами, зокрема, діти з Луганщини вже відпочивали у Франції.

Про це повідомив очільник Луганської ОВА Олексій Харченко.

У хабі для внутрішньо переміщених осіб та мешканців приймаючої громади консультації та послуги надають лікарі КНП “Центр первинної медико-санітарної допомоги” та КНП “Луганський обласний медичний центр соціально небезпечних інфекційних хвороб”.

У Харкові разом із Товариством Червоного Хреста України переселенцям видають продуктові набори та засоби гігієни. Окрему увагу приділяють згуртованості. У межах проєкту “Родинні зустрічі” в харківському хабі провели турнір із настільного тенісу. Змагалися мешканці Луганщини різного віку – від молоді до пенсіонерів, а також представники ДСНС, військові та працівники критичної інфраструктури Харкова.

У Самарі завдяки співпраці з Червоним Хрестом у гуманітарному хабі встановили станцію для очищення води. За домовленістю з міською радою питну воду отримують і місцеві жителі. Під час блекаутів опалювального сезону 2025-2026 років Попаснянська МВА надала й запустила генератор для опалення гімназії №7, де розташований шелтер для ВПО.

Колектив хабу та переселенці долучилися до міської акції “Самар квітучий” – на території гімназії висадили фруктові дерева. Також відбуваються зустрічі мешканців Попаснянської громади з начальником МВА Миколою Ханатовим та мером Сергієм Резніком.

“Попаснянська МВА має 25 громад-партнерів у різних областях України в межах меморандумів про співпрацю. Це відкриває можливості для реалізації спільних проєктів, обміну досвідом та взаємної підтримки”, – розповів Харченко.

Окремий напрям – міжнародне партнерство з муніципалітетом Сент-Етьєна (Франція). У 2025 році сторони уклали угоду про співпрацю, яка передбачає інституційну взаємодію в межах міжнародного та європейського співробітництва. Також підписали трирічну угоду про територіальне співробітництво, що охоплює соціально-економічний розвиток, екологію, медицину, освіту, культуру й туризм.

Практичний результат – меморандум про організацію літнього дозвілля дітей у 2025 році. Діти з Попаснянської громади оздоровилися та відпочили в центрі “Le Chalet des Alpes” у регіоні Рона-Альпи.

***

22.04.2026

Український Південь

<https://pivdenukraine.com.ua/2026/04/22/na-zhitlo-dlya-vpo-na-xersonshhini-vidilili-85-miljona-griven/>

8,5 мільйона гривень на житло для ВПО: на Херсонщині визначають пріоритетні проєкти

Внутрішньо переміщені особи на Херсонщині отримають додаткові можливості для забезпечення житлом. На рівні регіону розподіляють 8,5 мільйона гривень державної субвенції, спрямованої на створення, ремонт і реконструкцію житлового фонду.

Відбулося засідання Координаційної комісії з питань обліку об’єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб.

Розподіл державної субвенції та пріоритети програм

Під головуванням заступника начальника Херсонська обласна державна адміністрація Антон Самойленко учасники засідання обговорили реалізацію урядової програми підтримки громад.

Йдеться про надання коштів на:

- формування житлових фондів для ВПО та евакуйованих громадян
- реконструкцію та капітальні ремонти об’єктів
- будівництво нового житла
- переобладнання нежитлових приміщень у житлові

8,5 мільйона гривень для Херсонщини у 2026 році

У межах державної програми Херсонській області у 2026 році передбачено 8,5 мільйона гривень.

Ці кошти спрямовуються на практичні рішення, які дозволяють швидко збільшити житловий фонд для переселенців у громадах регіону.

Які громади подали заявки

Про перелік заявок доповіла виконувачка обов’язків директорки Департаменту розвитку територій Тетяна Ткаченко.

Свої пропозиції також представили керівники:

- Високопільської громади
- Нововоронцовської громади
- Тягинської громади

Після обговорення члени комісії провели голосування та ухвалили відповідні рішення щодо реалізації проєктів.

Модульне містечко у Високопільській громаді

Одним із ключових рішень стало підтримання проєкту будівництва модульного містечка у Високопільській громаді.

Це продовження практики створення тимчасового житла в регіоні, яку раніше вже реалізували у Чорнобаївській громаді.

Такі об'єкти дозволяють швидко забезпечувати житлом людей, які втратили домівки внаслідок війни.

Подальша реалізація програми

Подальша робота над забезпеченням житлом внутрішньо переміщених осіб здійснюватиметься у партнерстві з Міністерство соціальної політики України.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

20.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-zdijsnyv-monitoryngovi-vizyty-do-osel-staczionarnogo-doglyadu-razom-iz-partneramy-diakonie-katastrophenhilfe/>

БФ «Схід SOS» здійснив моніторингові візити до осель стаціонарного догляду разом із партнерами Diakonie Katastrophenhilfe

У квітні 2026 року команда на пряму відбудови Благодійного фонду «Схід SOS» спільно з партнерами німецької гуманітарної організації Diakonie Katastrophenhilfe відвідала оселі стаціонарного догляду в селі Медвин (Київщина), Стецева (Івано-Франківщина), а також у Пробіжній та Колиндянах (Тернопільщина). Тут проживають евакуйовані люди старшого віку та люди з інвалідністю, яких екіпажі нашого фонду врятували зі зруйнованих російською армією сіл і міст.

Метою візитів було оцінити результати реалізації проєкту: перевірити виконані ремонтні роботи, встановлене обладнання та ефективність цих рішень у щоденному житті мешканців.

У межах проєкту команда фонду виконала ремонтні роботи приміщень, а також устаткувала їх меблями (функціональними ліжками, тумбами, шафами), облаштувала професійну кухню та пральню побутовою технікою (холодильниками, електричними плитами, пральними машинами), а також спеціалізованим обладнанням для представників маломобільних груп населення: підйомниками й допоміжними засобами для пересування.

Команда БФ «Схід SOS» системно реалізує комплексні ремонти осель стаціонарного догляду.

У 2023 році в Пробіжній для комфортного проживання 50 евакуйованих людей із прифронтових територій ми надавали меблі, інклюзивне устаткування, зробили поточний ремонт кухні, надали професійне обладнання для неї, а також устаткування для зберігання. У 2025 році ремонтні роботи та облаштування для проживання 38 людей здійснили в Медвині, а в Колиндянах

створили ще 60 місць. У 2024–2025 роках ремонтні роботи другого поверху будівлі, повне устаткування для комфортного проживання провели у Стецевій для створення 30 місць для евакуйованих. Також виконали ремонт на цокольному поверсі для створення укриття і надали необхідне устаткування. Провели ремонт у господарчій будівлі, облаштували пральню. На території закладу зробили свердловину з артезіанською водою.

«Для того щоб врятовані з прифронту самотні люди старшого віку та люди з інвалідністю, які втратили власне житло, мали безпечне місце проживання, потрібні не тимчасові умови, а гідні й довгострокові рішення. Усі приміщення ми облаштували з урахуванням принципів безбар'єрності: встановили підйомники для людей, які пересуваються на кріслах колісних, обладнали кімнати функціональними ліжками, змонтували ліфти, відремонтували підлогу. Оселі також укомплектовані побутовою технікою, меблями, засобами гігієни й додатковими засобами пересування», – зазначила координаторка напряму відбудови БФ «Схід SOS» Юлія Красільникова.

Ми вже створили 650 місць для осіб з інвалідністю в Київській, Івано-Франківській, Черкаській, Тернопільській, Львівській, Вінницькій і Закарпатській областях. Там люди отримують стаціонарний догляд, зокрема й медичний супровід, підтримку психологів, юристів і соціальних працівників.

***

20.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/oselya-vidremontovana-bf-shid-sos-otrymala-finansuvannya-za-postanovoyu-%e2%84%96-888/>

Оселя, відремонтована БФ «Схід SOS», отримала фінансування за постановою № 888

В Україні діє постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2024 року № 888, розроблена Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, яка передбачає надання соціальної послуги стаціонарного догляду та підтриманого проживання евакуйованим особам старшого віку й особам з інвалідністю за кошти державного бюджету.

Благодійний фонд «Схід SOS» реалізує комплексні ремонти приміщень для створення осель стаціонарного догляду, які відповідають державним вимогам і можуть утримуватися за рахунок бюджетного фінансування. Одна з таких осель облаштована в селі Колиндяни на Тернопільщині.

Команда нашого фонду ініціювала створення оселі на базі комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Колиндянської сільської ради». Після консультацій із громадою було прийнято рішення використати цю будівлю під надання послуги стаціонарного догляду. Фонд забезпечив повний цикл ремонтних робіт та оснащення відповідно до вимог державних стандартів.

Будівля не використовувалася протягом десяти років і потребувала капітального внутрішнього та зовнішнього ремонту. У 2024 році команда фонду розпочала роботи: демонтувала старі підлоги, зробила нові стяжки та поклала фінішне покриття. Оновлені стіни та стелі, посилені за необхідністю отвори. Виконані нові інженерні мережі.

БФ «Схід SOS» провів реконструкцію котельні: замість газового опалення встановили потужний твердопаливний котел, який забезпечує теплом не лише приміщення, де надається соціальна послуга, а й усю будівлю, включно з амбулаторією на першому поверсі. Ми провели нову систему зовнішньої каналізації з повною заміною трас, колодязів і підключенням до наявного септика. Також у зв'язку із застарілим обладнанням електропідстанції, що унеможливило роботу нового обладнання, були виділені додаткові кошти та забезпечено супровід процесу розробки проекту нової підстанції, а також закупівлі й монтажу нового обладнання.

Для забезпечення безбар'єрності встановлено зовнішній підйомник, придбано допоміжні засоби реабілітації та пересування: крісла колісні, ролатори, ходунки й милиці. Виконано частковий благоустрій прилеглої території.

На першому поверсі облаштували пральню та професійну кухню з приміщеннями для організації харчування. Для тих, хто не може самостійно відвідувати їдальню, персонал доставляє їжу до кімнат. Також створили світлу та гостинну їдальню, де мешканці можуть пообідати, поспілкуватися або подивитися телевізор.

На другому поверсі, де проживають мешканці, облаштували три просторі вітальні з м'якими зручними меблями та телевізорами. Для тих, хто бажає займатися творчістю, є можливість малювати на мольберті, в'язати, шити або грати в настільні ігри.

Кімнати розраховані на проживання двох осіб. Їх облаштували зручними меблями, тумбочками та шафами для зберігання речей. Усі ліжка укомплектували ортопедичними та протипролежневими матрацами й необхідними інклюзивними пристроями: додатковими поручнями, ремнями безпеки та приліжковими відкидними столиками. Для людей, які потребують підвищеного рівня догляду, встановили багатофункціональні ліжка. Облаштували й окремі кімнати для персоналу.

«Упродовж року оселя стаціонарного догляду утримувалася коштом громади. Наприкінці 2025 року завдяки цій підтримці громада змогла отримати фінансування відповідно до умов експериментального проекту. Нині в оселі у межах цього державного механізму проживає 35 людей. Вона передбачає надання вимушено переміщеним людям старшого віку та людям з інвалідністю послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання. Для нас важливо, щоб вони отримували гідний догляд і стабільну підтримку», – зазначила менеджерка напряму відбудови БФ «Схід SOS» Ірина Серченко.

Ми адвокатували внесення змін до цієї постанови та продовжуємо системно моніторити її реалізацію. У 2025 році здійснили міжнародну

моніторингову місію до стаціонарних закладів для людей старшого віку та осіб з інвалідністю, щоб дослідити їхній стан і проблеми, з якими ці установи стикаються в умовах повномасштабної війни.

***

23.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-razom-iz-minsoczpolityky-zabezpechuly-tymchasove-rozselennya-dlya-25-evakujovanyh-starshogo-viku/>

БФ «Схід SOS» разом із Мінсоцполітики забезпечили тимчасове розселення для 25 евакуйованих старшого віку

Нещодавно 25 людей старшого віку та з інвалідністю у межах послуги довготривалого медсестринського догляду вирушили на тимчасове поселення до Снігурівської міської лікарні на Миколаївщині, а також до Черкаської районної та Городищенської міської лікарень на Черкащині.

Екіпажі поліції, ДСНС та представники гуманітарних організацій евакуювали цих людей із прифронту. У транзитних центрах питанням їхнього подальшого розселення опікувалися фахівці Благодійного фонду «Схід SOS». Спочатку евакуйованих розселили до Центра соціальної адаптації для людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» у Дніпрі, а надалі у співпраці з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України ми знайшли для них місця в закладах охорони здоров'я.

Евакуйовані зможуть перебувати в лікарнях до 60 днів. Послуга включає щоденний догляд, допомогу в самообслуговуванні та забезпечення ліками. Окрім цього, людям надається проживання, харчування, речі першої необхідності, психологічна підтримка й соціальний супровід.

Загалом на розселення поїхали самотні люди віком від 49 до 88 років із Костянтинівки, Дружківки, Білицького, Миколаївки, Червоного Лиману, Іллінівки, Селидового та інших населених пунктів Донецької області, міста Марганець, селищ Просяна, Межова, Покровське, села Орли на Дніпропетровщині, а також міст Бердянськ та Оріхів Запорізької області. Під час проживання евакуйованих у лікарнях соціальні працівники закладів шукатимуть їм подальше місце проживання.

Екіпажі БФ «Схід SOS» разом із партнерами вже допомогли врятувати з небезпеки понад 97 000 людей із населених пунктів прифронтових регіонів, більш ніж 16 000 із них – представники маломобільних груп.

***

24.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/tempy-evakuacziyi-zi-slovyanska-zrostayut-bf-shid-sos-prosyт-pokynuty-nebezpeku/>

Темни евакуації зі Слов'янська зростають: БФ «Схід SOS» просить покинути небезпеку

Через загострення безпекової ситуації зростає кількість людей, які виїжджають зі Слов'янська й навколишніх громад. Про це в етері Суспільного розповів евакуаційник Благодійного фонду «Схід SOS» Роман Бугайов.

Наші екіпажі щодня працюють разом зі спецпідрозділами поліції «Білий янгол» та ДСНС за заявками, які надходять з різних населених пунктів Донеччини. Населені пункти на відстані майже 15 км від фронту фактично стають «сірою зоною» – через прицільні атаки армії рф гуманітарним місіям майже неможливо заїхати. Люди змушені виходити з небезпечних районів пішки. Лише пізніше їх забирають екіпажі поліції та допомагають дістатися точок стикунок з гуманітарними фондами. Зокрема, йдеться про Лиманську й Костянтинівську територіальні громади.

БФ «Схід SOS» закликає людей старшого віку та осіб з інвалідністю не зволікати з виїздом із небезпечних територій. Евакуація таких категорій населення потребує більше часу для організації та складнішої логістики, тому має відбуватися завчасно, поки туди може доїхати спеціалізований транспорт.

***

21.04.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/yedynuj-lanczyug-evakuacziyi-providni-gumanitarni-organizacziyi-ukrayiny-obyednalysya-u-konsorczium-link/>

Єдиний ланцюг евакуації: провідні гуманітарні організації України об'єдналися у консорціум LINK

Евакуація з прифронтових територій, транзит і первинна підтримка, а також подальша інтеграція внутрішньо переміщених українців у нових громадах перетворюються на єдину систему реагування. Задля таких змін три провідні організації України – «Рокада», «Янголи Спасіння» та Координаційний гуманітарний центр – об'єдналися у консорціум LINK (Життєво важливі інтервенції та навігація до ключових послуг із захисту / Life-saving Integrated Network of Key Actors).

Особливістю консорціуму LINK є впровадження логіки єдиного ланцюга евакуації, який охоплює всі етапи переміщення людини – від моменту перебування у зоні ризику до інтеграції у безпечних громадах. Це дозволяє уникнути розривів у допомозі й забезпечити безперервний супровід на кожному етапі.

Евакуація з прифронтових територій

Координаційний гуманітарний центр здійснює евакуацію цивільного населення, в тому числі людей з обмеженою мобільністю, старших людей і сім'ї з дітьми, з найбільш небезпечних зон (0-20 км від лінії бойових дій).

Транзит і первинна підтримка

Благодійний фонд «Янголи Спасіння» забезпечує прийом евакуйованих, організацію подальшого переміщення, надання базової допомоги, гігієнічних наборів і грошової підтримки для покриття першочергових потреб

Стабілізація та інтеграція у громадах

Благодійний фонд «Рокада» продовжує підтримку у центральних і західних регіонах України, забезпечуючи доступ до житла, соціальних і правових послуг, психосоціальної підтримки та кейс-менеджменту для найбільш уразливих груп.

Таким чином формується єдина система реагування, де кожен етап логічно продовжує попередній, а людина не залишається без підтримки після евакуації.

Наталія ГУРЖІЙ, голова правління благодійного фонду «Рокада»:

«Програмне об'єднання трьох організацій створює можливості для ширшого та більш системного охоплення нашої роботи, дозволяє реалізовувати комплексний підхід, поєднуючи різні види допомоги й водночас посилюючи координацію та ефективне реагування на багатомірні потреби людей, які постраждали внаслідок повномасштабного вторгнення.»

Створення консорціуму LINK є важливим кроком до переходу від фрагментованої допомоги до системної, узгодженої моделі гуманітарного реагування, яка поєднує екстрену допомогу, стабілізацію та довгострокову підтримку.

Анастасія ОГОРОДНІК, керівниця гуманітарних програм «Рокади»:

«Узгодження підходів між організаціями сприяє уніфікації надання послуг, поліпшуючи їхню якість, послідовність і зрозумілість для людей. Також пошук спільних рішень дозволяє підвищити ефективність допомоги та уникати дублювання зусиль. Об'єднуючи наш досвід, експертизу та ресурси, ми можемо забезпечити більш якісну, своєчасну та адресну підтримку.

***

25.04.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/126599-u-dnipri-gotujut-zhitlo-dlja-novix-pereselentsiv-video>

У Дніпрі готують житло для нових переселенців

Через наближення лінії фронту евакуація цивільного населення триває і не зупиняється. Щодня все більше людей потребують безпечного, комфортного та доступного прихистку. Тому наразі Гуманітарна місія

«Проліска» за підтримки Гуманітарного фонду для України облаштовує 100 додаткових місць для новоевакуйованих у місті Дніпро.

Про це розповіли в пресслужбі організації.

«Особливу увагу приділено покращенню умов проживання, створенню безпечного середовища, забезпеченню інклюзивності для маломобільних людей. Для цього деякі поверхи гуртожитку повністю адаптуються під потреби людей з обмеженою мобільністю. Простір буде облаштований з урахуванням зручності пересування, доступу до всіх необхідних зон та базових потреб мешканців», – йдеться в повідомленні.